

RAPORT
privind activitatea desfășurată
în anul 2015
de către
Regia autonomă
„ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ A SERVICIILOR
DE TRAFIC AERIAN - ROMATSA”

Petre NEACȘA

Președinte al Consiliului de Administrație R.A. ROMATSA

CUPRINS

1. CADRUL GENERAL DE DESFĂȘURARE A ACTIVITĂȚII ÎN ANUL 2015	3
2. PREZENTAREA REZULTATELOR ACTIVITĂȚII	5
2.1 Realizarea indicatorilor fizici specifici obiectului de activitate	5
2.2 Realizarea indicatorilor economico-financiari specifici obiectului de activitate	6
2.3 Realizarea investițiilor, reparațiilor și achizițiilor	9
A. Realizarea Programului de Investiții	9
B. Realizarea Programului de Reparații	12
C. Realizarea Programului de Achiziții	12
3. PREZENTAREA ACTIVITĂȚILOR PRINCIPALE DESFĂȘURATE ÎN ANUL 2015	13
3.1 ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	13
A. Managementul activității de rută și de terminal	13
B. Managementul pregătirii profesionale și organizarea resurselor CTA	19
C. Managementul Informațiilor Aeronautice	21
D. Managementul Informațiilor meteorologice	23
E. Sisteme Management Trafic Aerian	25
F. Colaborare Civil-Militară	30
3.2 ACTIVITATEA TEHNICĂ	32
A. Protecția Navigației Aeriene/ CNS	32
B. Administrare rețele și Întreținere IT	36
C. Investiții	37
D. Logistică	37
3.3 ACTIVITATEA DE DEZVOLTARE	38
A. Coordonare Programe	38
B. Single European Sky (Cer Unic European)	41
C. Analiza Performanței și Benchmarking	43
D. Dezvoltare Sisteme	45
3.4 ACTIVITATEA PRIVIND SIGURANȚA ȘI CALITATEA	46
A. Managementul siguranței	46
B. Managementul calității și mediului	49
C. Managementul securității	49
3.5 ACTIVITATEA PRIVIND DANUBE FAB	50
3.6 ACTIVITATEA PRIVIND COORDONAREA OPERAȚIUNILOR DE CĂUTARE ȘI SALVARE (CC-SAR)	53
3.7 ACTIVITATEA DE ORGANIZARE ȘI RELAȚII	55
3.8 ACTIVITATEA PRIVIND RESURSELE UMANE	57
3.9 ACTIVITATEA PRIVIND SĂNĂTATEA, SECURITATEA ÎN MUNCĂ ȘI APĂRARE ÎMPOTRIVA INCENDIILOR	60
3.10 ACTIVITATEA PRIVIND DOCUMENTELE CLASIFICATE ȘI PROTECȚIA CIVILĂ	61
3.11 ACTIVITATEA DE AUDIT INTERN ȘI CONTROL	62
4. CONCLUZII PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ DE REGIE ÎN ANUL 2015	65
Realizarea indicatorilor din contractul de mandat al Consiliului de Administrație	65
ABREVIERI	66

1. CADRUL GENERAL DE DESFĂȘURARE A ACTIVITĂȚII ÎN ANUL 2015

În anul 2015, managementul R.A. ROMATSA a urmărit realizarea obiectului de activitate atribuit prin HG 74/1991, republicat, direcționând constant eforturile spre obiectivele privind asigurarea siguranței, capacității și eficienței operaționale și economice a sistemului național de trafic aerian civil, aplicarea reglementărilor specifice în mod uniform și echitabil față de operatorii aerieni și sistemele de trafic aerian adiacente, cu respectarea cerințelor de protejare a mediului înconjurător și de securitate națională.

Totodată, activitatea managerială a avut permanent în vedere conformarea activităților desfășurate de regie cu cerințele legislației naționale și ale reglementărilor aeronautice internaționale, aducerea la îndeplinire a programelor și sarcinilor atribuite R.A. ROMATSA prin acte normative, a programelor Ministerului Transporturilor, precum și a reglementărilor emise de acest minister ca organ abilitat cu competențe de autoritate administrativă și aeronautică asupra R.A. ROMATSA.

R.A. ROMATSA se încadrează în prevederile Ordonanței de Urgență nr. 109/30.11.2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, fiind regie autonomă în coordonarea Ministerului Transporturilor.

În conformitate cu prevederile Art.56 din OUG. nr.109/30.11.2011 : "Consiliul de administrație sau, după caz, consiliul de supraveghere elaborează un raport anual privind activitatea întreprinderii publice, în luna mai a anului următor celui cu privire la care se raportează. Raportul se publică pe pagina de internet a întreprinderii publice".

Consiliul de Administrație :

- s-a implicat constant și cu toată responsabilitatea în stabilirea măsurilor din competența sa pentru depășirea dificultăților și soluționarea problemelor importante pentru realizarea obiectului de activitate al R.A. ROMATSA;

a mandatat, coordonat și urmărit în mod permanent activitatea desfășurată de către Comisia Patronatului R.A. ROMATSA pe perioada negocierilor cu Sindicatul ATSR și în mod special pe perioada Grevei de Avertisment 15.07.2015 între orele 11.00-13.00 cât și a Grevei Generale declarate pentru 01.09.2015.

Prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr.12/28.08.2015 au fost aprobate componența și mandatul Comisiei Patronatului de negociere și semnare a Contractului Colectiv de Muncă ROMATSA 2015/2017.

Având în vedere încetarea perioadei de valabilitate a Contractului Colectiv de Muncă al R.A. ROMATSA la data de 31.05.2015, Consiliul de Administrație ROMATSA, întrunit în ședința extraordinară din data de 28.08.2015, a luat act de informarea privind stadiul conflictului colectiv de muncă declanșat la R.A. ROMATSA și a aprobat Organigrama R.A. ROMATSA cu aplicabilitate de la data de 01.09.2015 (Anexa la HCA 12/28.08.2015).

Consiliul de Administrație a hotărât ca începând cu data de 01.09.2015 să se revină la structura organizatorică a regiei anterioară datei de 01.03.2015.

- a acționat, continuat și remodelat activitatea de implementare a Planului de Administrare;

Prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 12 din 28.08.2015 s-a luat act de solicitarea Directorului General de eliberare din funcție și constată încetarea contractului de mandat nr. 24079/24.10.2014-MT/DSM nr.1329/24.10.2014, începând cu data de 28.08.2015.

Atribuțiile de conducere executivă - Director General și competența de reprezentare a regiei, până la ocuparea postului de Director General conform prevederilor legale în vigoare, au fost delegate Directorului General Adjunct al regiei.

- a urmărit în mod permanent activitatea desfășurată de către managementul R.A. ROMATSA pentru realizarea obiectivelor stabilite și aprobate, pentru toate domeniile de activitate.

Consiliul de Administrație a continuat punerea în aplicare a Planului de Administrare asumat având ca obiective principale:

- dezvoltarea și implementarea Sistemului ATM ROMATSA 2015+;
- dezvoltarea blocului funcțional de spațiu aerian - DANUBE FAB;
- finalizarea proiectului E-management;
- asigurarea activităților de consultanță și dezvoltarea de noi centre de profit în vedere obținerii de venituri, altele decât cele din activitatea de bază;
- organizarea și dezvoltarea centrului de formare a personalului CTA Ab-Initio la Constanța;
- organizarea și dezvoltarea centrului de perfecționare a personalului tehnic la Cluj;
- consultanță externă cu participarea R.A. ROMATSA la companiile europene (sau asocieri între companii) care vor furniza servicii centralizate la nivel Pan-European;
- utilizarea optimă a patrimoniului R.A. ROMATSA;
- modernizarea sistemelor pentru serviciile de informare aeronautică AIS și MET;
- modernizarea sistemelor de navigație;
- modernizarea sistemelor de supraveghere;
- menținerea certificatului ISO 9001:2008 atribuit tuturor serviciilor de navigație aeriană prestate de R.A. ROMATSA și îmbunătățirea continuă a SMC;
- menținerea certificatului ISO 14001:2004 a Sistemului de Management al Mediului (SMM) ROMATSA.
- reorganizarea și transformarea regiei pe baze de eficiență, cu accent pe raportul cost/beneficiu și alte transformări, restructurări, reorganizări inspirate din organigramele organizațiilor omologe din țări europene; a fost creat un grup de lucru format din reprezentanți ai Patronatului și reprezentanți ai Sindicatului care vor propune o nouă structură organizatorică în anul 2016;

2. PREZENTAREA REZULTATELOR ACTIVITĂȚII

2.1 Realizarea indicatorilor fizici specifici obiectului de activitate

Au fost asigurate, în condiții de siguranță și calitate, serviciile de dirijare și informare a zborurilor pentru aeronavele românești și străine care au operat în spațiul aerian național destinat aviației civile.

Indicatorii fizici specifici activității RA ROMATSA sunt următorii :

- **unități de servicii totale** (activitatea de navigație aeriană de rută);
- **unități de servicii facturate** (activitatea de navigație aeriană de rută);
- **număr zboruri IFR totale** (activitatea de navigație aeriană de rută);
- **număr zboruri IFR facturate** (activitatea de navigație aeriană terminală).

Realizarea indicatorilor fizici pe anul 2015, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2014, se prezintă în tabelul de mai jos:

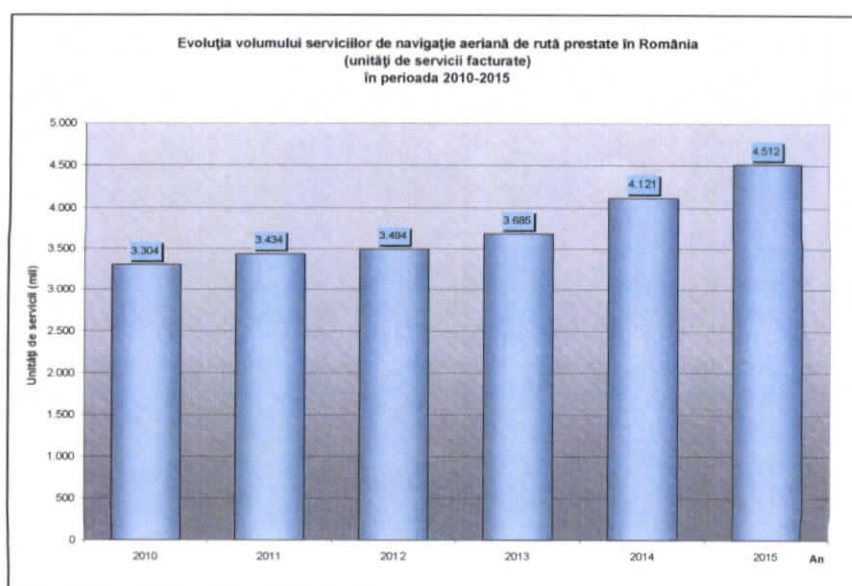
Nr. crt.	INDICATORI	U/M	2014	2015		2015 Realizat / 2014 Realizat (%)	2015 Realizat / 2015 Planificat (%)
			Realizat	Planificat	Realizat		
1.	Unități de servicii totale – rută (mii)	număr	4.177,84	4.012,90	4.559,14	109,13%	113,61%
2.	Unități de servicii facturate – rută (mii)	număr	4.117,38	3.942,34	4.512,55	109,60%	114,46%
3.	Număr de zboruri IFR* totale – rută (mii)	număr	593,69	544,00	629,50	106,03%	115,72%
4.	Număr de zboruri IFR* facturate – terminal (mii)	număr	140,38	144,00	149,90	106,78%	104,10%

* IFR -zboruri executate cu respectarea regulilor de zbor după instrumente

Activitatea de rută

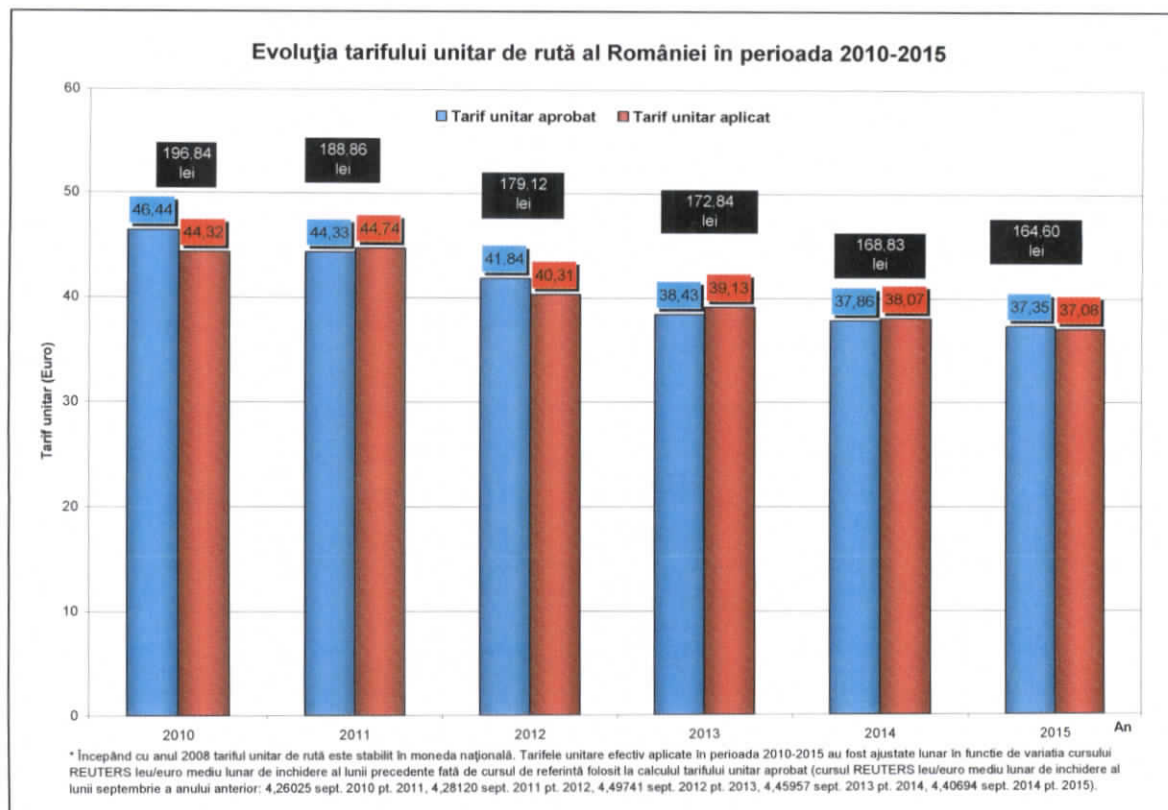
Tendința de creștere a traficului aerian de rută dirijat de ROMATSA, începută în anul 2010, după reluarea creșterii traficului față de perioada de criză economică globală din 2008-2009, care a afectat puternic industria transportului aerian, a continuat și în perioada 2011-2015. Această creștere în 2015 față de 2014 (+9,60%) s-a înregistrat la numărul de unități de servicii facturate, numărul de unități de servicii totale crescând mai puțin (+9,13%), datorită reducerii substanțiale a unităților de servicii aferente zborurilor exceptate (-22,93% față de anul 2014).

Traficul realizat în anul 2015, exprimat în unități de servicii totale, a înregistrat o creștere de 13,61% față de prognoza din Planul Național de Performanță, pe baza căreia a fost stabilit tariful anului 2015.

Evoluția tarifului unitar de rută în ultimii ani a fost următoarea: 46,44 € în 2010, 44,33 € în 2011, 41,84 € în 2012, 38,43 € în 2013, 37,86 € în 2014 și 37,35 € în 2015.

Evidențiem în graficul de mai jos „Evoluția Tarifului unitar de Rută în perioada 2010-2015” :

Activitatea de terminal

În ceea ce privește traficul aerian terminal, s-a înregistrat o creștere a numărului de zboruri facturate de 6,78% față de 2014 pe perioada analizată.

În conformitate cu O.M.T.I. 1560/2012, începând cu anul 2013 zona tarifară pentru care se aplică prevederile Regulamentului (CE) 1794/2006 cuprinde aeroporturile administrate și operate de C.N. Aeroporturi București S.A. (până în prezent zona tarifară cuprindea doar Aeroportul Henri Coandă București).

2.2 Realizarea indicatorilor economico-financiari specifici obiectului de activitate

În anul 2015, managementul activității economico-financiare din regie a fost focalizat pe realizarea „Bugetului de venituri și cheltuieli” în condiții de eficiență, respectarea disciplinei economico-financiare, precum și pe implementarea prevederilor legale și a reglementărilor de specialitate nou emise de autoritățile competente.

Urmare modificărilor aduse de Ordonanța Guvernului nr. 18/2012 asupra prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 46/1998 pentru stabilirea unor măsuri în vederea îndeplinirii obligațiilor asumate de România prin aderarea la Convenția Internațională EUROCONTROL privind cooperarea pentru securitatea navigației aeriene și la Acordul multilateral privind tarifele de rută aeriană, prin Ordinul comun al ministrului transporturilor nr. 72 din 30.01.2015 și al viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice nr. 212 din 26.02.2015 (publicat în M.O. nr. 159/ 06.03.2015) au fost aprobate Bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2015 și Situația centralizată privind veniturile și cheltuielile din baza de cost pe anul 2015 ale R.A. ROMATSA.

Realizarea în anul 2015 a principalilor indicatori cuprinși în "Bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2015" se prezintă după cum urmează:

- mii lei -

Nr. crt.	INDICATORI	Nr. rd.	BVC 2015 Prevederi	BVC 2015 Realizat ian - decembrie	% Realizat/ Prevederi 2015
0	1	2	3	4	5=4/3
I	VENITURI TOTALE	1	802.091,32	899.913,40	112,20%
1	Venituri din exploatare, din care:	2	776.291,32	863.488,89	111,23%
	conform bazelor de cost R1794, din care:	3	747.791,32	817.246,34	109,29%
	a1 servicii navigație aeriană de rută	4	660.518,93	754.741,74	114,26%
	a2 servicii navigație aeriană de terminal	5	57.276,84	61.077,29	106,64%
	a3 din alte surse	6	1.100,00	1.427,31	129,76%
	a4 ajustări	7	28.895,54	0,00	0,00%
	b) servicii navigație aeriană de terminal alte aeroporturi	8	18.500,00	20.229,59	109,35%
	c) rambursarea contravalorii unor servicii de navigație aeriană	9			
	d) producția de imobilizări	10		1,62	
	e) alte venituri din exploatare	11	10.000,00	26.011,34	260,11%
2	Venituri financiare, din care:	12	25.800,00	36.424,51	141,18%
	a) din imobilizări financiare	13			
	b) din alte investiții și împrumuturi care fac parte din activele imobilizate	14			
	c) din dobânzi	15	8.200,00	8.221,74	100,27%
	d) alte venituri financiare	16	17.600,00	28.202,77	160,24%
3	Venituri extraordinare	17			
II	CHELTUIELI TOTALE	18	778.957,10	891.194,47	114,41%
1	Cheltuieli de exploatare, din care:	19	758.957,10	869.548,99	114,57%
	a) cheltuieli de personal, din care:	20	532.337,58	550.161,71	103,35%
	a1 cheltuieli cu salariile	21	380.928,09	380.746,72	99,95%
	a2 cheltuieli cu asigurările și protecția socială și alte obligații legale	22	115.227,59	115.571,67	100,30%
	a3 alte cheltuieli cu personalul, din care:	23	34.579,60	52.991,70	153,25%
	a3.1 cheltuieli sociale prevazute prin art.21 Legea nr.571/2003 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare	24	4.500,00	4.469,30	99,32%
	a4 cheltuieli pentru contracte de mandat	25	1.602,30	851,62	53,15%
	b) alte cheltuieli de operare, din care:	26	156.650,76	267.416,70	170,71%
	b1 cheltuieli materiale	27	8.242,68	7.854,15	95,29%
	b2 cheltuieli cu energia și apa	28	5.000,00	5.165,49	103,31%
	b3 cheltuieli privind mărfurile	29			
	b4 cheltuieli cu serviciile executate de terți, din care:	30	132.408,08	113.022,39	85,36%
	b4.1 EUROCONTROL	31	36.780,32	31.649,65	86,05%
	b4.2 AACR	32	10.168,04	10.077,26	99,11%
	b5 alte cheltuieli de exploatare, din care:	33	11.000,00	141.374,67	1285,22%
	b5.1 chelt. de protocol	34	1.000,00	964,94	96,49%
	b5.2 chelt. de reclamă și publicitate	35	300,00	248,59	82,86%
	b5.3 chelt. cu sponsorizarea	36	2.100,00	2.065,01	93,33%
	b.5.4 provizion conform L571/2003 (provizion rută) și provizion pentru ajustări viitoare (rută+terminal)			105.234,00	
	c) cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale	37	69.968,76	51.970,58	74,28%

	2	Cheltuieli financiare, din care:	38	20.000,00	21.645,48	108,23%
	a)	cheltuieli privind dobânzile	39			
	b)	alte cheltuieli financiare	40	20.000,00	21.645,48	108,23%
	3	Cheltuieli extraordinare	41			
III		REZULTATUL BRUT (profit/pierdere)	42	23.134,21	8.718,93	37,69%

În legătură cu indicatorii de mai sus, sunt de menționat următoarele aspecte:

- **VENITURILE DIN EXPLOATARE** se realizează, în principal din încasări valutare aferente prestațiilor efectuate pentru operatorii aerieni străini, facturate și încasate prin serviciul specializat al Eurocontrol, în conformitate cu reglementările stabilite de această organizație ca urmare a adoptării Legii 44/1996, prin care România a aderat la Eurocontrol precum și la Acordul multilateral privind tarifele de rută aeriană.

Veniturile din exploatare realizate în anul 2015 se compun în principal din:

- **venituri conform bazelor de cost R1794** – 817.246,34 mii lei, reprezentând **90,81%** din totalul veniturilor;
- **venituri din prestarea serviciilor de navigație aeriană de terminal alte aeroporturi (nereglementate)** – 20.229,59 mii lei, reprezentând **2,25%** din totalul veniturilor.

Din punct de vedere al operatorilor aerieni, veniturile de exploatare provin de la:

- **operatori aerieni străini** – 804.771,65 mii lei, reprezentând **93,20%** din total;
- **operatori aerieni români** – 58.717,24 mii lei, reprezentând **6,80%** din total.

La determinarea veniturilor se utilizează cursul lei/euro valabil la finele fiecărei luni de raportare.

- **VENITURILE FINANCIARE** – se realizează în special din diferențele de curs valutar favorabile, aferente sumelor facturate și încasate în valută, din dobânzi și se compun din:
 - a) *Alte venituri financiare* 28.202,77 mii lei, reprezentând 3,13% din totalul veniturilor;
 - b) *Venituri din dobânzi* 8.221,74 mii lei, reprezentând 0,91% din total.

Veniturile totale realizate la 31.12.2015 reprezintă 112,20% din veniturile totale aprobate, pe seama depășirii veniturilor conform bazelor de cost cu 9,29%, a depășirii cu 9,35% a veniturilor din activitatea de terminal alte aeroporturi, a depășirii cu 160,11% a altor venituri din exploatare (datorită reluării pe venituri a provizioanelor privind beneficiile angajaților și care nu au putut fi estimate prin bugetul de venituri și cheltuieli propus spre aprobare), precum și din depășirea cu 41,18% a veniturilor financiare.

Cheltuielile totale înregistrate sunt aferente veniturilor, incluse în Bazele de cost aprobate anual de către M.T. și de către Eurocontrol, precum și în Bugetul de venituri și cheltuieli anual aprobat și se compun din:

- **CHELTUIELI DE EXPLOATARE** - realizate în suma de 869.548,99 mii lei, în procent de 114,57% din cheltuielile de exploatare aprobate, înregistrându-se economii cu 25,72% la cheltuieli cu amortizarea, în condițiile depășirii cu 70,71% la cheltuieli de operare (a fost constituit provizionul pentru ajustări de inflație și trafic rezultate din execuția anului 2015, în sumă de 105.234,00 mii lei, din care: 92.466,93 mii lei conform prevederilor art. 22 alin. 4 și 5 din Codul Fiscal și O.M.F.P. nr. 3055/2009 și 12.767,07 mii lei conform regulamentelor naționale și europene în domeniu și care nu pot fi estimate prin bugetul de venituri și cheltuieli propus spre aprobare) și depășirii cu 3,35% a cheltuielilor de personal (depășirile înregistrate pentru cheltuielile reprezentând pensionări și participarea salariaților la profit au fost acoperite cu veniturile din reluarea provizioanelor constituite în acest scop, rezultatul financiar nefiind influențat de aceste depășiri; la cheltuielile cu salariile și cheltuieli pentru contractul de mandat s-au înregistrat economii);
- **CHELTUIELILE FINANCIARE** sunt realizate în cuantum de 21.645,48 mii lei, reprezentând 108,23% față de nivelul planificat pentru aceeași perioadă.

Cheltuielile totale realizate la 31.12.2015 reprezintă 114,41% din cheltuielile totale aprobate.

În anul 2015, contribuțiile datorate de RA ROMATSA și angajații săi (rețineri din salarii) la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale, bugetele locale au însumat 180.214,04 mii lei, reprezentând 32,22% din încasările realizate în anul 2015.

Structura acestor contribuții, a căror plată a fost efectuată în termenele legale, este reflectată în tabelul de mai jos :

Nr. crt.	ELEMENTE	Sumă contribuție (12 luni) - mii lei -
I. CONTRIBUȚII ANGAJATOR		
1	Contribuție asigurări sociale	35.146,13
2	Contribuție asigurări de sănătate	24.621,44
3	Fond șomaj	2.325,59
4	Fond garantare creanțe salariale	1.179,93
5	Fond solidaritate personal cu handicap	117,04
6	Contribuție asigurări accidente și boli prof.	926,45
7	Contribuție pentru concedii și indemnizații	1.900,33
TOTAL I CONTRIBUȚII ANGAJATOR		66.216,91
II. CONTRIBUȚII ANGAJAT		
8	Impozit salarii (ct. 444.1)	64.971,01
9	Fond sănătate asigurați (ct. 4314.1)	25.087,52
10	Contribuție individuală asigurări socialect. 4312.1)	21.686,42
11	Fond șomaj asigurați (ct. 4372.1)	2.252,18
TOTAL II CONTRIBUȚII ANGAJAT (rd.8+9+10+11)		113.997,13
TOTAL CONTRIBUȚII (Total I + Total II)		180.214,04
III. ÎNCASĂRI LA 31.12.2015		559.250,34
IV. % CONTRIBUȚII DIN TOTAL ÎNCASĂRI		32,22%

2.3. Realizarea investițiilor, reparațiilor și achizițiilor

A. Realizarea Programului de Investiții

Lista cheltuielilor de capital aprobată pe anul 2015 de către Consiliul de Administrație al RA ROMATSA este defalcată pe capitole astfel:

- **Capitolul A - Obiective de investiții în continuare: 102.288.070 lei**
din care pe anul 2015 : 24.648.277,68 lei;
- **Capitolul B - Obiective de investiții noi: 59.600.343 lei**
din care pe anul 2015 : 12.577.856,66 lei
- **Capitolul C - Dotări și alte cheltuieli de investiții: 20.227.199 lei**
din care pe anul 2015 : 13.946.939,49 lei
- **Capitolul D - Rambursări credite: 0 lei.**

În cele ce urmează prezentăm situația realizărilor, pentru fiecare obiectiv în parte, pe capitolele componente ale programului de investiții:

Nr.crt.	Nominalizare obiective de investiții	Termen finalizare	Valoarea totală de viz (lei)	din care C+M (lei)	Valoare aprobată plan în anul 2015 (lei)	REALIZAT (31.12.2015) (lei)
A	TOTAL CAP. A - Obiective în continuare, din care:		255.433.589	12.037.955	102.288.070	24.648.277,68
1	Implementarea unui sistem de e-management pentru R.A. ROMATSA	apr.16	16.870.000		6.729.947	0,00
2	Instalare DVOR/DME Constanța	mar.15	4.724.562	75.000	75.000	69.801,48
3	Protecția echipamentelor PNA la DSNA Craiova împotriva trasnetelor	dec.16	267.574	267.574	267.574	0,00
4	Protecția echipamentelor PNA la DSNA Timisoara împotriva trasnetelor	dec.16	267.574	267.574	267.574	0,00
5	Ansamblul Skylight	mar.15	3.271.788	2.812.033	2.346.672	2.202.986,35
6	Protecția echipamentelor PNA la DR Buc - secția Bacau împotriva trasnetelor	dec.15	535.148	356.766	356.766	120.447,32
7	Dezvoltare și implementare sistem ATM ROMATSA 2015+					
7.1	Sistem ATM 2015+ (SW, HW)	dec.16	130.997.995		50.190.338	5.319.106,14
8	Protecția echipamentelor PNA la DSNA Oradea împotriva trasnetelor	dec.16	169.464	169.464	169.464	0,00
9	Sistem radiant VHF la Coștila	dec.16	72.715		72.715	0,00
10	Sistem VOLMET la ACC București	mar.15	442.930		442.930	442.930,19
11	Extindere anexă clădire CDZ Constanța					
11.1	Extindere anexă clădire CDZ Constanța (C+M)	iun.15	787440,00	622328,21	583722,68	447.831,98
11.2	Echipare anexă clădire CDZ Constanța	dec.15	692330,27		692330,27	18.607,09
12	Sistem radar MSSR Mod S Bacău	dec.16	4382908,25		1033119,88	4.186.342,42
13	Sistem radar MSSR Mod S Cluj	dec.16	4382908,25		3759868,96	916.436,10
14	Sistem VCCS la CDZ București	dec.15	7826421,36		686000,04	669.049,48
15	Sistem radar PSR colocat cu MSSR Mod S - Otopeni	dec.16	13136675,30		0,00	0,00
16	Sistem VCSS la TWR Sibiu, Cluj, Timișoara, Tg. Mureș, Satu Mare, Baia Mare, Iași, Suceava	dec.16	7403659,20		7403659,20	0,00
17	Sistem operational de înregistrare vocală (TWR-uri)	dec.15	8205608,80		6610409,80	0,00
18	Instalare echipament ILS/DME la Constanța	dec.15	3486158,36	947932,79	1401157,03	0,00
19	Extindere acoperire WAM la nivel național					
19.1	Implementare sistem WAM la TMA București zona sud extracarpatică (WAM ROM-SUD)	iun.16	4.236.592		3.752.445	3.198.311,02
20	Rețea cu fibră optică între TWR și centrele COM VHF din AIHCB pentru comunicații voce date	dec.15	652.373	547.862	612.277	344.256,74
21	Interconectarea stațiilor R&S la sistemul VCSIP TOPEX pentru comunicații VOIP	dec.15	851.355	637.860	851.355	0,00
22	Extindere sistem ROMAWOS pentru compatibilitate Cat II la Aerodromul Tulcea	iun.15	190.459	64.438	82.888	5.768,66
23	Instalare ILS/DME Cat. III la Aeroportul Timișoara RWY 29	apr.15	3.488.102	842.625	17.500	0,00
24	Instalare ILS/DME Cat. II și senzori meteo ROMAWOS la Aeroportul Iași pe ambele direcții	apr.15	4.774.659	1.999.755	277.000	262.701,71
25	Rețea Datalink	dec.15	3.172.997		3.172.997	2.976.267,55
26	Modernizare APP Arad	dec.15	3.064.410	1.063.659	2.713.379	1.334.059,02
27	Modernizare APP Constanța	dec.15	2.347.136	1.363.084	2.014.704	1.173.217,45
28	Centrul regional de pregătire a personalului tehnic operativ la DSNA Cluj	dec.15	1.742.760		960.157	960.156,98
29	Sistem A-SMGCS TWR Otopeni	mar.15	18.844.765		600.000	0,00
30	Uniformizare sisteme operare Windows și aplicații Microsoft	dec.15	4.144.122		4.144.122	0,00

B	TOTAL CAP. B - Obiective noi, din care:		94.331.603	37.310.516	59.600.343	12.577.856,66
1	Sistem detectie vant de forfecare la AIHCB (LIDAR)	dec.15	6.689.355		6.689.355	0,00
2	Sistem DVOR/DME locatia Cluj Napoca	dec.15	2.247.000		1.734.186	1.734.185,54
3	Sistem DVOR/DME locatia Suceava	dec.15	2.247.000		1.549.324	1.549.324,09
4	Sistem DVOR/DME locatia Craiova	dec.15	2.247.000		2.247.000	2.169.802,85
5	Sistem DVOR/DME locatia Deva	dec.15	2.247.000		2.247.000	1.868.509,63
6	Alimentare energie electrica corp tehnic DSNA Iasi	dec.15	60.500	60.500	60.500	55.309,74
7	Turn control nou pe Aeroportul Cluj-Napoca	dec.17	30.970.705	29.035.358	11.614.143	343.470,65
8	Instalare ILS/DME Cat. II RWY 34 și senzor meteo Vizibilometru la mijlocul pistei la Aeroportul Suceava	dec.15	5.887.451	2.025.152	5.825.451	1.577.069,84
9	Platforme betonate la Centrul de Emisie 1, Centrul de Emisie 2, Centrul de recepție VHF din incinta AIHCB	dec.15	924.567	673.336	924.567	61.341,84
10	Drum betonat la Centrul de Recepție 1	dec.15	263.557	199.305	263.557	134.707,97
11	Modernizare imprejmuire si porti acces la DSNA Sibiu	dec.15	540.550	471.893	540.550	0,00
12	Statii radio VHF compatibile VoIP si 8,33 kHz	dec.15	3.525.600		3.525.600	0,00
13	Infrastructura Data Link (AGDL) - ARINC	dec.17	3.773.462		3.641.254	0,00
14	Echipare turn control nou la Aeroportul Suceava	dec.15	700.000		700.000	0,00
15	Amenajare turn control Baneasa	dec.15	705.110	677.087	705.110	44.373,03
16	Linii radioreleu Arad si Cluj	dec.15	1.454.290		1.454.290	0,00
17	Amenajare acces auto cladire radiofar indepartat DSNA Sibiu	dec.15	708.738	620.316	708.738	0,00
18	Modernizare software si hardware SAR la CC+SAR ROMATSA	dec.15	9.000.000		9.000.000	0,00
19	Amenajare sala simulator ACC pentru functionare ca TDS/CR1/SIM	sep.15	6.037.508	3.547.569	6.037.508	3.039.761,48
20	Sala Tehnica Extinsa 2	dec.16	14.102.208		132.208	0,00
C	TOTAL CAP. C - Dotări independente și alte cheltuieli, din care:				20.227.199	13.946.939,49
1	Dotări independente	dec.15			18.425.199	13.853.427,42
2	Alte cheltuieli - studii	dec.15			1.802.000	93.512,07
	TOTAL CAP.A + CAP.B + CAP.C				182.115.612	51.173.073,83
D	TOTAL CAP. D - Rambursări de rate aferente creditelor pentru investiții, din care:					
1	Interne					0,00
2	Externe					0,00
	TOTAL GENERAL				182.115.612	51.173.073,83

Diferența dintre valoarea aprobată și valoarea realizată se datorează imposibilității obținerii autorizațiilor de construire la anumite obiective de investiții precum și întocmirii unor acte adiționale de decalare de termene de finalizare din rațiuni tehnico-operaționale.

De asemenea s-au întâmpinat greutăți la validarea documentațiilor în SEAP.

Totodată, o serie de proceduri pentru obiective de investiții cu valori foarte mari au fost anulate și reluate din cauza ofertelor neconforme sau neprezentării ofertanților.

B. Realizarea Programului de Reparații

Lucrările de reparații sunt realizate din surse de finanțare proprii R.A. ROMATSA.

Situația programului de reparații derulat în anul 2015, cu date valorice centralizate, s-a închis la 31.12.2015 cu următoarele date:

PLAN ANUAL DE REPARATII – STADIUL FIZIC ȘI VALORIC LA 31.12.2015	Nr. poziții	Valoare (lei)
Lucrări de reparații planificate pentru anul 2015	94	3.721.030
Lucrări de reparații efectuate până la 31.12.2015	78	3.046.330

Menționăm că prin Hotărârea Comitetului Director nr. 3 din 18.02.2015 a fost aprobată transferarea activității de reparații de la Serviciul Investiții către serviciul Administrativ și Patrimoniu începând cu data de 01.03.2015, având ca obiect principal coordonarea și participarea la elaborarea planului anual de reparații la clădirile, instalațiile și utilitățile aferente acestora din patrimoniul ROMATSA / închiriate / concesionate.

C. Realizarea Programului de Achiziții

În perioada ianuarie – decembrie 2015, specialiștii din cadrul R.A. ROMATSA au elaborat, propus spre aprobare și urmărit realizarea Programului Anual de Achiziții (PAA), prin:

- elaborarea documentelor legate de supunerea spre aprobare către Conducerea Executivă a RA ROMATSA a Programului Anual de Achiziții 2015 – cheltuieli de exploatare și cheltuieli de capital;
- transmiterea Programului Anual de Achiziții al RA ROMATSA către MTI – DGIAP, în conformitate cu prevederile OMT 563/2007;
- actualizarea PAA 2014 pe parcursul anului funcție de modificările aferente;
- centralizarea necesarului anual de produse, servicii și lucrări al Administrației Centrale și al subunităților pentru anul 2016;
- elaborarea Programului Anual de Achiziții (PAA) finanțat din cheltuieli de exploatare și cheltuieli de capital – aferent anului 2016;
- urmărirea modului de realizare al Programului Anual de Achiziții pentru anul 2015, prin prezentarea trimestrială către Comitetul de Direcție al RA ROMATSA a Situației Programului de Achiziții Publice ale RA ROMATSA.

Situația procedurilor de achiziții derulate și monitorizate în perioada 01.01.2015 - 31.12.2015 este prezentată în tabelul de mai jos:

Secțiune program	PAAP	PAAS	PAAL
Nr. proceduri planificate	36	36	10
Nr. proceduri demarate	36	35	10
Indicatorul de performanță (Nr. proceduri demarate / Nr. proceduri planificate)	100 %	98 %	100 %
La finalul trimestrului IV (decembrie)	99,33 %		
Valoarea țintă a indicatorului de performanță	Minim 60 %		

Nu au fost înregistrate litigii ca urmare a unor contestații privind corectitudinea desfășurării licitațiilor RA ROMATSA.

Serviciul Proceduri și Monitorizare Achiziții a desfășurat în anul 2015 și alte activități în domeniul managementului achizițiilor, principalele fiind:

- consolidarea și îmbunătățirea Sistemului de Management al Achizițiilor în conformitate cu noile apariții legislative în domeniu;
- raportarea și monitorizarea către Ministerul Transporturilor a procedurilor de achiziții organizate de RA ROMATSA și a contractelor încheiate;
- elaborarea Programului Anual de Achiziții (PAA) finanțat din cheltuieli de exploatare și cheltuieli de capital – aferent anului 2016.

3. PREZENTAREA ACTIVITĂȚILOR DESFĂȘURATE ÎN ANUL 2015

3.1. ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ

A. MANAGEMENTUL ACTIVITĂȚII DE RUTĂ ȘI TERMINAL

A1 Managementul activității de rută

Activitățile desfășurate în cadrul Serviciului Managementul Activității de Rută din Direcția ATM/Departamentul Operațional în anul 2015, sunt următoarele:

1. Optimizarea structurii de rute ATS din cadrul FIR București, efectuată în conformitate cu ARN (European ATS Route Network) Version 2013 – 2015, în părțile corespunzătoare anului 2015:

- modificarea unui număr de 37 de rute RNAV / segmente de rute prin introducerea sau eliminarea unor puncte semnificative și/ sau punct de raport, în spațiul aerian inferior și superior, în vederea fluidizării traficului aerian și implementării operațiunilor CBS în DANUBE FAB și operațiunilor în Free Route în FIR București;
- au fost introduse următoarele zone: **LRR501, LRR502, LRR503;**
- au fost retrase următoarele zone: **LRD62;**
- au fost modificate următoarele zone manageriate de către AMC pentru alinierea cu noua structură de căi aeriene:
 - ✓ au fost eliminate zonele: **LRR10, LRR11A, LRR52, LRR53, LRR56, LRR57, LRR58, LRR59;**
 - ✓ au fost introduse următoarele zone: **LRR10A, LRR11B, LRR52A, LRR56A, LRR58A, LRR59A;**
- optimizarea interfeței operaționale cu TMA București.

2. Participarea la optimizarea structurii de rute în contextul implementării TMA NAPOC; elaborarea documentelor corespunzătoare pe linia obiectului de activitate al SMR: evaluare de risc, amendare LoAs, elaborare bază de amendament pentru secțiunea corespunzătoare din AIP.

3. Extinderea operării FRA pe timp de noapte – NFRAB – între CTA București și FIR Budapesta, peste graniță, pe durata activării N-FRA în FIR București:

- elaborare documentație justificativă pentru implementarea N-FRAB între FIR București și Budapesta, transmisă către AACR și către CMSA, în vederea obținerii acordului CMSA;
- elaborare analiză de risc;
- proceduri de colaborare între cele 2 unități (LoA), baza de amendament al secțiunii corespunzătoare din AIP România.

În data de 20 august 2015 a început operarea N-FRAB între CTA București și FIR Budapesta.

4. Dezvoltarea DANUBE FAB din perspectivă operațională.

A continuat cooperarea cu partenerii bulgari pentru:

- analiza și actualizarea, dacă este cazul a conceptului operațional și a procedurilor aferente DANUBE FAB;
- analiza operațională pentru identificarea modalităților optime - din perspectiva siguranței traficului aerian și a fluidizării fluxurilor de trafic – pentru extinderea operațiunilor Free Route Airspace;
- pregătirea personalului operațional care furnizează servicii de navigație aeriană în DANUBE FAB – întâlnire de lucru a training board-ului.

5. Configurare și evaluare preliminară, cu utilizarea aplicațiilor SAAM / NEST și RAMS a scenariilor (sectorizare spațiu aerian, eșantion de trafic) în vederea realizării simulărilor de tip Fast Time și Real Time, pentru extinderea operațiunilor FRA în DANUBE FAB—în contextul studiului posibilităților de extindere a operațiunilor FRA la nivelul DANUBE FAB, proiect co-finanțat de TEN-T;

Pregătire și participare la simulare în timp real (RTS), cu sprijinul EUROCONTROL, activitate care s-a desfășurat în toamna anului 2015 (oct. – nov.), la Bretigny.

6. Activități pentru rezolvarea problemelor de fluxuri de trafic aerian în FIR București generate de reorganizarea spațiului aerian din Bulgaria, datorată reorganizării fluxurilor de trafic aerian în zona UDROS-ODERO, în contextul conflictelor din Crimeea și, ulterior, a celor din Orientul Mijlociu.

România a avut cunoștință abia în luna ianuarie 2015 despre această propunere și a solicitat o serie de întâlniri între EUROCONTROL, România, Bulgaria și Turcia, pentru a identifica o soluție convenabilă pentru toate părțile, la care Turcia a răspuns abia în luna decembrie 2015.

În anul 2015 România a analizat:

- conexiunile propuse dintre noile puncte de la interfața Turcia/Bulgaria cu structura de rute din România;
- schimbarea direcțiilor fluxurilor de trafic prin punctele UDROS și ODERO, precum și noile restricții RAD asociate noii scheme de rețea de trafic aerian.

Concluzia acestor analize a fost aceea că în cazul în care noua structură de spațiu aerian precum și restricțiile RAD asociate ar fi fost implementate așa cum s-a propus, acest lucru ar fi mutat în mod deliberat mare parte din fluxurile ce operează prin zona ODERO/UDROS în sectoarele de dirijare din spațiul aerian românesc unde ar fi crescut încărcarea în mod considerabil, cu probabilitate ridicată de atingere a limitei de capacitate, care ar fi generat probleme de siguranță a traficului aerian.

Se estimează că soluțiile identificate de ROMATSA la sfârșitul anului 2015, coordonate la nivel internațional cu NM Eurocontrol, Bulgaria și Turcia, inclusiv ICAO și care se implementează în prima parte a anului 2016 vor aduce beneficii sporite cu 50 -60% față de cazul în care ROMATSA ar fi fost nevoită să implementeze modificările de fluxuri de trafic aerian, generate de reorganizarea zonei UDORS/ ODERO, așa cum a fost propunerea inițială, care a fost adusă la cunoștința ROMATSA în luna ianuarie 2015.

7. **Activități în vederea implementării configurației de sectorizare în cazul divizării verticale pe 4 sectoare a sectoarelor KONEL și BUDMO și a sectorului BANAP pe 3 sectoare verticale** (corespondență cu Direcția Tehnică pentru asigurarea frecvențelor de comunicații necesare pentru fiecare sector, elaborarea Planurilor de măsuri pentru implementarea configurației ACC București cu sectoarele KONEL, BUDMO cu divizare pe verticală pe 4 nivele (sectoare) și BANAP pe 3 sectoare verticale și participare la testările de divizare/ comasare).
8. **Participare, pe linia obiectului de activitate a SMR, la analiza proiectelor de acte normative și reglementări trimise spre consultare de către AACR, MT** (Codul Aerian, Hotărârea Guvernului nr. 912/ 2010, RACR-RPAS, etc.) precum și la analiza proiectelor de documente elaborate de organizațiile internaționale la care România este parte -EASA, EUROCONTROL, ICAO (Anexa 11 IACO, ICAO Doc 4444 – PANS-ATM).
9. **Elaborare sau actualizare, după caz, a unor proceduri operaționale aplicabile în domeniul serviciilor de trafic aerian de rută** (de ex. Procedura Safety Nets, ed3, Procedura de trecere faza F4 – F2, Manual ATCO, Procedura de divizare sau comasare sectoare ACC București, etc.)
10. **Elaborare sau actualizare, după caz, a unor protocoale și/ sau proceduri de colaborare civil – militară**, respectiv a procedurilor de management pre-tactic și tactic al spațiului aerian, după cum urmează:
 - participarea la elaborarea Amendamentului nr. 2 la Procedurile de colaborare civil-militară a zborurilor, ediția 5.2 din 30.03.2015;
 - elaborarea Procedurilor de cooperare privind siguranța zborurilor în cazul executării activităților potențial periculoase pentru aeronave în poligoane terestre/ fluviale, DGO-CCM-PIN0602-CIV/MIL, ediția 3.0/2015; transmiterea spre consultare către părțile semnatare a propunerilor pentru următoarea ediție, care include și raioanele maritime în care se desfășoară astfel de activități;
 - participare la elaborarea tuturor protocoalelor pentru activitățile de zbor civil-militare complexe, naționale sau internaționale, cu impact asupra traficului aerian de rută;
 - elaborarea prevederilor din Standard Operating Procedures între Centrul de Operații Aeriene/SMFA și Reprezentantul de rang înalt al Statelor Unite la Baza Aeriană Deveselu cu referire la traversarea de către traficul GAT a LRR 502 și LRR 503 în situații de urgență sau condiții meteorologice periculoase pentru zbor;
 - participarea la elaborarea Procedurilor de management pre-tactic și tactic al spațiului aerian în FIR București ale AMC România, ediția 3.0/noiembrie 2015.

11. **Elaborare propuneri de măsuri corective pe linia obiectului de activitate al SMR**, în urma inspecțiilor și audit-urilor efectuate de DSC, AACR și urmărirea implementării acestora.
12. **Analiza evenimentelor de siguranță raportate (REAC) și urmărirea implementării măsurilor corective**, dacă a fost cazul. Participarea experților SMR, la solicitarea DSC, în comisiile de cercetare ulterioară a unor evenimente ATM.
13. **Elaborare documentație în vederea modificării sistemului ATM prin intrarea în operare a 4 noi frecvențe de comunicații pentru furnizarea serviciului de informare a zborurilor și a serviciului de alarmare** de la pozițiile operaționale dedicate FIC din cadrul ACC București. În prezent documentația este transmisă la AACR pentru analiză și aprobare.
14. **Elaborare documentație în vederea stabilirii lățimii rutelor ATS în spațiul aerian sub FL 105 din FIR București** în vederea publicării acestei informații în AIP România.
15. **Activități de actualizare a ROF ROMATSA** – secțiunea corespunzătoare serviciului SMR și a fișelor postului pentru experții din cadrul SMR.
16. **Activități de instruire a personalului care urmează un curs de pregătire inițială în vederea obținerii licenței CTA stagiar**, care se desfășoară la DSNAR Constanța (pentru disciplinele de instruire aferente obiectului de activitate al SMR).
17. **Participare la procesul de selecție a personalului care urmează cursul de pregătire inițială în vederea obținerii licenței CTA stagiar.**
18. **Activități de îndrumare pentru studenții Facultății de Aeronave aflați în stagiul de practică la ROMATSA/ DO/ DATM.**
19. **Participarea la revizuirea zonelor rezervate pentru activități de zbor militar și transformarea celor cu impact asupra traficului aerian civil din zone segregate în zone temporar rezervate (TRA).**
20. **Coordonarea elaborării reglementărilor necesare și îndeplinirii responsabilităților ROMATSA în domeniul intervențiilor active în atmosferă (lansări rachete antigrindină).**

Activități permanente ale SMR:

- întocmirea bazelor de amendare AIP România în conformitate cu modificările de spațiu aerian aferente competenței SMR;
- participarea la reuniuni RNDG / ICAO (Route Network Development Sub Group – ICAO EUR Region);
- participarea la reuniuni RDGE / ICAO (Route Development Group – Eastern Part of the ICAO EUR Region);
- participare la reuniuni APDSG (ATM Procedures Development Sub-Group), subordonat NETOPS;
- participare la reuniuni CPSG (Capacity Planning Group), subordonat NETOPS;
- efectuarea de studii diverse, cu utilizarea aplicației NEST – dezvoltată de EUROCONTROL - pentru analiza schemelor de închidere / deschidere sectoare și în contextul actualizării planurilor de capacitate pentru LSSIP (material pregătit pentru lucrările grupului CAPLAN);
- efectuarea de studii diverse pentru optimizarea structurii de spațiu aerian prin utilizarea de aplicații dedicate, astfel:
 - ✓ NEST(Network Strategic Tool), dezvoltată de EUROCONTROL–analiză preliminară;
 - ✓ RAMS (ISA Software) - simulare de tip Fast Time.
- colaborarea civil-militară în scopul aplicării conceptului de utilizare flexibilă a spațiului aerian;
- efectuarea inspecțiilor operaționale la ACC București și coordonarea planului de măsuri corective operaționale;
- participare la încheierea de protocoale, proceduri, reglementari în colaborare cu instituții interne – MT, AACR, SMFA, și utilizatori ai spațiului aerian - TAROM, AOPA, ARCA, etc
- participare în cadrul echipelor de specialiști la dezvoltarea și implementarea Sistemului ATM 2015+;
- participare la elaborarea / revizuirea procedurilor aferente implementării Sistemului Național Antigriindină;

- participarea la activități specifice colaborării civil-militare și programe de executare zboruri fără personal la bord (UAV);
- participarea pe linia obiectului de activitate a SMR, la pregătirea și desfășurarea RTS – Bretigny;
- participare, pe linia obiectului de activitate a SMR, la analiza proiectelor de reglementări trimise spre consultare de către AACR, MT, precum și la analiza proiectelor de documente elaborate de organizațiile internaționale la care România este parte - EASA, EUROCONTROL, ICAO, etc.

A2. Managementul activității de terminal

Principalele activități desfășurate în anul 2015 în domeniul Managementul Activității de Terminal au fost următoarele:

• Coordonare implementare proiect implementare TMA NAPOC

Din punct de vedere operațional și tehnic, proiectul a fost gata de implementare, fiind suspendat în faza de punere a amendamentului AIP în coletele poștale :

- ✓ coordonare proiect de implementare a Regiunii de control terminal (TMA) NAPOC;
- ✓ coordonare activitate Grup Lucru;
- ✓ coordonare proiectare și implementare rute de plecare/sosire instrumentală standard (SID/STAR) convenționale și PRNAV (DME/DME), a unor noi proceduri de apropiere instrumentală sau a unora revizuite;
- ✓ actualizare documente specifice:
 - Concept Operațional și Tehnic;
 - Raport de evaluare și reducere riscuri implementare TMA,
 - Raport de evaluare și reducere riscuri implementare concept PRNAV;
 - Raport de evaluare și reducere riscuri implementare rute SID/STAR;
 - Letter of Agreement între unitățile ATS implicate;
 - Plan implementare activitate în sala operațională APP din CDZ București;
 - Proceduri colaborare cu operatori VFR;
 - Proceduri LVO Cluj Napoca, Tg. Mureș, Sibiu, etc.
- ✓ coordonare elaborare traiecte VFR în TMA NAPOC;
- ✓ elaborare documentație pentru solicitare aprobare AACR pentru modificare sistem ATM ROMATSA, coordonări clarificări.

Figura 1. Rute standard de plecare TMA NAPOC

• Optimizare proceduri de zbor instrumental

- ✓ elaborare documentație licitație proiectare proceduri de zbor instrumental, participare în procesul de analiză a ofertelor;
- ✓ coordonare implementare sau optimizare proceduri de zbor instrumental (analiză studii teren și obstacolare, coordonare formulare cerințe operaționale ale CTA/ operatori aerieni/SMFA, coordonare proces aprobare AACR și proces publicare, etc.);

- ✓ coordonare proiectare rute SID și STAR la Aeroporturile Suceava și Constanța;
- ✓ coordonare închidere rute SID ELKAV și TABAV TMA București;
- ✓ coordonare proiectare / implementare proceduri zbor instrumental:
 - LRTR ILS RWY 29 LRTR;
 - LRSB ILS CAT II RWY 27 ;
 - LROD NDB RWY 19;
 - LRSV ILS RWY 34 LRSV;
 - LRCK ILS și VOR RWY 36 (2.5 grade), VOR 18;
 - LROD NDB RWY 01/19, ILS RWY 19;
 - LRSV VOR RWY 16/34, SID RWY 16/34, proiectare ILS RWY 34 LRSV;
 - LRBM proiectare ILS RWY 10, SID RWY 10/28;
- ✓ coordonare cu SMFA și Direcția Topografică Militară privind elaborarea și implementarea procedurilor de apropiere instrumentală la Boboc și Câmpia Turzii;
- ✓ colaborare cu Aeroportul Sibiu pentru upgrade sistem de aterizare instrumental ILS CAT II (coordonare ședințe TAROM – Aeroport Sibiu, analiză studiu teren și obstacolare);
- ✓ coordonare verificări din zbor proceduri de zbor instrumental (NDB 09 LRSB, NDB 25 LRTM, LRSV, LRCK, etc.).
- **Remote and Virtual TWR**
 - ✓ participare în grup de lucru ROMATSA și EUROCAE/EUROCONTROL, formulare cerințe operaționale;
 - ✓ site surveys;
 - ✓ participare la intrarea în operare a RVT la Aeroportul Sundsvall.
- **Proiecte modernizare aeroporturi**
 - coordonare/elaborare documente specifice pentru proiectele de modernizare a unor aeroporturi (proceduri de apropiere instrumentală, analize de risc, coordonări plan etapizare, etc.)
 - ✓ Aeroport Oradea (prelungire pistă 19/01);
 - ✓ Aeroport Suceava (prelungire pistă 16/34, construire turn nou);
 - ✓ Analiza studiului de fezabilitate și a certificatului de urbanism aferente proiectului de extindere și modernizare a suprafețelor aeroportuare la aeroportul Baia Mare;
 - ✓ refacere pistă aeroport Satu Mare;
 - ✓ refacere pistă aeroport Tulcea.
- **Coordonare proiect implementare proceduri APV**
 - ✓ coordonare contract proiectare proceduri zbor instrumental, inclusiv implementare proceduri bazate pe EGNOS;
 - ✓ Elaborarea planului de pregătire CTA.
- **Proiect A - SMGCS**
 - ✓ participare proiect implementare A – SMGCS Aeroport Henri Coandă București.
- **Proiect implementare RSUR Cluj**
 - coordonări, elaborare documentație specifică.
- **Proiect ATM 2015+**
 - ✓ participare grup de lucru ATM 2015+:
 - completare adaptation data pentru configurarea sistemului;
 - participare la cursuri organizate de INDRA pentru a prezenta sistemul ATM2015+ (prezentare Electronic flight strips system, prezentare Controller working positions, Flight data operator și Flight data processing system);
 - Participare sesiune pre-FAT (testare sistem).
- **Centralizarea situației mișcărilor în FIR București și în zona terminală**
 - ✓ Centralizarea lunară a situației mișcărilor pe toate aeroporturile din România;
 - ✓ Centralizarea lunară a situației mișcărilor în FIR București;
 - ✓ Elaborarea unor situații statistice care să reflecte evoluția traficului;
 - ✓ Transmitere trimestrială a datelor către AACR.
- **Pregătire/informare CTA**
 - ✓ informare CTA privind intrarea în vigoare a unor noi reglementări sau modificarea acestora, stabilire nivel pregătire CTA;

- ✓ informare CTA privind intrarea în vigoare a unor modificări operaționale, stabilire nivel MBI;
- ✓ asigurare examinare teoretică și practică pentru candidații CTA;
- ✓ participare în comisiile de evaluare pentru avansarea sau promovarea CTA;
- ✓ coordonări organizare concurs APP București.
- **Inspecții operaționale**
 - ✓ efectuare inspecții operaționale la unitățile APP Constanța și TWR Constanța, TWR Tulcea, TWR Băneasa, TWR Otopeni, TWR Cluj, TWR și APP Arad, TWR Bacău, TWR Cluj, TWR Oradea, TWR Baia Mare, TWR Satu Mare, TWR Craiova, TWR Iași, TWR Sibiu, TWR Suceava, TWR Tg. Mureș, TWR Timișoara;
 - ✓ monitorizare aplicarea planurilor de măsuri stabilite în urma auditurilor sau inspecțiilor operaționale efectuate de către AACR, DSC - ROMATSA și Serviciul Managementul Activităților de Terminal/ROMATSA.
- **Elaborare documentație specifică domeniului de activitate**
 - ✓ întocmire analize risc instalare noi echipamente de radionavigație sau înlocuirea acestora (înlocuire echipamente VOR/DME CLJ, CRV, SCV);
 - ✓ formulare cerințe operaționale pentru instalarea unor noi echipamente de radionavigație de sol;
 - ✓ coordonare elaborare baze amendament AIP TMA NAPOC, baza supliment LROD;
 - ✓ emitere baze NOTAM;
 - ✓ coordonare aeroporturi – implementare/actualizare proceduri LVO (Otopeni, Cluj, Sibiu, Târgu Mureș, Iași, Timișoara, Cluj);
 - ✓ actualizare Manuale Operaționale TWR, APP;
 - ✓ participarea la consultări privind modificări legislative și propuneri amendamente (RACR-RPAS);
 - ✓ coordonare elaborare amendamente LoA interne, între unități de trafic aerian din FIR București și externe, între unități de trafic aerian din FIR București și unități de trafic aerian din statele învecinate,
 - ✓ coordonare elaborare proceduri colaborare aerocluburi locale, operatori aerieni privați (VEGA – APP/TWR Constanța, Aerocontrol, FLY COMPANY, Iacării Acrobați, Lacul Morii, SSAvC, INCAS);
 - ✓ coordonare întocmire proceduri de colaborare între subunitățile DSN și aeroporturi;
 - ✓ coordonare elaborare proceduri de colaborare cu unitățile Ministerului Apărării;
 - ✓ coordonare elaborare proceduri colaborare spectacole/concursuri aeriene, lansări baloane (BIAS Băneasa Airshow, Aeroclubul României - record înălțime balon cu aer cald, zbor în curenți ondulatorii, concursul internațional de acrobație, demonstrații aerocluburi locale, etc.);
 - ✓ participare elaborare proceduri colaborare exerciții militare ce au loc în spațiul aerian terminal.
- **Alte activități operaționale**
 - ✓ monitorizare riscuri aferente activității specifice turnurilor de control de aerodrom (TWR) și unităților de control de apropiere (APP), analiza Raportării Evenimentelor de Aviație Civilă (REAC), formulare de cerințe sau recomandări pentru reducerea riscurilor;
 - ✓ consultări cu operatorii aerieni:
 - organizare întâlniri periodice TAROM, implicare TAROM în formularea cerințelor operaționale pentru proceduri de zbor instrumental;
 - întâlniri AOPA;
 - întâlniri cu Aeroclubul României
 - ✓ deplasări la seminarii și ședințe operaționale (PBN WORKSHOP, Adaptation Data/INDRA, Remote Tower/EUROCAE, AOT – EUROCONTROL, APDSG/EUROCONTROL)
 - ✓ optimizare interfață APP – ACC București;
 - ✓ participare în comisii examinare avansare / promovare CTA TWR/APP;
 - ✓ participare ședințe pe subiectul eficientizării financiare a unităților TWR;
 - ✓ consultări cu operatorii aerieni și AACR în privința sesizărilor privind zgomotul în zona aeroporturilor;

- ✓ coordonări modificare LRD100 Clinceni;
- ✓ corelare obiective LSSIP cu obiectivele definite în Planul de Afaceri Strategic și la analiza impactului și stadiului de implementare a prevederilor Regulamentelor Europene;
- ✓ pregătire documente și amendamentele acestora pentru introducere în sistemul NIDS (sistem operativ de afișare informații și date);
- ✓ asigurare cursuri teoretice și SIM la Centrul pregătire Constanța;
- ✓ pregătire documente și amendamentele acestora pentru introducere în sistemul NIDS (sistem operativ de afișare informații și date).

Pregătire personal propriu:

- curs control managerial intern.

Alte activități:

- participare grup lucru eficientizare activități DSNA-uri;
- participare grup lucru schimbare organigramă.

**B. Managementul pregătirii profesionale și organizarea resurselor CTA
Managementul Resurselor Umane ATCO & Factori umani:**

În semestrul I al anului 2015, începând cu 01.03.2015, serviciul a avut denumirea Serviciul de Management al Licenței CTA (SMLC) iar în semestrul II începând cu 01.09.2015, a revenit la denumirea Serviciul de Management al Pregătirii Profesionale al CTA (SMPP).

Activitățile efectuate pe parcursul anului 2015 au fost următoarele:

- ☞ participarea specialiștilor SMPP în cadrul comisiilor de evaluare organizate la unități ATS ale ROMATSA în vederea avansării sau promovării, după caz, a personalului CTA, care îndeplinea cerințele prevăzute în procedurile aplicabile;
- ☞ organizarea și monitorizarea executării cursurilor de conversie pentru obținerea autorizării de unitate la ACC București de către CTA de la TWR Timisoara, TWR Arad, TWR Tulcea, TWR Otopeni;
- ☞ organizarea și monitorizarea executării cursurilor de conversie pentru obținerea autorizării de unitate la APP București de către CTA de la TWR Cluj, TWR Arad, TWR Sibiu, TWR Otopeni;
- ☞ organizarea și monitorizarea executării cursurilor pentru obținerea autorizării de unitate la ACC București de către CTA Stagieri;
- ☞ organizarea și monitorizarea executării cursurilor de extindere arie de competență pentru obținerea autorizării de unitate la APP București pentru TMA NAPOC.
- ☞ organizarea și monitorizarea cursurilor de perfecționare personal ROMATSA efectuat în cadrul ROMATSA de către IANS;
- ☞ organizarea și monitorizarea executării cursurilor de extindere competență pe noile sectoare, ARGES, KONEL, BUDMO, în urma transferului activității de dirijare de la ACC București - locația Arad la ACC București.

Instruire:

1. coordonarea și urmărirea activităților de școlarizare/ perfecționare prin cursuri interne și externe a personalului CTA, după cum urmează:

- cursuri de pregătire recurentă și pentru situații neobișnuite și de urgență a personalului CTA desfășurate la NATS;
- cursuri de perfecționare a personalului ROMATSA (DO.DSC.DT.DSCD.CCSAR) la EUROCONTROL – IANS;

2. coordonarea și monitorizarea efectuării cursurilor necesare modificărilor structurii spațiului aerian:

- executarea cursurilor de pregătire, pentru implementarea noilor structuri de spațiu aerian în FIR București;
- executarea cursurilor de pregătire, pentru modificarea structurii de spațiu aerian în urma coordonării cu ACC adiacente;

3. coordonarea și urmărirea efectuării cursurilor de conversie pentru CTA:

- cursuri obținere APS/RAD pentru CTA din cadrul TWR Cluj;
- cursuri extindere arie competență pe sectoarele din cadrul ACC București – ARGES, DINSI, BUDOP, MOPUG;
- curs conversie TWR Timișoara – APP Constanta;

- curs reinnoire autorizare unitate TWR Târgu Mureș;
 - curs conversie pentru CTA din cadrul TWR Oradea, TWR Craiova, TWR Bacău, TWR Suceava, TWR Timișoara, TWR Otopeni pentru APP București;
 - curs conversie TWR Tulcea – TWR Cluj;
 - curs reinnoire autorizare de unitate ACC București - 3 CTA;
 - curs extindere arie competență TWR Târgu Mureș – licență dublă pentru un CTA din cadrul TWR Oradea;
 - curs conversie TWR Bacău – TWR Otopeni;
 - curs conversie TWR Baia Mare – TWR Otopeni
 - curs conversie TWR Suceava – TWR Cluj;
 - curs conversie TWR Tulcea – TWR Constanta;
 - curs extindere arie competență pentru CTA din cadrul APP București pe TMA NAPOC;
 - curs extindere arie competența ACC București – APP București;
 - curs implementare APP NAPOC la care au participat toti CTA din cadrul ACC București;
 - curs conversie pentru CTA TWR Arad, TWR Cluj pentru APP București;
- 4. curs obtinere licență CTA pentru CTA stagiaari, pentru:**
ACC București	– 9 CTA;	TWR Baia Mare	– 1 CTA;
TWR Bacău	– 1 CTA;	TWR Suceava	– 1 CTA;
TWR Arad	– 1 CTA;	TWR Sibiu	– 1 CTA;
TWR Tulcea	– 2 CTA;	TWR Târgu Mureș	– 1 CTA.
- 5. curs ATIS – voce pentru CTA** din cadrul TWR Târgu Mureș și TWR Sibiu;
- 6. curs OJTI radar pentru CTA din cadrul ACC București și APP București;**
- 7. coordonarea participării CTA** din cadrul organelor de trafic la cursurile organizate de Eurocontrol – IANS;
- 8. organizarea de cursuri, pe baza de contract de școlarizare, la sediul CDZ București** cu lectori de la IANS;
- 9. organizarea de cursuri, pe baza de contract de școlarizare, pentru obținerea/**prelungirea certificatului operator în serviciile mobil aeronautic și mobil aeronautic prin satelit.

Licența

- ☞ analiza și avizarea, după caz, a cererilor de obținere/revalidare/reînnoire a licenței CTA sau calificărilor și autorizărilor asociate acestora;
- monitorizarea îndeplinirii cerințelor REG 805/2011 și a documentului Master planul de pregătire privind licențierea și pregătirea CTA;
- analiza și înaintarea de propuneri pentru proiectul noului regulament al EASA privind licențierea CTA, care îl va înlocui pe actualul Regulament EC 340/2015;
- în cooperare cu SRU, efectuarea demersurilor necesare către AACR în vederea:
 - examinării absolvenților cursului ab-initio pentru obținerea licenței CTA stagiar;
 - examinării CTA stagiaari pentru obținerea licenței CTA cu calificările și autorizările de unitate corespunzătoare.

Competența lingvistică

- ☞ SMPP organizează / planifică și evaluează menținerea competenței în utilizarea limbii engleze (ELPAC) a întregului personal de dirijare și control de la toate unitățile ATS ROMATSA.

Organizația de Pregătire CTA ROMATSA

- Recertificarea ROMATSA – Organizație de pregătire cu următoarele atribuții suplimentare:
- Începând cu data de 01.03.2015, ca urmare a modificării organigramei RA ROMATSA, SMPP nu a mai avut ca obiect de activitate efectuarea demersurilor necesare de obținere a autorizării RA ROMATSA ca și Organizație de pregătire CTA, dar datorită :
- cunoștințelor necesare, (sistem ATM, licențiere europeană, sistem de pregătire la nivel european, relațiile și contactele internaționale privind licențierea și pregătirea CTA, etc);
 - experienței vaste acumulate;
 - personalului încadrat (deținător de licență CTA) din SMPP;

- necesității existenței sistemului de pregătire CTA autorizat;
- precum și aprobării conducerii RA ROMATSA a inițiat, elaborat și a supus aprobării AACR documentația necesară recertificării Organizației de Pregătire CTA - ROMATSA.

În acest sens SMPP:

- a întocmit documentația necesară autorizării;
- a participat în perioada iunie-iulie la activitatea de audiere de către AACR în vederea reautorizării Organizației de Pregătire CTA ROMATSA în conformitate cu prevederile Reg.(CE) 805/2011;
- a obținut autorizarea până în data de 09.07.2016;
- a întocmit planul de tranziție privind continuarea supravegherii activității Organizației de Pregătire CTA ROMATSA până la 31.12.2016, dar prin Hotărârea CD această activitate a fost redusă până în 31.12.2015.

Alte obiective:

- ☞ coordonarea, urmărirea și îndeplinirea obiectivelor pe linia obiectului de activitate al SMPP (obiectivele HUM) din LSSIP România;
- ☞ participarea specialiștilor SMPP la proiecte ale DO;
- ☞ SMPP a participat, prin specialiștii săi la activitățile Organizației de Pregătire în conformitate cu prevederile Reg.(CE) NR. 805/2011 al Parlamentului European și al Consiliului stabilind cerințele comune pentru organizațiile de instruire a CTA;
- ☞ dezvoltarea sistemului de înregistrare a calificărilor profesionale și a datelor de licențiere a CTA;
- ☞ inițierea și derularea unor contracte cu EUROCONTROL IANS pentru pregătirea CTA în cadrul ROMATSA;
- ☞ inițierea și derularea unor contracte pentru certificarea RTF a CTA în cadrul RA ROMATSA;
- ☞ derularea contractelor de pregătire profesională NATS și PAIFA;
- ☞ programarea activităților de pregătire recurentă, a sesiunilor de examinare ELPAC și recertificare RTF;
- ☞ încheierea unui contract cu firma ATMIS Aviation Consulting Ltd, cu sediul la Londra, în vederea furnizării de servicii de școlarizare, în cadrul DSNAR Arad, pentru un număr de 15 controlori de trafic aerian TWR din Irak, trei serii a câte 5 studenți;
- ☞ cursul pentru fiecare serie în parte va beneficia de suport logistic asigurat de către RA ROMATSA, programa de pregătire va respecta cerințele de licențiere Eurocontrol și ICAO, iar pe diplomele de absolvire se va menționa că acesta s-a desfășurat în conformitate cu cerințele organizațiilor menționate;
- ☞ documente curente: adrese, evidențe, elaborarea și gestionarea bazei de date a licențelor CTA / CITA. s.a.

C. Managementul Informațiilor Aeronautice (AIM) Managementul AIS

În anul 2015 activitățile pe linia managementului informațiilor aeronautice au cuprins următoarele acțiuni:

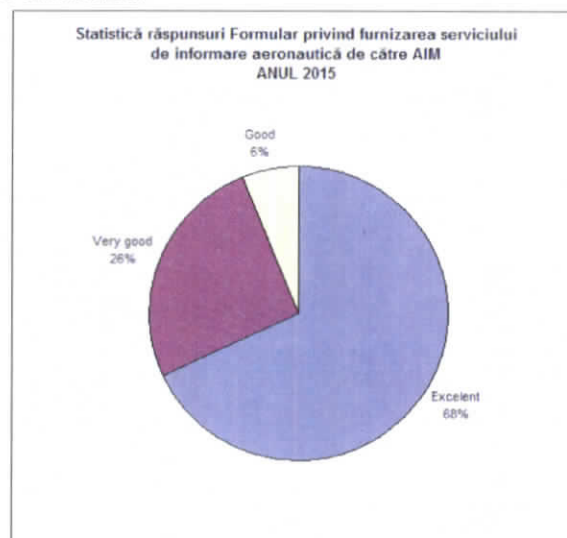
- actualizarea Fișei Compartimentului AIM și a Fișei Compartimentului Birou NOTAM Internațional (NOF);
- actualizarea fișelor posturilor din cadrul Serviciului AIM;
- actualizarea procedurilor de lucru pentru activitățile executive de informare aeronautică, aplicabile în serviciul AIM, unitățile ARO/Briefing și Biroul NOTAM Internațional;
- analiza și urmărirea actualizării Manualelor Operaționale ale unităților ARO/Briefing și Biroului NOTAM Internațional;
- asigurarea funcției de Client Security Officer (CSO) pentru ROMATSA în legătura cu Baza Europeană de date AIS - EAD, gestionarea utilizatorilor și drepturile acestora în lucrul cu EAD, modulele SDO, PAMS, INO;
- pregătirea în vederea inspecțiilor și auditurilor AACR;

- în cadrul serviciului s-au desfășurat activități de dezvoltare și întreținere aplicații IT pentru serviciile de informare aeronautică, cum ar fi Portalul de Informare Aeronautică ROMATSA, aplicație aflată în stadiu de dezvoltare, prezentată la Expoziția ATM de la Madrid 2015, care conduce la îndeplinirea obiectivului LSSIP INF 04, "Integrated Briefing" (nivelul 4);
- colaborarea la elaborarea de către AACR a PIAC-LCITA "Proceduri și Instrucțiuni de Aviație Civilă – Licențierea controlorilor informare trafic aerian", ed. 1/2015;
- elaborarea procedurii privind menținerea și evaluarea competenței controlorilor informare trafic aerian (DSN-AIM-PIN2435-CITA/MC) și transmiterea acesteia spre aprobarea AACR, în concordanță cu prevederile PIAC-LCITA;
- coordonarea activităților legate de evaluarea competenței CITA (ACC, Briefing, NOTAM);
- urmărirea și coordonarea activității de școlarizare/ perfecționare prin cursuri interne și externe a personalului AIS;
- susținerea temelor din domeniul AIS la cursurile de pregătire CTA și PMO, organizate în cadrul ROMATSA
- coordonarea acțiunilor necesare implementării măsurilor rezultate în urma auditurilor și inspecțiilor în domeniul AIS;
- elaborarea referatului de necesitate și estimare a valorii pentru contractarea serviciilor de școlarizare pentru cursul intensiv de limba engleză generală și de specialitate (refresher) pentru personalul de informare și participarea în comisia de negociere pentru atribuirea contractului;
- selectarea personalului de informare în vederea schimbării calificării în cadrul licenței CITA, de la CITA Briefing la CITA ACC, elaborarea planului de pregătire și obținerea aprobării AACR pentru desfășurarea cursului și începerea pregătirii a șapte CITA în vederea completării personalului de informare din cadrul ACC București;
- organizarea cursului de pregătire în vederea schimbării calificării în cadrul licenței CITA, de la CITA Briefing la CITA ACC și susținerea temelor de pregătire teoretică;
- documentarea propunerilor de investiții, a serviciilor necesare și consumabile specifice serviciului pentru anul 2016;
- pregătirea în vederea auditurilor Bureau Veritas pe line de QMS, a inspecțiilor și auditurilor AACR și a auditurilor interne ROMATSA;
- coordonarea acțiunilor necesare implementării măsurilor rezultate în urma auditurilor și inspecțiilor în domeniul AIS;
- realizarea inspecțiilor interne operaționale în AIS conform planificării pentru anul 2015;
- elaborarea proiectului de Studiu de fezabilitate privind implementarea unui sistem computerizat integrat AIS în vederea solicitării aprobării CTE ROMATSA;
- participarea la implementarea Operațiunilor FRA de noapte între București CTA și Budapesta FIR.

Furnizare AIS

- actualizarea Manualului Operațional al Serviciului AIM și a procedurilor de lucru operaționale;
- dezvoltarea unei aplicații pentru preluării bazelor AIS de la originatori (prin internet).
Aplicația reprezintă primul pas propus de ROMATSA pentru conformarea cu cerințele art. 5 din Regulamentul (UE) 73/2010 (ADQ IR), fiind una dintre acțiunile din „Planul de acțiune pentru implementarea Regulamentului 73/2010 la nivel național”.
În vederea protejării împotriva pierderii sau alterării datelor, aplicația efectuează automat calculul codului de verificare CRC32Q, în conformitate cu prevederile art. 9, alin (1) din regulament.
Aplicația a fost testată (în cadrul ROMATSA) pentru verificarea adecvării pentru utilizare și va fi testată timp de 90 de zile, începând cu data de 20.07.2015;

- primire și analizare baze AIS de la originatori, transmitere de observații în vederea corectării și transmitere spre aprobarea AACR a bazelor primite de la originatori, în vederea publicării;
- redactarea hărților de rută pentru implementarea TMA NAPOC (12 NOV 2015) – proiect amânat;
- redactarea hărților SID/STAR, IAC pentru implementarea TMA NAPOC (12 NOV 2015) – proiect amânat, hărți nedistribuite;
- publicarea următoarelor documente de informare aeronautică:
- 11 Amendamente AIRAC la AIP România;
- 10 Suplimente AIRAC la AIP Romania;
- 2 Circulare de Informare Aeronautică.
- menținerea datelor aeronautice în Baza de date AIS europeană – EAD, modulele SDO (Static Data Operations) și PAMS (Published AIP Management System);
- postarea pe site-ul propriu, www.aisro.ro, a elementelor Pachetului Integrat de Informare Aeronautică publicate;
- analizarea răspunsurilor la Chestionarele privind furnizarea AIS de către ROMATSA, primite de la abonații la documentele AIS. Rezultatele sunt prezentate în diagrama care urmează:

D. Managementul Informațiilor Meteorologice (MIM)

În cursul anului 2015 au fost realizate următoarele categorii de activități :

Coordonare:

- coordonarea, îndrumarea și controlul tuturor activităților specifice domeniului de activitate al serviciului privind informarea meteorologică, în vederea realizării obiectivelor operaționale angajate;
- organizarea și desfășurarea inspecțiilor operaționale interne planificate pentru anul 2015;
- coordonarea activităților operaționale ale CNPMNA și Birourilor meteorologice de aerodrom pentru activitățile curente (amendare proceduri, gestionare situații indisponibilități personal, dotări, etc.);
- coordonarea acțiunilor necesare punerii în aplicare a planurilor de măsuri rezultate în urma auditurilor și inspecțiilor operaționale în domeniul MET;
- refacerea documentației specifice serviciului, ca urmare a schimbărilor organizatorice ale regiei din anul 2015,
- pregătirea în vederea auditurilor pe line de QMS, SMS și a inspecțiilor din partea AACR și a DSC din cadrul ROMATSA.

Expertiza de specialitate:

- implementarea operațională a cerințelor amd 76/ Anexa 3 ICAO, aplicabile din Noiembrie 2013, facilitată prin achiziția noului sistem procesare date meteorologice (IBL) și modificarea procedurilor actuale;

- asigurarea la cerere a expertizei de specialitate pentru domeniul MET necesară implementării sistemului ATM 2015+;
- desfășurarea cu succes a acțiunilor de testare la amplasament (SAT) a noului sistem VOLMET pentru FIR București, urmate de întocmirea documentației necesară autorizării și obținerea în final a autorizării sistemului din partea AACR;
- up-gradarea și implementarea software sistem ROMAWOS la versiunea 3.2. pentru sistemele semi-automate de observații meteorologice ROMATSA existente pe aeroporturile din România;
- elaborarea întregii documentații necesare și coordonarea acțiunilor legate de pregătirea și organizarea licitației pentru achiziția noului sistem de procesare date meteorologice, precum și pentru implementarea sa ulterior achiziției;
- întocmirea documentației necesare pentru achiziția unui echipament de tip SODAR pentru determinarea profilului vertical al vântului la AIHCB;
- întocmirea documentației necesare pentru achiziția unui sistem de detecție și avertizare a forfecării vântului la Otopeni și participarea la acțiunile necesare desfășurării unei prime licitații – licitația se va relua în 2016 din cauza faptului că la prima rundă nu s-a calificat nici un participant
- participarea experților MET în derularea proiectului „PILOT Platform for access services to OPMET (worldwide/ECAC) data (METAR, TAF, SIGMET) in WXXM format” în cadrul programului SESAR Deployment, proiect care a fost inclus în lista de proiecte europene înaintate de grupul SDA către INEA CALL;
- urmărirea și îndrumarea necesară pentru actualizarea Manualelor Operaționale în uz și a Procedurilor de colaborare specifice activităților de meteorologie aeronautică;
- verificarea și actualizarea informațiilor MET conținute în AIP ROMANIA și elaborarea propunerilor de baze de amendament corespunzătoare;
- asigurarea asistenței de specialitate în domeniul operațional pentru înlocuirea senzorilor de timp prezent (present weather) la sistemul ROMAWOS instalat pe aerodromurile Constanța, București-Otopeni și Timișoara cu noul model Vaisla PWD22;
- achiziția de noi pluviometre cu încălzire (vară-iarnă) pentru aerodromurile București-Otopeni, București-Băneasa, Timișoara și Constanța, ce vor fi integrate în sistemul ROMAWOS și care vor permite îmbunătățirea acurateții evaluării intensității precipitațiilor;
- înlocuirea barometrelor cu mercur uzate cu barometre digitale, la stațiile meteorologice aeronautice ROMATSA;
- revizuirea unor proceduri operaționale de bază legate de efectuarea observațiilor meteorologice în zona de aerodrom (*Instrucțiuni de operare la stația meteorologică aeronautică, Instrucțiuni de operare ROMAWOS 3.1 pentru personalul meteorologic și administratorii de sistem, Elaborarea și transmiterea mesajelor de observație meteorologică, Procedura pentru determinarea și raportarea vizibilității*).
- definirea conceptului de operare pentru utilizarea camerelor video ca elemente ajutătoare pentru determinarea vizuala a RVR în locațiile unde nu există echipamente specifice și nici posibilitatea evaluării vizuale directe a RVR de către meteorologul observator și implementarea utilizării lor în activitatea operațională, cu caracter experimental;
- asigurarea expertizei operaționale pentru înlocuirea la Aeroportul Constanța a transmisometrelor și ceilometrelor existente cu noile modele Vaisala, ceea ce va determina creșterea disponibilității și acurateții datelor furnizate;
- asigurarea expertizei operaționale pentru extinderea sistemului ROMAWOS pentru compatibilitate Cat. II CAO la Aeroportul Tulcea;
- asigurarea expertizei operaționale pentru punerea în funcțiune a sistemului D-ATIS la Aeroportul București-Otopeni;
- asigurarea expertizei operaționale pentru up-gradarea sistemelor ATIS la Sibiu, Tg. Mureș, Constanța și Timișoara.
- Elaborarea documentației necesare pentru gestionarea și autorizarea de către AACR a mutării activității BMA Suceava în clădirea noului TWR,

- Elaborarea de studii climatologice pentru aeroporturile din România (Baia Mare, Timișoara).
- elaborarea Planului de investiții, PAAS și PAAP pentru anul 2016 în domeniul MET.

Pregătirea personalului:

- coordonarea activității aferente funcționării Centrului de Pregătire în Meteorologie Aeronautică din cadrul ROMATSA, în părțile de responsabilitate ce revin Serviciului MIM;
- efectuarea de către experții MET a cursurilor de refresher și promovare pentru personalul MET și evaluarea nivelului lor de competență;
- urmărirea și coordonarea activității de școlarizare/ perfecționare prin cursuri interne și externe a personalului MET;
- elaborarea programelor de pregătire pentru utilizarea echipamentelor noi sau în cazul implementării unor noi versiuni soft cu impact asupra utilizatorului;
- actualizarea dosarelor personale ale personalului meteorologic;
- completarea necesarului de personal MET operațional, prin selecția de personal extern la Biroul meteo de aerodrom din DSN Tulcea și la CNPMNA din DR București;
- instruirea la nivel avansat a personalului meteorologic prognozt și experți MET pentru utilizarea noului sistem IBL, desfășurată la sediul furnizorului;
- continuarea procesului de instruire a personalului Serviciului MIM în domeniul siguranței, prin participarea la cursuri de pregătire de specialitate la sediul ROMATSA și la INSTILUX;
- elaborarea, discutarea și negocierea propunerilor de cursuri interne și externe pentru personalul meteorologic aeronautic și pentru experții MET, în vederea întocmirii PFP 2016.

Danube FAB:

- îndeplinirea sarcinilor rezultate din Planul anual și Planul Strategic al Danube FAB, referitor la acțiunile de armonizare în domeniul MET, corespunzător obiectivelor planificate pentru 2015;

Alte activități:

- participarea experților MET din cadrul serviciului la întâlnirile unor grupuri de lucru internaționale în cadrul ICAO, EUROCONTROL, EASA și OMM;
- monitorizarea curentă a funcționării sistemelor PBS-MET/Lotus și Self-Briefing MET, utilizate pentru obținerea documentației meteorologice de zbor;
- efectuarea configurărilor și a setărilor necesare în vederea pregătirii pentru utilizare operațională a noilor stații de lucru ale sistemului de procesare date meteorologice (IBL) nou achiziționat;

organizarea asistenței meteorologice a taberei de zbor în curenții ondulatorii pentru cea de-a 9-a ediție a Campionatului European Avansat de Acrobație Aeriană, la zborul cu motor, organizat sub auspiciile FAI de către Aeroclubul României și Federația Aeronautică Română pe aerodromul Săulești/ Deva, în August 2015 și a taberei de zbor în condiții ondulatorii organizată și desfășurată de Aeroclubul României în luna noiembrie 2015, la Sânpetru, Brașov.

E. Sisteme Management Trafic Aerian (ATM)

Principalele activități desfășurate în anul 2015 în domeniul sisteme ATM au fost următoarele:

- **Implementarea N-FRAB (Night Free Route Operations between Budapest FIR and Bucharest CTA)**

SATM a coordonat în domeniul de specialitate implementarea N-FRAB.

ROMATSA și HUNGAROCNTRON au implementat Night Free Route Operations (N-FRAB) peste granița celor două Regiuni de Informare a Zborurilor (intervalul de operare N-FRAB: 22:00-04:00 UTC vara și 23:00-05:00 UTC iarna).

Astfel, operatorii aerieni nu mai sunt obligați să urmeze structura de rute fixe, putând să-și planifice liber zborurile, în funcție de propriile nevoi, între punctele de intrare și de ieșire din spațiul aerian al celor două țări.

Acțiunea a fost demarată în luna apr. 2015, cu un termen de implementare foarte strâns, astfel încât timpul alocat fiecărei activități a fost foarte scurt, presupunând un efort ridicat din partea ROMATSA, HUNGAROCNTRON, dar și a EUROCNTRON – care a susținut inițiativa celor doi furnizori de servicii de navigație aeriană.

Toate activitățile au fost finalizate în timp util, astfel încât pe 20 aug. 2015 N-FRAB a devenit operațional.

N-FRAB reprezintă prima inițiativă de coordonare inter-FAB la nivel european, în ceea ce privește utilizarea rutelor libere în zona de responsabilitate a doi furnizori de servicii de navigație aeriană ce utilizează sisteme de management al traficului aerian diferite, interoperabile, operând în două Blocuri Funcționale de Spațiu Aerian diferite (ROMATSA în DANUBE FAB, HUNGAROCNTRON în FAB Central Europe).

- **Participarea la derularea Programului de Dezvoltare și implementare a Noului Sistem ATM ROMATSA 2015+**

Experții SATM au participat la activitățile de revizuire din punct de vedere operațional a documentației sistem și a documentației de testare.

În semestrul II 2015 au avut loc cele două sesiuni de testare FAT și sesiunea SAT, activități în care au fost implicați specialiștii SATM, ca membri în comisia de testare, dar și în calitate de coordonatori de pachete de testare. Totodată, au fost realizate: pregătirea, introducerea, actualizarea, verificarea în sistem a datelor de configurare (Adaptation Data).

SATM asigură managementul configurației proiectului ATM2015+, al datelor de configurație (adaptation data) și al documentației. SATM analizează impactul modificărilor rezultate în urma FAT, SAT și propune planificarea implementării acestora.

Următoarele activități de coordonare a proiectului au avut loc în semestrul II 2015: managementul, monitorizarea și controlul nemijlocit al Proiectului, avizarea tuturor documentelor din cadrul proiectului, întocmirea rapoartelor de stadiu și a rapoartelor de sfârșit de etapă ale proiectului și autorizarea demarării noilor etape, managementul riscurilor (împreună cu proiect managerii grupurilor de lucru).

Au avut loc activități în comun cu furnizorul pentru: definirea datelor de setare a sistemului din cadrul Adaptation Data, integrarea cu celelalte sisteme operative ale Romatsa (VCSS, NICE, PASACT, A-SMGCS, etc). Au fost stabilite detaliile de testare a sistemului pe amplasament în condiții de trafic real, planificarea activitatilor de testare, precum și a resurselor necesare executării testelor SAT, au fost planificate (împreună cu furnizorul) activitățile ce urmează a fi derulate în cadrul proiectului pentru prima lună a anului 2016.

- **Reamenajare Sala Vioara**

SATM a participat la derularea proiectului și coordonarea instalării componentelor SIM și TDS ale Sistemului ATM2015+ în sala Vioara; proiectul este în desfășurare în 2015, urmând a fi încheiat la începutul anului 2016.

- **Reamenajare Sala TDS și Sală OPS etaj 2**

SATM participă la elaborarea cerințelor operaționale și la analiza studiilor de fezabilitate privind proiectele respective, conexe implementării sistemului ATM2015+. Proiectele vizează reamenajarea celor două săli referite mai sus, săli ce vor fi echipate și vor asigura infrastructura tehnică viitoare a Sistemului Indra Faza 2. Proiectul este în derulare, va continua în 2016.

- **Implementare Remote Tower**

După elaborarea Conceptului Operațional RVT (Remote and Virtual Tower) ROMATSA și a celui tehnic, a fost definită o nouă structură organizatorică a proiectului, prin lansarea lucrărilor Grupului de Lucru privind „Oportunitatea implementării conceptului Remote Tower în ROMATSA”. Responsabilitățile Grupului de lucru constau în analizarea oportunității, necesității și argumentarea privind beneficiile implementării acestui concept în ROMATSA, precum și propunerea locației aferente implementării proiectului, în baza concluziilor și recomandărilor unui Studiu de Fezabilitate ce va fi elaborat de un consultant extern.

- **Implementare CDM la Aeroportul AIHCB - Otopeni**
ROMATSA se află în faza de analiză în vederea participării la dezvoltarea unui proiect operațional de implementare a unui sistem Airport Collaborative Decision-Making (A-CDM) la AIHCB, în parteneriat cu administrația aeroportului, operatorii aerieni, precum și cu alți parteneri (operatori de sol, operatori de aeroport). Echipa EUROCONTROL responsabilă pentru asigurarea suportului în implementarea A-CDM la aeroporturile europene a finalizat studiul Gap Analysis pentru identificarea oportunității și estimarea beneficiilor la nivel local și la nivel de rețea a implementării A-CDM la Aeroportul Otopeni.
- **Participare la activitățile Grupului de Lucru SESAR**
SATM participă la lucrările grupului de lucru ROMATSA (GL SESAR), pentru pregătirea participării ROMATSA la faza de dezvoltare (development) și la nivelurile de management și de implementare ale fazei de punere în practică (deployment) a Programului SESAR. În cadrul grupului de lucru, SATM participă la: SESAR Development/ PJ05 Remote TWR for Multiple Airports, SESAR Development/ PJ16 CWP/ HMI. Activitățile sunt concretizate prin participare la: întâlniri, workshop-uri și seminarii pe subiect, elaborarea documentelor necesare pentru pregătirea participării ROMATSA la cele două faze și fundamentarea deciziilor de management în acest sens.
- **e-Management**
SATM participă la realizarea acestui proiect, fiind responsabil pe domeniul operațional. În semestrul II 2015 au fost introduse datele cu caracter operațional.
- **Îmbunătățire NIDS**
SATM elaborează cerințele operaționale și coordonează activitățile privind modificarea/ îmbunătățirea/ testarea NIDS. Aceste activități au loc atunci când apare necesitatea customizării NIDS/ implementării unor îmbunătățiri, propuse de către utilizatorul final (CTA) și evaluate operațional ca fiind fezabile. În 2015 a fost customizat domeniul documente.
- **Coordonarea elaborării documentului LSSIP România**
SATM asigură coordonarea elaborării edițiilor anuale ale documentului LSSIP România. Aceasta este o activitate permanentă care presupune atât coordonarea activităților specifice din cadrul ROMATSA cât și colaborarea cu celelalte instituții (MT, AACR, SMFA, AIHCB).
Pe parcursul anului 2015 s-au desfășurat activitățile specifice pentru elaborarea LSSIP Romania 2014 (activitate finalizată).
În semestrul II 2015 s-au derulat activitățile specifice pentru elaborarea LSSIP Romania 2015, având termen final 01.03.2016.
- **SESAR C.02 Task 007 - European Deployment Reports & Assessments-elaborarea Raportului ESSIP anual**
Această activitate s-a concretizat în 2015 cu participarea la elaborarea ESSIP Report 2014 care evaluează progresul în implementarea obiectivelor cuprinse în ESSIP Plan în statele ECAC și propune acțiuni de remediere la nivel de rețea EATMN. În martie 2016 vor demara activitățile specifice de elaborare a ESSIP Report 2015 (prin analiza și sinteza datelor cuprinse în edițiile naționale LSSIPs 2015).
- **Participare la elaborarea PLANULUI DE AFACERI STRATEGIC ROMATSA și a PLANULUI DE AFACERI ANUAL**
Serviciul SATM participă la corelarea obiectivelor LSSIP cu obiectivele definite în Planul de Afaceri Strategic și la analiza impactului și stadiului de implementare a prevederilor Regulamentelor Europene.
- **DANUBE FAB**
SATM participă la activitățile DANUBE FAB, pe parte operațională: ATM development, ConOps, OSC.
Serviciul SATM participă la corelarea termenelor obiectivelor conținute în edițiile naționale ale LSSIP Romania și respectiv LSSIP Bulgaria cu angajamentele și obiectivele definite la nivelul DANUBE FAB, în cadrul DANUBE FAB Strategic Programme și respectiv Annual Plan.

- **Serviciile centralizate și SESAR Deployment Manager**
Participarea la depunerea cererii de finanțare aferent CEF Call 2015 (INEA/ SESAR Deployment) pentru finanțarea prin acest mecanism financiar a fazelor ulterioare ale Programului ATM2015+; cererea a fost completată și depusă în data de 17.12.2015, urmând ca în perioada următoare să primim un răspuns.
- **Implementarea supravegherii Mod S**
Începând cu 25.06.2015 au fost activate volume din FIR București (peste FL245, TMA București conectat la FL245) ca spațiu Mode S, în coordonare cu EUROCONTROL. În semestrul II a fost monitorizată acoperirea Mod S în vederea rafinării definirii volumelor Mod S și se lucrează la extinderea acestei acoperiri, dependentă de extinderea acoperirii Mod S (punerea în operare a noilor radare Mod S, extinderea WAM).
- **Sistem de supraveghere de rezervă - SRS**
În Semestrul I 2015 SATM a coordonat activitatea de testare operațională a sistemului SRS care implementează Modul S, activitate finalizată cu succes.
Prin urmare, în Semestrul II 2015 s-au desfășurat următoarele activități subsecvente: au fost elaborate instrucțiunile de lucru cu SRS la unitățile TWR și pentru furnizarea serviciului de control de apropiere la TWR Cluj, SATM a efectuat demersurile necesare, pe domeniul de activitate, în vederea acceptării modificării sistemului ATM prin punerea în funcțiune a SRS Mod S.
- **sistem SELEX**
SATM participă la activitățile de revizuire a documentației sistem și de testare a versiunilor software SELEX. Aceste activități au loc atunci când se realizează corecții software ce vizează funcționalitățile implementate.
SATM a formulat cerințele operaționale referitoare la DSP pentru APP și la implementarea Mod S în sistemul SELEX (FDP, CWP, FPPS), urmând a participa la faza de implementare.
- **Actualizare environment sisteme procesare date implementare concept operațional TMA NAPOC**
Activitatea constă în:
 - ✓ Implementare sectorizare FDP-FPPS conform Concept Operațional Ed. 4.1;
 - ✓ Actualizare geografie sisteme FDP/FPPS;
 - ✓ Implementare modificare configurație sistem TCA/MSAW;
 - ✓ Implementare hărți CWP pentru TMA NAPOC.
- **Coordonarea implementării sistemului A-SMGCS la TWR Otopeni**
SATM asigură coordonarea derulării programului de lucru pentru punerea în exploatare operațională a sistemului de supraveghere a mișcărilor pe aerodromul AIHCB. Planificarea activităților se desfășoară conform Planului de activități aprobat. Analiza de risc operațională și Instrucțiunile de lucru au fost elaborate în semestrul II. SATM a urmărit derularea contractului de asistență tehnică pentru sistemul AviBit de la Otopeni și de asemenea a efectuat demersurile pentru upgradarea interfeței OLDI a sistemului AviBit instalat la Otopeni (componenta DIFLIS) în vederea introducerii unor mesaje noi și a interconectării cu sistemul ATM2015+. Materialele necesare pentru elaborarea documentației de achiziție au fost înaintate către serviciul SPMA în luna noiembrie 2015.
- **Semaforizarea intersecțiilor de pe aeroportul Henri Coandă**
SATM a participat la proiectul de semaforizare a intersecțiilor de pe aeroportul AIHCB.
- **Participare la coordonarea activităților grupului de lucru „Atelier lucru privind coordonarea inter-FAB”.**
SATM a participat în grupul de lucru pentru coordonarea organizării evenimentului „Atelier de lucru privind coordonarea inter-FAB”. Acest grup de lucru s-a ocupat de coordonarea programului evenimentului, precum și de coordonarea activităților legate de desfășurarea evenimentului. Al II-lea atelier de lucru privind coordonarea inter-FAB a avut la loc la București, în perioada 13-15 octombrie.

- **Cursuri**

În perioada iunie – septembrie 2015 și în luna decembrie 2015 SATM a asigurat îndrumarea grupurilor de studenți aflați în practică la ROMATSA.

SATM a elaborat și susținut următoarele cursuri:

cursuri interne de reconversie profesională la materiile aeronave, navigație aeriană, echipamente de bord; cursuri interne de reconversie profesională la materiile aeronave, navigație aeriană, echipamente de bord, proceduri de urgență pentru cursul CTA Ab-initio și rating 2015/2016 în desfășurare la DSNAR Constanța.

Activități curente:

- ✓ **Elaborare proceduri, norme, instrucțiuni (PIN-uri)**, manuale specifice activității serviciului și proceselor derulate în cadrul acestuia, sau specifice operării sistemului ATM

Aceasta activitate implică participarea la elaborarea de PIN-uri noi sau actualizarea celor existente.

- ✓ **Analiza și avizarea documentațiilor privind obiective de investiții ROMATSA cu impact operațional**

Experții serviciului SATM analizează și avizează documentații (teme de proiectare, studii de fezabilitate și fezabilitate, proiecte de execuție, etc.) privind obiectivele de investiții cu impact operațional (sisteme de comunicații și supraveghere, mijloace de navigație, amenajarea sălilor operaționale, etc.).

Sunt analizate și se elaborează referate de opoziție destinate dezbaterii în CTE.

- ✓ **Menținerea evidenței implementării măsurilor din domeniul operațional stabilite în urma inspecțiilor și auditurilor**

Tabelele respective sunt permanent actualizate cu concursul celorlalte servicii din Departamentul Operațional.

- ✓ **Actualizarea bazei de date de aeronave**

Activitatea constă în actualizarea regulată a bazei de date aeronave a sistemului SELEX.

- ✓ **Actualizarea bazelor de date ale sistemului ATM**

Activitatea este permanentă și constă în: actualizarea periodică bazată pe Ciclul AIRAC a geografiei FPPS/FDP Selex, verificarea și testarea implementării modificărilor în sistemele FDP/FPPS. Activitate recurentă la data ciclului AIRAC, care a înregistrat modificări complexe în 2015.

- ✓ **Revizuirea Planului general de acțiune în situații speciale**

Activitatea constă în actualizarea regulată a Planurilor de contingență locale și a celui general.

- ✓ **Participare la LSSIP Expert Group**

Aceasta activitate implică participarea la activitățile specifice având ca principal obiectiv îmbunătățirea procesului ESSIP/LSSIP; activitățile se desfășoară prin corespondență și teleconferințe.

- ✓ **Participare la CANSO EASA Task Force**

Grupul de lucru este dedicat stabilirii poziției CANSO față de proiectele de reglementare EASA aflate în diferite stadii de dezvoltare. Participarea constă în analizarea și evaluarea impactului propunerilor de regulamente noi sau a celor de amendare a regulamentelor SES/EASA existente asupra activității ROMATSA, formularea unor puncte de vedere susținute și de opiniile specialiștilor din cadrul ROMATSA și corelate cu alte luări de poziție/puncte de vedere ale ROMATSA (ex. cele formulate în cadrul GL SES II+) și transmiterea acestora în cadrul proceselor de consultare inițiate de CANSO. Activitatea se desfășoară prin corespondență, teleconferințe și întâlniri de lucru.

- ✓ **Participare la ODSG ATFCM Operations and Development Sub-Group**

SATM participă la ODSG, grup de lucru EUROCONTROL ce urmărește atât îmbunătățiri la nivelul serviciilor ATFCM, cât și IFPS.

- ✓ **Managementul codurilor SSR**

În cadrul acestei activități se monitorizează utilizarea codurilor SSR, fiind raportate la EUROCONTROL problemele constatate (coduri insuficiente, coduri care trebuie schimbate în FIR București deoarece ATSU din amonte nu au schimbat codurile conform doc ICAO CAL, conflicte de coduri SSR).

Raportarea se realizează în cadrul EUROCONTROL/ SCPG – SSR Code Planning Group (grup de lucru la care participă SATM), care ia măsurile necesare în vederea remedierii problemelor constatate.

SATM participă la EUROCONTROL/ TCFG Transponder Code Function Group. Managementul resurselor limitate (frecvențe, coduri SSR) este una din funcțiile NM. TCFG are un dublu rol, de a susține atât ICAO European Air Navigation Planning Group (EANPG) pentru managementul codurilor SSR în ICAO EUR Region, dar și NM în îndeplinirea funcției TCF.

✓ ***Pregătirea documentelor și amendamentelor acestora pentru introducerea în sistemul NIDS***

Se colectează de la serviciile responsabile documentele ce se introduc în sistemul NIDS sau amendamentele acestora, s-au convertit în formatul acceptat de sistem și s-au transmis Direcției Tehnice pentru a fi încărcate pe servere, conform procedurii stabilite.

✓ ***Analiza din punct de vedere operațional a proiectelor de reglementări emise de Comisia Europeană***

Această activitate se derulează în contextul consultărilor inițiate de EASA/CANSO/MT/AACR, fiind studiate și analizate proiecte de regulamente CE cu impact asupra serviciilor de navigație aeriană. Activitatea se concretizează cu formularea de puncte de vedere argumentate la nivel operațional, care sunt ulterior transmise în cadrul proceselor formale de consultare.

F. Colaborare Civil-Militară (CCM)

În cursul anului 2015, activitățile specifice colaborării civil-militare în domeniul managementului traficului aerian au asigurat continuitatea și coerența necesare aplicării constante a reglementărilor SES în planificarea și desfășurarea unor activități complexe, în scopul îndeplinirii atribuțiilor generale și specifice stabilite, în conformitate cu legislația și reglementările aeronautice naționale și internaționale. În acest context, unitățile civile de trafic aerian au asigurat, în condiții de siguranță, controlul segmentelor GAT ale zborurilor militare, suportul operațional pentru unele misiuni speciale (zbor în formație, tactici speciale) și, împreună cu unitățile de trafic militar, au realizat coordonarea zborurilor GAT-OAT și managementul pre-tactic și tactic al spațiului aerian. În acest sens, au continuat dislocările în România a unor detașamente ale forțelor NATO, pe perioade de două-patru luni, care au efectuat zboruri intense cu avioane de luptă în zone cu trafic aerian civil semnificativ. De asemenea, aeronavele NATO E-3A AWACS au executat zboruri aproape zilnic în spațiul aerian al României, majoritatea misiunilor fiind efectuate și cu alimentare în aer. Faptul că aceste activități militare complexe au fost desfășurate fără evenimente de trafic majore, demonstrează eficiența întregului mecanism de colaborare civil-militară, care a cuprins managementul spațiului aerian, prin alocarea zonelor specifice și gestionarea lor în dinamică, precum și coordonarea traficului civil și militar în timp real, prin intermediul structurilor dedicate. În categoria activităților militare complexe sunt considerate și exercițiile, antrenamentele, zborurile demonstrative sau cele efectuate cu ocazia zilei naționale sau a altor sărbători. În acest sens, în anul 2015, a fost asigurată coordonarea civil-militară pentru 30 activități complexe, care au necesitat elaborarea unor protocoale dedicate, prin care au fost agreate elementele concrete de rezervare și utilizare flexibilă a spațiului aerian și de coordonare tactică a traficului aerian general cu cel operațional.

Principalele activități militare complexe care au necesitat elaborarea de protocoale au fost:

- exercițiul de antrenare a rachetelor sol-aer „NEAJLOV 2015” (30.01-03.02.2015);
- exercițiul comun cu forțele speciale USAF „FURIOUS RAGE” (09-20.02.2015);
- exercițiul USAF „DACIAN WARHAWK 2015” (05-27.03.2015);
- exercițiul USAF „DACIAN THUNDER 2015” (23.03-07.07.2015);
- exercițiul de evaluare NATO „COLD IGLOO 2015” (23-27.03.2015);
- exercițiul NATO „SABER JUNCTION 15” (24-25.03.2015);
- zboruri aerofotogrammetrice în TMA București (06.04-15.12.2015);
- exercițiul USAF „OPERATION ATLANTIC RESOLVE SOUTH” (15.03-30.09.2015);
- exercițiul de antrenare a rachetelor sol-aer „VLĂSIA 2015” (20-24.04.2015);
- operarea aeronavelor pilotate de la distanță Global Hawk în spațiul aerian al României;
- zboruri de anduranță cu aeronavele MIG-21, în coordonare cu traficul GAT

- (10-14.05.2015);
- exercițiul de antrenare a rachetelor sol-aer în poligonul Capu Midia „ISTRIA 2015” (19-22.05.2015);
- exercițiul comun româno-sârb „AIR SOLUTION 2015” (15-26.05.2015);
- exercițiul de război electronic „STEEL 2015” (16-18.06.2015);
- exercițiul NATO „ROUSOFEX 2015” (15-28.06.2015);
- exercițiul USAF „DACIAN EAGLE” (29.06-25.09.2015);
- exercițiul româno-francez „BLUE DANUBE” (07-10.07.2015);
- zborurile de calibrare pentru unitatea AEGIS de la Deveselu, desfășurate semestrial, în iunie și noiembrie 2015;
- antrenamentele și zborurile demonstrative efectuate cu ocazia Zilei Aviației și Zilei Marinei;
- exercițiul USAF „CARPATHIAN SUMMER 2015” (12-29.08.2015);
- exercițiul NATO „SWIFT RESPONSE 15” (26-29.08.2015);
- exercițiul comun româno-francez „BLUE DANUBE” (31.08-18.09.2015);
- exercițiul NATO de război electronic „RAMSTEIN GUARD 8” (07-09.09.2015);
- exercițiul militar național „ISTRIA 2015” (14-18.09.2015);
- exercițiul comun româno-bulgar de poliție aeriană cross border „BLUE BRIDGE 2015” (24-25.09.2015);
- exercițiul USAF „DACIAN VIPER 2015” (04-30.10.2015);
- exercițiul comun cu forțele SUA „CARPATHIAN FALL 2015” (09-13.11.2015);
- antrenamentele și zborurile efectuate cu ocazia Zilei naționale a României (23.11-01.12.2015);
- exercițiul comun cu forțele SUA „FURIOUS SWORD” (07-17.12.2015).

În perioada 11-12.06.2015, la Constanța, a fost desfășurată Convocarea anuală de analiză a colaborării civil-militare în managementul traficului aerian. Convocarea, a fost organizată sub coordonarea Departamentului Servicii Navigație Aeriană, cu participarea reprezentanților Direcției Siguranță și Calitate, a direcțiilor regionale ROMATSA, precum a reprezentanților Autorității Aeronautice Civile Române și Aeroclubului României. Din partea militară au participat reprezentanți ai Statului Major al Forțelor Aeriene, Statului Major al Forțelor Navale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații și Centrului de Încercări în Zbor Craiova. În contextul cerințelor de actualizare permanentă a cadrului de reglementare specific și de armonizare a acestuia cu reglementările ICAO, europene și naționale, a fost elaborat Amendamentul 2 la Procedurile de coordonare civil-militară a zborurilor și Ediția 3.0 la Procedurile de cooperare privind siguranța zborurilor în cazul executării activităților potențial periculoase pentru aeronave în poligoane terestre și fluviale. Ambele proceduri au intrat în vigoare la 01.06.2015. În cursul anului, Compartimentul Colaborare Civil-Militară a desfășurat următoarele activități specifice:

- sprijinirea implementării Local And sub-Regional Airspace management system-LARA, relațiile ROMATSA-SMFA în domeniul tehnic, precum și îmbunătățirea colaborării civil-militare prin continuarea activităților de operaționalizare a Centrului de Rezervă al ROMATSA (CR-2) colocat cu Centrul de Operații Aeriene/SMFA;
- participarea la toate activitățile planificate la nivel ROMATSA și Ministerul Transporturilor pentru elaborarea/completarea/modificarea reglementărilor privind operarea aeronavelor fără pilot la bord în spațiul aerian nesegregat, Codul aerian sau a Hotărârii Guvernului nr.912/2010 pentru aprobarea procedurii de autorizare a zborurilor în spațiul aerian național, precum și a condițiilor în care decolarea și aterizarea aeronavelor civile se pot efectua și pe alte terenuri decât aerodromurile certificate;
- contribuția la activitățile pregătitoare pentru implementarea TMA NAPOC, respectiv coordonarea discuțiilor purtate cu reprezentanții SMFA pentru revizuirea zonelor rezervate pentru activități de zbor militar și transformarea zonelor cu impact asupra traficului GAT din segregate în zone temporar rezervate, ceea ce a condus la o flexibilitate sporită în gestionarea traficului aerian din spațiul superior;
- asigurarea relaționării ROMATSA cu operatorii aeronavelor fără pilot la bord. În acest sens, în cursul anului 2015, în coordonarea CCM au fost încheiate 16 protocoale între ROMATSA, SMFA și operatorii acestui tip de aeronave care au obținut în prealabil aprobarea AACR pentru înființarea unor zone de lucru temporar segregate;

- participarea, împreună cu reprezentanții SMFA și USAF, la elaborarea protocolului pentru executarea zborurilor de calibrare pentru site-ul Deveselu și a procedurilor de coordonare civil-militară în situații care necesită intrarea aeronavelor civile în zonele restricționate de la Deveselu.

În contextul proiectelor internaționale la care ROMATSA este parte, expertul CCM a participat, conform responsabilităților specifice, la realizarea ofertei de participare la implementarea conceptului de servicii centralizate în domeniul managementului avansat al spațiului aerian (CS 4) și la activitățile pregătitoare pentru simularea privind implementarea rutelor directe în cadrul Danube FAB.

3.2. ACTIVITATEA TEHNICĂ

În conformitate cu domeniul de activitate atribuit, Direcția Tehnică a fost alcătuită în perioada ianuarie – februarie 2015 din: Serviciul CNS, Serviciul Logistică, Serviciul Investiții și Serviciul Sisteme IT.

Începând cu data de 01.03.2015 în noua structură organizatorică, respectiv în perioada 01.03-31.08.2015, Direcția Tehnică a trecut în directa coordonare a Departamentului de Servicii de Navigație Aeriană având denumirea de Direcția Tehnică CNS fiind formată din :

- Secția CNS București;
- Serviciul Administrare Rețele;
- Serviciul Întreținere Sisteme IT;
- Secția CNS Cluj;
- Secția CNS Bacău.

Începând cu data de 01.09.2015 când s-a revenit la vechea structură organizatorică, respectiv în perioada 01.09-31.12.2015, Direcția Tehnică a trecut în directa coordonare a Departamentului Tehnic Dezvoltare, fiind formată din: Serviciul CNS, Serviciul Logistică, Serviciul Investiții și Serviciul Sisteme IT.

Activitățile desfășurate în anul 2015 au fost următoarele:

A. Protecția Navigației Aeriene / CNS

1. Activități cu caracter permanent:

- a) organizarea activității de exploatare, întreținere și reparații curente la echipamentele și sistemele PNA (COM, NAV, SUR) și Meteo, coordonarea planificării și avizarea activităților periodice de întreținere (profilactică). Întocmirea și menținerea la zi a unei baze de date privind situația mijloacelor PNA/CNS de la toate subunitățile RA ROMATSA;
- b) menținerea unui nivel de competență corespunzător al resursei umane din cadrul Direcției Tehnice prin aplicarea Planului de pregătire profesională internă și externă, anexă la C.C.M.;
- c) asigurarea colaborării cu ANCOM (Agenția Națională de Comunicații) pentru depunerea de cereri de autorizare frecvențe pentru echipamentele noi instalate, precum și de prelungire licențe și autorizații existente;
- d) asigurarea colaborării cu AACR pentru următoarele activități:
 - verificarea din zbor a mijloacelor și analiza rezultatelor;
 - gestionarea frecvențelor radio în spectrul alocat și asignarea de noi frecvențe ILS, VOR, DME, NDB și COM-VHF;
 - analiza cererilor de avize pentru noi construcții în zonele cu servituți aeronautice în scopul protecției zonelor critice și sensibile aferente echipamentelor PNA/CNS și evitarea perturbării acestor mijloace;
 - urmărirea desfășurării și participarea la examenele de licență;
 - înaintarea documentațiilor în vederea autorizării sistemelor CNS de către AACR.
- e) asigurarea suportului tehnic privind dezvoltarea R.A. ROMATSA prin:
 - studierea noutăților tehnice apărute în domeniul CNS-ATM, și propunerea utilizării acestora în R.A. ROMATSA în scopul îmbunătățirii activității;
 - propunerea de lucrări de investiție în părțile care privesc întreținerea și repararea mijloacelor PNA/CNS și dezvoltarea infrastructurii existente pe domeniile SUR/ NAV/ COM/ MET;

- asigurarea suportului tehnic la contractarea mijloacelor PNA/CNS, urmărirea din punct de vedere tehnic a derulării contractelor și participarea la lucrările de instalare, punere în funcțiune și autorizare.
- f) menținerea unui nivel de siguranță, calitate și mediu corespunzător în cadrul Direcției Tehnice și în subunitățile ROMATSA prin:
 - instruirea periodică a personalului cu privire la MMS;
 - realizarea inspecțiilor tehnice de siguranță conform planificării anuale.

2. Activități specifice :

- a) participarea la grupul de lucru NSG, PBN România, RAISG EUROCONTROL și PBN ICAO în domeniul infrastructurii NAV, unde au fost prezentate atât situația actuală, cât și viitoarele dezvoltări în domeniul navigației cu ajutorul mijloacelor convenționale și a sateliților;
- b) participarea la comisia de implementare în România a Rezoluției AG ICAO 37 -11 privind utilizarea semnalului EGNOS (Grupul de lucru pentru implementarea procedurilor de apropiere APV bazate pe tehnologia EGNOS);
- c) în colaborare și cofinanțare cu Agenția Spațială Europeană și Helios a continuat acțiunea de publicare a primei proceduri LPV-LNAV/VNAV-LNAV la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj. Acțiunea este în curs de desfășurare depinzând de implementarea TMA NAPOC;
- d) au fost actualizate o serie de manuale tehnice ale unităților, ca urmare a instalării de echipamente noi și modernizări și s-au transmis copii controlate la AACR;
- e) s-au analizat cereri de avize pentru noi construcții în zonele cu servituți aeronautice în scopul protecției zonelor critice și sensibile aferente echipamentelor PNA/CNS și evitarea perturbării acestor mijloace.

Domeniul COM:

- s-a finalizat instalarea și testarea sistemului VCS la CDZ București, în urma achiziției comune a sistemelor VCS pentru centrele ATC din DANUBE FAB, în vederea integrării depline cu celelalte sisteme înaintea trecerii în exploatare operațională. A fost încheiat un contract pentru componente, materiale și lucrări de instalare suplimentare, derularea contractului fiind încheiată în iulie 2015. Dosarul de autorizare a fost depus la AACR în decembrie 2015;
- a fost finalizat contractul cu SITA pentru up-grade Sistem D-ATIS/DCL pentru schimbul de mesaje D-ATIS și mesaje DCL între sistemele ROMATSA și rețeaua de date air/ground. Dosarul tehnic pentru autorizare este în curs de finalizare;
- a fost finalizată instalarea sistemului VOLMET, în baza contractului încheiat cu firma MicroStep MIS din Slovacia. Dosarul de autorizare a fost depus la AACR;
- a fost derulat și s-a finalizat contractul pentru livrarea infrastructurii AGDL cu furnizorul CPL SITA, în vederea implementării mesajelor CPDLC pe suport VDL-2; Dosarul de autorizare este în curs de finalizare;
- au fost elaborate dosarele tehnice de autorizare pentru sistemele COM-VHF;
- s-a derulat și finalizat procedura de achiziție prin licitație publică pentru sistemele VCS la Unitățile ATS TWR Sibiu, Cluj, Târgu Mureș, Satu Mare, Baia Mare, Timișoara, Iași și Suceava. Procedura de achiziție a fost publicată pe SEAP în iunie 2015. Contractul cu ofertantul câștigător a fost semnat în decembrie 2015;
- s-a semnat contractul pentru achiziția a 13 sisteme de înregistrare vocală cu firma Centru Servicii Radiocomunicații pentru echipamente tip ATIS-UHER;
- s-a desfășurat în luna Octombrie 2015 ședința tehnică din cadrul Danube FAB. Pentru domeniul comunicațiilor a fost analizată oportunitatea participării R.A. ROMATSA și BULATSA în noul PENS, odată cu intențiile de participare ale Greciei și Turciei. A fost stabilit un plan de măsuri pentru testarea serviciilor de comunicații PENS ca backbone între ACC București și ACC Sofia;
- a fost desfășurată activitatea de raportare lunară la AMC (ATS Messaging Management Centre) Eurocontrol de către CCC (Cooperating COM Centre) Operator pentru România în conformitate cu documentațiile EUROCONTROL în vigoare;
- au fost desfășurate următoarele activități de modernizare a sistemelor pentru telecomunicații aeronautice AMHS:

- activarea legăturii operaționale AMHS cu Sofia;
- activarea legăturii operaționale AMHS cu Bratislava;
- activarea legăturii operaționale AMHS cu Viena;
- activarea legăturii operaționale AMHS cu Chișinău.

Domeniul NAV:

- sistemul ILS/DME Timișoara – direcția de aterizare RWY29 – a fost autorizat și pus în funcțiune operațională;
- sistemul ILS/DME Iași – pe direcția de aterizare RWY14 – a fost autorizat și pus în funcțiune operațională;
- senzori meteo Iași pe ambele direcții 14/32 – autorizați și puși în funcțiune operațională;
- a fost elaborată documentația necesară instalării vizibilometru la Aeroportul Tulcea și la Aeroportul Oradea;
- a fost elaborată documentația studiu necesară relocării și reautorizării sistemului ILS GP/DME19 Oradea; s-au efectuat lucrări de reglaje, punere în funcțiune și reautorizare a sistemului ILS/DME RWY19 DSNA Oradea după finalizarea construirii unei piste noi;
- a fost finalizată și depusă la AACR în vederea avizării documentației pentru instalarea ILS/DME Suceava; s-au început și finalizat lucrările de construcții - montaj infrastructură la investiția ILS/DME la DSNA Suceava;
- s-a finalizat proiectul – faza PT, DDE privind instalarea unui Sistem ILS/ DME la Aeroportul Constanța ce urmează a se instala în cursul anului 2016;
- a fost întocmită documentația tehnică pentru obiectivul de investiții înlocuire echipamente ILS/DME Aeroport Craiova ce urmează a se instala în cursul anului 2016;
- s-au început și finalizat lucrările de construcții - montaj infrastructură la investiția Vizibilimetru la DSNA Suceava;
- s-au elaborat documentațiile pentru înlocuirea echipamentelor DVOR/DME în locațiile Suceava, Cluj, Craiova și Deva;
- au fost finalizate investițiile de înlocuire a echipamentelor DVOR/DME în locațiile Suceava, Cluj, Craiova și Deva. Au fost finalizate dosarele de autorizare AACR ale sistemelor DVOR/DME Cluj, Craiova și Deva. Sistemele DVOR/DME Cluj și Craiova au fost autorizate și trecute în exploatare operațională. A fost finalizat dosarul de autorizare AACR a sistemului DVOR/DME în locația Suceava;
- au fost finalizate acțiunile înlocuire echipament electronic antene DVOR și de reglaj la sol ale sistemului DVOR/DME Constanța;
- a fost efectuat un curs de pregătire pentru 4 specialiști la firma SELEX ES Inc. SUA pentru obținerea calificării de instructori pregătire sisteme DVOR/DME SELEX 1150A/1119A;
- au fost efectuate două cursuri de pregătire cu scoatere din producție pentru sistemul SELEX DVOR1150A/DME 1119A la Centrul de Pregătire Cluj pentru 6, respectiv 7 cursanți, cursuri echivalente cu cursuri de cunoaștere la producător;
- s-a încheiat executarea proiectelor pentru lucrările de instalare a sistemelor de protecție împotriva trăsnetelor pentru DSNA Bacău și DR București – Secția PNA/CNS Bacău; Sunt în derulare proiectele pentru lucrările de instalare a sistemelor de protecție împotriva trăsnetelor pentru DSNA Timișoara, DSNA Oradea și DSNA Craiova.
- a fost retras din funcție a PAR Suceava (RP-4G);
- a fost conectat la rețeaua EDCN, recetorul de satelit pus la dispoziție de către Pildo (companie desemnată de către Comisia Europeană să monitorizeze, independent, semnalul EGNOS).
- au fost pregătite documente pentru înscrierea României în programul SPICE (Synchronised PBN Implementation Cohesion Europe), coordonat de EUROCONTROL, pentru obținere de fonduri europene puse la dispoziție de către Comisia Europeană în cadrul programului INEA call CEF 2015, în scopul implementării PBN în Europa și, implicit, în România;

- a fost întocmită documentația tehnică pentru obiectivul de investiții înlocuire echipamente DVOR/DME Postăvaru – Brașov;
- s-au elaborat documentații, adrese și răspunsuri la solicitările aeroporturilor Baia Mare, Satu Mare, Craiova și Tulcea referitoare la investițiile privind modernizarea pistelor cu implicații și impact asupra echipamentelor de radionavigație existente.
- a fost efectuat un curs de pregătire cu scoatere din producție pentru sistemul ILS/DME THALES 420 la Centrul de Pregătire Cluj pentru 12 cursanți, curs echivalat cu cursuri de cunoaștere la producător;

Domeniul SUR:

- s-a efectuat lucrări de site survey pentru radarele care vor fi instalate în locațiile Bacău, Cluj și Otopeni;
- s-a semnat contractul cu ERA pentru achiziția WAM ROM SUD și s-a efectuat site survey-ul în locațiile unde vor fi instalate echipamentele RX și TX aferente;
- s-a obținut aprobarea Vodafone pentru documentația de instalare a echipamentelor RX WAM ROM SUD;
- au fost agreate de părțile contractante documentele Site Survey și SDD pentru instalarea de către INDRA a celor 3 radare Mod S;
- au fost agreate de părți documentele Site Survey și SDD pentru instalarea de către ERA a sistemului WAM ROM SUD;
- a fost transmisă la AACR documentația necesară pentru obținerea codurilor de interogator Mod S pentru cele 3 radare ce vor fi instalate la Bacău, Cluj și Otopeni; s-au obținut de la AACR codurile de interogator Mod S pentru cele 3 radare;
- a fost cerute și obținute de la AACR adresele ICAO pentru cele 3 radare Mod S ce vor fi instalate la Bacău, Cluj și Otopeni, pentru transpondere și pentru echipamentele TX care compun sistemul WAM ROM SUD;
- a fost trimisă la ANCOM documentația de asignare a frecvențelor pentru cele 3 sisteme radar ce vor fi instalate la Bacău, Cluj și Otopeni;
- a fost întocmită documentația de prelungire a contractelor de închiriere și comunicații cu firma Vodafone;
- s-a transmis la ANCOM cererea pentru autorizarea frecvențelor pentru site-urile WAM ROM SUD;
- s-a efectuat activitatea de FAT a sistemului WAM ROM SUD;
- s-au obținut de la AACR adresele ICAO 24 de biți pentru transponderele de test, emițătoare și Site Monitor aferente sistemului WAM ROM SUD;
- a fost întocmit CS achiziție piese de schimb radare Mod S Raytheon;
- au fost întocmite CS pentru achiziție grupuri electrogene și UPS pentru radar Petricica Bacău; s-au instalat grupurile electrogene și UPS-ul pentru radarul MSSR Mod S INDRA la Bacău, locația Dealu Petricica;
- s-au efectuat măsurători și lucrări tehnice la radarul ALENIA Chișinău fiind adus la Standardul EUROCONTROL;
- analize SASS-C radare Chisinau si Ovidiu;
- analiza documentatie sisteme radar MSSR INDRA ICD, SDD si Site survey;
- s-a revizuit împreună cu firma Selex ES, specificația tehnică pentru Multisensor Surveillance System.
- s-a instalat radarul MSSR Mod S INDRA la Bacău, locația Dealu Petricica;
- s-au efectuat OJT, SAT, masuratori SASS-C / RASS-S și zborul de verificare aferent radarului MSSR Mod S INDRA la Bacău, locația Dealu Petricica;
- s-a întocmit și transmis către AACR dosar tehnic pentru omologarea radarului MSSR Mod S INDRA la Bacău, locația Dealu Petricica;
- s-au întocmit observații la documentul Installation Design radar INDRA Bacău;
- s-au efectuat cursuri cu personal CTA la Centrul de Pregătire DSNAR Constanta;
- s-a verificat/analizat/completat PIAC SSNA, partea a IV-a, ediția 2 / 2014, document transmis de AACR;
- s-a instalat și s-a efectuat SAT, OJT la aplicația MICCA DFS;
- a fost deinstalat radarul PAR Suceava RP 4G;

- s-au efectuat demersurile necesare donarii radarului PAR Suceava RP 4G catre SMFA;
- s-a pus în funcțiune sistemul WAM ROM SUD;
- s-a configurat sistemul WAM ROM SUD, s-a efectuat zborul de calibrare cu aeronava AACR și pregătirea pentru pre-SAT;
- s-a depus prima parte a dosarului de autorizare la AACR pentru sistemul WAM ROM SUD.

B. Administrare Rețele și Întreținere Sisteme IT

În cadrul Direcției Tehnice pentru activitatea IT în perioada 01.01.2015 – 28.02.2015 și 01.09.2015 - 31.12.2015 și-au exercitat atribuțiile conform organigramei vechi respectiv cele două servicii au funcționat într-un singur serviciu, respectiv Sistem IT iar în perioada 01.03.2015-31.08.2015 au funcționat ca două servicii separate respectiv Serviciul Administrare a Rețelilor și Serviciul Întreținere IT.

Administrare Rețele:

1. Activități cu caracter permanent în anul 2015:

- crearea unui cadru organizatoric adecvat la nivelul întregii ROMATSA care să permită implementarea unei politici de securitate;
- consolidarea infrastructurii Rețelei Administrative R.A. ROMATSA;
- consolidarea securității informatice în cadrul Rețelei Administrative R.A. ROMATSA;
- dezvoltarea aplicațiilor de uz general în rețeaua administrativă pentru creșterea eficienței în toate compartimentele de activitate ROMATSA.
- dezvoltarea relațiilor de colaborare în domeniul rețelelor IP private cu vecinii;
- continuarea și întărirea colaborării cu EUROCAE și EUROCONTROL în domeniul standardizării și implementării tehnologiei IP și VoIP în domeniul operațional.
- participarea în cadrul grupurilor de lucru speciale pentru proiectele SESAR 2020 și Eurocontrol Centralised Services
- definirea unui program coerent și centralizat de dezvoltare a parcului de tehnică de calcul pentru toate subunitățile care să stea la baza planului de investiții anual în domeniul IT.
- administrarea Rețelei Administrative ROMATSA, dezvoltarea rețelei pentru includerea de noi servicii/aplicații;
- administrare și întreținere echipamente de rețea și tehnică de calcul;
- școlarizarea personalului de administrare din București și din teritoriu;
- coordonarea centralizată a activităților de administrare și evidență mijloace de calcul;
- relații cu furnizorii de servicii de comunicații;
- relații cu furnizorii de servicii de service și consultanță.

2. Activități specifice în anul 2015 / obiective finalizate:

- Instalare echipamente și module extindere infrastructură comunicații pentru sistem ATM2015+, CDZ București, Constanța, Arad, Cluj, Bacău în curs de finalizare;
- Instalare routere noi pentru upgrade infrastructură CR2, în curs de finalizare;
- upgrade rețea STCR cu servicii VPN pentru ATM2015+;
- upgrade Sistem de management rețea administrativă Solarwinds Orion;
- upgrade Sistem Mail Security;
- upgrade servere Sistem wireless la CDZ București;

Întreținere Sisteme IT:

1. Activități cu caracter permanent în anul 2015

- Consolidarea infrastructurii Rețelei Administrative R.A. ROMATSA;
- Dezvoltarea aplicațiilor de uz general în rețeaua administrativă pentru creșterea eficienței în toate compartimentele de activitate ROMATSA;
- Dezvoltarea și întreținerea sistemelor NIDS, ROMAWOS, FLIGHT PLAN, INTRANET;
- Administrare și întreținere echipamente servere;
- participare punere în funcțiune Sistem E-Management.

2. Activități specifice semestrul II - anul 2015/ obiective finalizate:

- înlocuirea echipamentelor multiplexoare TDM Topex 1000D, în 8 locații STCR;
- înlocuirea switch-urilor CISCO 3550 și 3560 (vechi) din amplasamentele TWR și CDZ București;

C. Investiții

În activitatea de investiții, în perioada 01.03.2015 – 31.08.2015 2015 a funcționat sub directa coordonare a Directorului General iar în perioada 01.01.2015 – 28.02.2015 și începând cu 01.09.2015 urmare a revenirii la vechea organigramă, Serviciul Investiții a trecut în directa coordonare a Directorului Departamentului Tehnic Dezvoltare respectiv, a Directorului Tehnic, fiind desfășurate următoarele activități permanente:

- organizarea și derularea activităților de achiziție servicii de proiectare, lucrări de construcții montaj și de produse (dotări independente) din „Lista cheltuielilor de capital pentru investiții pe anul 2015”;
- urmărirea derulării și finalizarea contractelor cu furnizorii din țară și străinătate pentru obiectivele de investiții; asigură membrii în comisiile de evaluare pentru procedurile de achiziție aferente obiectivelor de investiții;
- activități de predare de amplasamente pentru lucrările de construcții montaj, precum și inspectarea obiectivelor de investiții în vederea urmăririi și coordonării realizării lucrărilor conform proiectelor aprobate;
- organizarea și realizarea recepției obiectivelor de investiții la finalizarea lor;
- organizarea și derularea activității CTE al ROMATSA R.A.;
- supunerea spre avizare a temelor de proiectare, proiectelor și documentelor de achiziție aferente obiectivelor de investiții;
- urmărirea derulării lucrărilor conform termenelor din graficele de execuție, anexă la contractele cu Antreprenorul General, subantreprenori și alte contracte, aplicarea prevederilor clauzelor contractuale (penalități, daune și altele) în cazul nerespectării acestor termene;
- urmărirea implementării planului de masuri de îmbunătățire a activității regiei;

D. Logistică

Activitatea de Logistică desfășurată de către serviciu, în perioada 01.01.2015-28.02.2015 și 01.09.2015-31.12.2015 a funcționat sub directa coordonare a Direcției Tehnice, iar în perioada 01.03.2015 -31.08.2015 în conformitate cu HCA nr. 2 din 28.02.2015, Serviciul Logistică a funcționat sub directa coordonare a Direcției Suport Logistic.

În aceste două perioade au fost desfășurate următoarele :

activități cu caracter permanent

Activitatea de aprovizionare și import-export a echipamentelor, materialelor și serviciilor necesare R.A. ROMATSA:

- participarea la elaborarea programului anual de achiziții atât pentru produsele și serviciile din țară cât și pentru cele din import, în conformitate cu necesarul întocmit de serviciile din Administrația Centrală ROMATSA și subunitățile din teritoriu;
- efectuarea de studii de piață (furnizor, calitate, preț, alte condiții de livrare și plată etc.) atât pentru aprovizionarea din țară cât și pentru import;
- realizarea de achiziții directe pentru produse și servicii cuprinse în Programul de achiziții aprobate pe anul în curs, cu respectarea legislației în vigoare și a reglementărilor interne în vigoare
- coordonarea și organizarea procedurilor de achiziție centralizată pentru produsele și serviciile aprobate în Programul Anual de Achiziții pe anul în curs și alocate Direcției Tehnice/SLOG;
- coordonarea și organizarea procedurilor de achiziție centralizată pentru produsele și serviciile aprobate în Programul Anual de Achiziții pe anul în curs și alocate Direcției Tehnice /SLOG, dar și participarea în comisiile de evaluare a ofertelor, precum și la negocierea contractelor pentru achiziții de produse și servicii, altele decât cele menționate anterior;
- ținerea evidențelor livrărilor și urmărirea derulării și finalizării contractelor încheiate cu furnizorii din țară și din străinătate;

- colaborarea cu serviciile financiar-contabile pentru îndeplinirea obligațiilor de plată ale ROMATSA și pentru gestionarea instrumentelor bancare de garantare.
- efectuarea, împreună cu serviciile de specialitate, a recepției materialelor, componentelor, pieselor de schimb și echipamentelor achiziționate din țară și din import;
- urmărirea derulării contractelor de service în garanție pentru echipamentele achiziționate, împreună cu utilizatorul;
- trimiterea la furnizorii interni sau externi a echipamentelor defecte în perioada de garanție și post garanție;
- acordarea suportului, verificarea și când este cazul, participarea efectiv la efectuarea formalităților vamale pentru mărfurile importate/exportate de ROMATSA;
- urmărirea și coordonarea formalităților de vămuire care se fac de subunitățile ROMATSA;
- centralizarea și transmiterea periodic către Institutul Național de Statistică a declarației Intrastat.

activități specifice în semestrul II 2015/ contracte finalizate sau în desfășurare

- participarea unor membri ai serviciului în echipa de proiect privind dezvoltarea și implementarea Sistemului „E-management”; secțiunile referitoare la activitățile ce cuprind aria de responsabilitate a Serviciului Logistică (modulul Stocuri);
- întocmirea și întreținerea în permanentă a nomenclatorului de produse prin alocarea și verificarea codurilor asociate echipamentelor, materialelor, consumabilelor și pieselor de schimb achiziționate de ROMATSA și recepționate la magaziile Administrației Centrale și cele ale subunităților ROMATSA.
- întocmirea și derularea unui număr de aproximativ 50 comenzi și contracte pentru achiziționarea de produse și servicii necesare derulării în bune condiții a activității R.A. ROMATSA;
- monitorizarea și derularea contractelor cu termen de finalizare 2015 și 2016 cum ar fi:
 - ✓ 13 sisteme de înregistrare vocală – contract încheiat cu Centrul pentru Servicii de Radiocomunicații;
 - ✓ Servicii de asistență tehnică on-site, rezolvare deficiențe (bug-uri) și upgradare software sistem DPS SELEX – contract încheiat cu firma Selex Sistemi Integrati;
 - ✓ Echipamente multiplexoare TDM/E1 – contract încheiat cu firma Datanet Systems; Sistem WAM pentru îmbunătățirea acoperirii de supraveghere în TMA București și în sectoarele ACC din sudul FIR București – contract încheiat cu ERA;
 - ✓ 3 sisteme radar ptr Otopeni, Bacău și Cluj – contract încheiat cu Indra Sistemas.
 - ✓

3.3.ACTIVITATEA DE DEZVOLTARE

A. COORDONARE PROGRAME

- a) demararea procesului de elaborare a documentelor de planificare strategică ale R.A. ROMATSA în anul 2015 și finalizare în 2016:
 - **Planul de Afaceri Strategic (SBP) 2016 - 2020 ed. 9.0**, februarie 2016, prezentat în două volume: **Volumul I VIZIUNE și MISIUNE** ce conține elementele de strategie și informațiile cu caracter general (context european, context național și regional, analiza SWOT, descrierea regiei, misiune, viziune, obiective strategice și de nivel mediu); informațiile privind ipotezele de lucru (structura traficului, capacitatea rețelei, echipamente și tehnologii, resurse umane) liniile de acțiune, termenele și valorile estimate aferente obiectivelor de bază sunt detaliate în **Volumul II PLANIFICAREA OBIECTIVELOR 2016 -2020**;
 - **Planul de Afaceri Anual (ABP) 2016 - ediția 10.0**, februarie 2016, unde se regăsesc obiectivele de bază și liniile de acțiune aferente anului 2016, în conformitate cu strategia R.A. ROMATSA;

- b) participarea în grupul de lucru ROMATSA – BULATSA la activitățile specifice pentru elaborarea **Programului Strategic pentru Danube FAB 2016 – 2020** și a **Planului Anual pentru Danube FAB 2016**;
- c) participarea la activitățile echipei de management al **Programului "Dezvoltare și implementare Sistem ROMATSA ATM2015+"**, constând în:
management de proiect pentru:
- **Modernizare sală ACC etaj 2 din CDZ București** – crearea condițiilor operaționale, tehnice și de infrastructură necesare implementării sistemului ATM 2015+ în scopul asigurării interoperabilității depline a sistemului ATM în raport cu cerințele SES aplicabile:
 - depunere proiect tehnic conform contract (în analiză în vederea avizării în CTE ROMATSA);
 - **Sala tehnică extinsă 2 (STE2)** – va susține din punct de vedere tehnic activitatea operațională ce se va desfășura în Sala ACC etaj 2:
 - în derulare procedura de achiziție pentru servicii de proiectare faza PT+CS+DDE + execuție lucrări (în 21 decembrie 2015 a avut loc ședința de deschidere oferte; oferta depusă – în analiză în vederea adjudecării procedurii);
 - **Amenajare Sală Simulator ACC pentru funcționare ca TDS/CR1/SIM – amenajarea actualei Săli Simulator ACC (Vioara)** pentru asigurarea următoarelor funcționalități: TDS pentru sistemul SELEX Faza 4, TDS pentru sistemul INDRA, Simulator ACC (ROMATSA), Simulator INDRA, Contingență CR1:
 - livrarea echipamentelor necesare echipării consolelor, altele decât INDRA, pentru funcționare ca TDS/CR1/SIM (HP, ELO);
 - lucrări pentru amenajarea sălii;
 - demararea achiziției de servicii de relocare partiții TDS, SUPP, SIM ale sistemului ATM2015+ în sala simulator ACC reamenajată ;
 - **Amenajare Sală APP Arad și APP Constanța** – asigurarea condițiilor operaționale și tehnice necesare controlului traficului aerian de apropiere în zonele terminale Arad și Timișoara din CDZ Arad și pentru TMA/TWR Constanța cât și instalarea și punerea în funcțiune a componentelor noului sistem ATM 2015+:
 - finalizarea și recepționarea lucrărilor de modernizare precum și a procedurilor de achiziție echipamente;
 - pregătirea achiziției de echipament monitorizare ILS.
 - **Activități suport (în Program Manager Support Office - pentru managementul proiectelor din cadrul Programului ATM2015+):**
 - urmărirea derulării contractului de dezvoltare și implementare a sistemului ATM2015+ al cărui furnizor este Indra Sistemas SA; elaborarea documentației și semnarea Actului Adițional nr. 03 la contractul mai sus menționat;
 - asigurarea conformității proceselor derulate în cadrul Programului cu Instrucțiunile privind managementul proiectelor și programelor derulate în R.A. ROMATSA (DCP – SCP – PIN4535 – MP/MNG);
 - corelarea informațiilor din proiecte cu cele din Planul de Afaceri Strategic, Planul de Afaceri Anual și Planul de Investiții multianual;
- d) participarea la activitățile echipei de management al proiectului **„Dezvoltarea și implementarea Sistemului E-management”**, precum și în echipele experților cheie privind dezvoltarea modulelor referitoare la planificare și execuție proiecte, precum și a modului ECM;
- e) **management de proiect, alte proiecte:**
- **realizarea unei noi infrastructuri TWR amplasată în perimetrul aeroportului Cluj:**
 - Proiectul **Turn de Control Nou la Aeroportul Cluj - Napoca** va îmbunătăți desfășurarea activității operaționale (vizibilitatea directă) în raport cu noua pistă de decolare/aterizare (PDA). Acest proiect conduce la creșterea

siguranței traficului aerian în zona aeroportuară, CTR (Control Zone); concentrează activitățile tehnice (echipamentele PNA/CNS de RUTA și TERMINAL, urmând a fi comasate într-o singură Sală Tehnică PNA/CNS), activitățile administrative și cele logistice sub o singură administrație și într-o singură locație (clădire TWR) răspunzând astfel cerințelor viitoare de dezvoltare ale Aeroportului Cluj:

- ✓ obținerea Certificatului de Urbanism;
- ✓ obținerea Autorizației de Construire;
- ✓ în conformitate cu cerințele actului adițional #3, în trimestrul I 2016. Proiectantul va elabora revizia 1 a PT, ce va fi înaintat la CTE ROMATSA pentru avizare.

- *demararea activităților necesare în vederea participării R.A. ROMATSA la **Congresul Mondial ATM, MADRID - Martie 2016**, cu următoarele obiective:*

- promovarea SIMULATORULUI INTEGRAT (ACC, APP, TWR);
- promovarea produselor dezvoltate în cadrul R.A. ROMATSA și anume: ROMAWOS, NIDS, Rezerva SUR;
- promovarea imaginii și rezultatelor obținute în proiectul DANUBE FAB;
- promovarea centrelor de pregătire de la Constanța și Cluj în domeniul MET / pregătire CTA / ATSEP;
- promovarea complexă a imaginii R.A. ROMATSA, atât ca furnizor de servicii ANS cât și ca producător de produse pentru pregătire și echipamente în domeniul ATM;

f) planificare proiecte:

- **A-CDM (Airport Collaborative Decision Making) la Aeroportul Internațional Henri Coandă :**

- organizarea de întâlniri, la sediul ROMATSA și sediul CNAB, între experții Eurocontrol (divizia A-CDM), CNAB și ROMATSA, pentru prezentare conceptului A-CDM și pregătirea elementelor necesare elaborării Studiului de Fezabilitate;
- elaborarea de către experții Eurocontrol a studiului Gap Analysis la Aeroportul Internațional Henri Coandă București - august 2015;
- participarea la Workshopul A-CDM Information Exchange, organizat la sediul Eurocontrol din Bruxelles - septembrie 2015;
- pregătirea consultărilor pentru finalizarea MOU cu toți participanții și constituirea Grupului de lucru pentru implementarea proiectului, elaborarea WBS proiect și Gantt Chart în corelare cu EUROCONTROL.

Alte activități:

- actualizarea ROF Direcția Dezvoltare, ROF SCP și a fișelor de post, ca urmare a modificării organigramei R.A. ROMATSA, cu aplicabilitate de la 01.09.2015, în conformitate cu HCA nr. 12 din 28.08.2015;
- elaborarea **Raportului trimestrial cu privire la activitatea de conducere executivă și cu privire la evoluția R.A. ROMATSA - trimestrul II 2015 și trimestrul III 2015**, conform OUG 109/2011;
- elaborarea de rapoarte lunare către MT privind stadiul de îndeplinire a angajamentelor specifice aviației civile din **Programul de acțiuni al Guvernului** - măsuri specifice ce vizează domeniul de activitate al regiei;
- elaborarea **Raportului privind stadiul de evoluție/realizare a principalelor linii de acțiune ale obiectivelor asumate de R.A. ROMATSA în Planul de Afaceri Anual - ABP 2015 ed.9.0 și în Planul de Afaceri Strategic - SBP 2015 - 2019 ed.8.0, semestrul I 2015;**
- actualizarea **Instrucțiunilor privind elaborarea, monitorizarea și actualizarea Planului de Afaceri Strategic și a Planului de Afaceri Anual al R.A. ROMATSA** (DCP – SCP – PIN4568 – SBP/ABP), ediția 7.0 din 23.11.2015 și a **Instrucțiunilor privind managementul proiectelor și programelor derulate în R.A. ROMATSA**, (DCP – SCP – PIN4535 – MP/MNG), ediția 3.0_23.11.2015;
- participarea în cadrul grupurilor de lucru constituite în domeniul de responsabilitate.

B. SINGLE EUROPEAN SKY (SES) - SESAR

Activități care decurg din obligativitatea aplicării legislației SES

- au fost prezentate regulamente ale Comisiei Europene în vederea fundamentării deciziilor de management cu privire la implementarea cerințelor aplicabile ROMATSA; în mod specific s-au elaborat referate de analiză și sinteză privind:
 - Regulamentul (UE) 2015/340 al Comisiei din 20 februarie 2015 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la licențele și certificatele controlorilor de trafic aerian în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012 al Comisiei și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 805/2011 al Comisiei și
 - Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/310 al Comisiei din 26 februarie 2015 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 29/2009 al Comisiei de stabilire a cerințelor privind serviciile de legături de date pentru cerul unic european și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 441/2014.

Activități desfășurate pe plan intern:

- conformarea cu cerințele comune pentru furnizarea serviciilor de navigație aeriană:
 - s-a desfășurat procesul intern de actualizare a „Expozeului ROMATSA pentru documentarea certificării ca furnizor de servicii de navigație aeriană” (DGR-SES-INF4504-ROE/CERT) și au fost emise editii noi, (editia 12.0, 12.1 și 13.0); modificările cuprinzând, în principal, actualizări ale conținutului informațional ca urmare a schimbărilor organizatorice asociate noii Organigrame aprobate, conform H.C.A. ROMATSA nr. 2/29.01.2015 și a modificării Regulamentului de Organizare și Funcționare pentru implementarea noii structuri organizatorice, conform H.C.A. ROMATSA nr. 3/24.02.2015, cât și ca urmare a schimbărilor organizatorice ulterioare asociate organigramei aprobate în conformitate H.C.A. ROMATSA nr. 12/28.08.2015;
 - s-a asigurat conformarea continuă cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1035/2011 al Comisiei de stabilire a cerințelor comune pentru furnizarea de servicii de navigație aeriană.
- continuare activității de elaborare a „Procedurii de Management al Riscurilor (DGR-SES-PIN4508-MNG_RISC)” privind identificarea, evaluarea și reducerea riscurilor aferente proceselor de management și proceselor suport;
- demersuri pentru menținerea înregistrării ROMATSA în Registrul de Transparență al Comisiei Europene - Actualizarea informațiilor referitoare la ROMATSA, înscrise în Registrul de Transparență al Comisiei Europene;
- transmiterea datelor privind proiectele și măsurile implementate sau în curs de implementare care fac obiectul „Planului National de Acțiune privind reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră în domeniul aviației civile pentru perioada 2011-2020”.
- contractarea de servicii de consultanță din partea HELIOS LTD. pentru participarea ROMATSA la procedura de Cerere de oferte a EUROCONTROL pentru Serviciile Centralizate pentru care ROMATSA a fost acceptată ca urmare a procedurilor CFI (Call for Expression of Interest), cât și pentru participarea ROMATSA în procesul de accesare a fondurilor europene prin INEA;
- studierea posibilității de aplicare/implementare a conceptului Remote Tower și constituirea Grupului de lucru privind “Oportunitatea implementării conceptului Remote Tower în RA ROMATSA” prin Decizia Directorului General nr. 1657/02.10.2015.
- asigurarea participării în cadrul grupurilor de lucru constituite în domeniul de responsabilitate;
- administrarea secțiunii SES din cadrul portalului de intranet ROMATSA în vederea informării corespunzătoare a personalului ROMATSA în ceea ce privește legislația SES și EASA, stadiul implementării, precum și perspectiva de dezvoltare a acesteia.

Activități desfășurate pe plan extern în vederea participării ROMATSA la proiecte europene:

- participare la faza de punere în practică SESAR (SESAR Deployment) cu proiectul „PILOT PLATFORM for access services to OPMET (worldwide/ECAC) data (METAR, TAF, SIGMET) in WXXM format”. S-a finalizat procesul de obținere a finanțării INEA, în cadrul apelului de proiecte CEF (Connecting Europe Facility) Transport Call 2014 (proiectul a fost inclus în Acțiunea “DP Implementation – Call CEF 2014” nr. 2014-EU-TM-0136-M”, coordonată de SDM (SESAR Deployment Manager)) și au fost îndeplinite activitățile planificate în perioada martie – decembrie 2015 privind nominalizarea Echipei de proiect și elaborarea specificațiilor tehnice și funcționale și proiectarea arhitecturii sistemului;
- finalizare activitățile de semnare a FPA (Framework Partnership Agreement) și a anexei la acesta - SGA (Specific Grand Agreement), prin mandatarea directorului SDM, în numele ROMATSA, în vederea obținerii calității de partener de implementare al SDM;
- demarare activități de raportare a stadiului proiectului „PILOT PLATFORM for access services to OPMET (worldwide/ECAC) data (METAR, TAF, SIGMET) in WXXM format” în cadrul ASR (Annual Status Report) 2015.
- întreprindere demersuri necesare pentru ca Programul ATM 2020+, să facă parte din oferta SDM de proiecte de implementare a Primului Proiect Comun (PCP), ce va fi transmisă la INEA ca răspuns la apelul de proiecte 2015 CEF Transport Call/Cohesion Fund. Prin Programul ATM 2020+ se realizează o modernizare a sistemului ATS ROMATSA prin implementarea funcționalității ATM - AF6-initial Trajectory Information Sharing.
- activități în vederea participării ROMATSA la realizarea unui studiu privind dezvoltarea unui sistem de comunicații aer-sol bazat pe comunicațiile prin satelit pentru management traficului aerian (IRIS Project), alături de INMARSAT și ESA (Agenția Spațială Europeană); s-a efectuat înscrierea ROMATSA pe site-ul ESA și s-au întocmit documentele pentru participarea la proiect;
- demersuri pentru îndeplinirea cerințelor de participare la procedura “Call for Tender” - Advanced Flexible Use of Airspace Support Service – CFT CS#4. În acest sens, au continuat acțiunile de colaborare în cadrul Consorțiului „Team 4FUA” (BULL/ATOS + ROMATSA + NAV Portugal + SAKAERONAVIGATISIA (Aeronav Georgia) și sub-contractorii: LUCIAD NV + COMSOFT + THALES+AIRBUS) în vederea pregătirii documentației de participare la această procedură, ultimul termen limita de transmitere a ofertelor a fost 11.08.2015.
- În situația câștigării procedurii, pentru Faza 1, R.A. ROMATSA va realiza managementul securității, achiziționarea și pregătirea infrastructurii și hosting; pentru Faza a 2-a, va participa la realizarea activităților de verificare și validare, precum și la stabilirea environment-ului LARA pentru demonstrator.
- acțiuni întreprinse în vederea participării ROMATSA la procedura “Call for Tender” - CS #6-7-Management of Common Network Resources Service/Operation and Coordination of Network Security (CNR/OCNS).
- Domeniul de aplicabilitate al CS#6-7 este stabilirea unui CS SOC (CS Security Operation Center) care să furnizeze un prim set de servicii esențiale (core services). În data de 08.09.2015, EUROCONTROL a lansat procedura Cerere de ofertă pentru CFT CS#6-7 cu termen final de închidere a procedurii 05.02.2016.
- În acest sens, s-a colaborat în cadrul Consorțiului ROBHN(ROMATSA+BHANSIA + INDRA, cu ENAIRE și IBM subcontractorii ai INDRA) în vederea pregătirii documentației de participare la procedura CFT CS#6-7.
- Prin HCD 32/08.10.2015 s-a aprobat ca R.A. ROMATSA să găzduiască locația de contingență a Centrului de operațiuni în securitate privind toate serviciile centralizate – contingency CS SOC - în cadrul Consorțiului, care va lucra împreună cu locația principală găzduită de INDRA, asigurându-se astfel continuitatea serviciilor CS SOC.
- acțiuni întreprinse în vederea participării ROMATSA la procedura “Call for Tender” - CS #6-6 Management of Common Network Resources Service/Security Certificate Service (CNR/SCS), lansată în data de 29.10.2015 de către EUROCONTROL, cu termen final de închidere a procedurii 25.03.2016.

- Serviciul CS#6-6 va face parte din infrastructura de securitate a sistemului ATM, care acoperă în principal asigurarea infrastructurii de tip PKI (Public Key Infrastructure) capabilă să realizeze autentificarea utilizatorului și criptarea/decriptarea mesajelor. Prin CS#6-6 se administrează și se furnizează cheile de securitate pentru accesul în rețeaua EUR ATM.
- În acest sens, s-a colaborat în cadrul Consorțiului ROBHN 2 (ROMATSA+BHANS+INDRA) în vederea pregătirii documentației de participare la procedura CFT CS#6-6.
- demersuri pentru participarea ROMATSA, sub umbrela EUROCONTROL, ca și contributor în cadrul proiectelor New PENS (New Pan-European Network Service) și EATM-CERT (European ATM Computer Emergency Response Team), proiecte propuse pentru finanțare în cadrul apelului de proiecte 2015 CEF Call Transport/Cohesion Fund.
- acțiuni de coordonare în vederea participării la Faza de dezvoltare SESAR (SESAR Development), ca partener asociat al NATS și INDRA în cadrul programului SESAR 2020.

S-au purtat negocieri pentru definirea proiectelor în care se va implica ROMATSA, în termenii definiți în documentul SESAR 2020 Multi-annual Work Programme (SESAR 2020 MAWP) pentru perioada 2016-2019, cu o perspectivă extinsă până în anul 2021. Ca urmare a acestor acțiuni, ROMATSA are calitatea de terț susținător al INDRA membru în SESAR Joint Undertaking, în cadrul proiectelor:

- PJ.16 – Enabling Aviation Infrastructure – Controller Working Position/Human Machine Interface – CWP/HMI
 - ✓ PJ.16-04: Workstation, Controller productivity;
- PJ.17 – Enabling Aviation Infrastructure – SWIM Infrastructure;
 - ✓ PJ.17 – Enabling Aviation Infrastructure – SWIM Infrastructure;
- întreprinderea demersurilor necesare în vederea participării ROMATSA la mecanismul SCP (Stakeholder Consultation Platform), ca instrument de consultare de către SESAR Deployment Manager a părților interesate operaționale cu privire la SESAR Deployment Programme; au fost de asemenea coordonate cu BULATSA comentariile la nivel de DANUBE FAB în vederea elaborării documentului Deployment Programme, editia 2015.

C. Analiza performanței și Benchmarking

În anul 2015, în cadrul Serviciului Analiza Performanței și Benchmarking s-au realizat următoarele :

(a) Activități în cadrul proiectului "Implementarea unui sistem de e-management pentru R.A. ROMATSA" aferente anului 2015:

- Finalizarea testelor pentru diferite componente ale sistemului informatic;
- Derularea activităților pentru pregătirea intrării în producție;
- Semnarea unor documente necesare intrării în producție a sistemului;
- Derularea de activități curente necesare implementării sistemului informatic integrat de E-management, cum ar fi:
 - ✓ organizarea și susținerea întâlnirilor recurente;
 - ✓ verificarea și actualizarea termenelor;
 - ✓ organizarea sesiunilor de prezentare a aplicațiilor informatice;
 - ✓ analiza și aprobarea livrabilelor de proiect ;
 - ✓ organizarea sesiunilor de testare a sistemului;
 - ✓ organizarea sesiunilor de instruire a personalului ROMATSA;
 - ✓ realizarea raportarilor privind stadiul implementării sistemului către CD ROMATSA;
 - ✓ transmiterea de date și informații necesare implementării proiectului către echipa Furnizorului;
 - ✓ pregătirea/actualizarea centrelor de cost conform structurilor organizatorice ale ROMATSA;
 - ✓ pregătirea datelor în vederea importului în sistemul de eManagement;
 - ✓ pregătire infrastructura IT în vederea asigurării bunei funcționări a viitorului sistem;
 - ✓ propuneri de modificare a procedurilor / normelor / instrucțiunilor interne ROMATSA.

- Demararea activităților de recepție preliminară a sistemului informatic.

(b) Activități privind analiza performanței :

- Analiza indicatorilor de performanță la nivelul R.A. ROMATSA, prin furnizarea de informații suplimentare, reconcilieri și analize în vederea finalizării de către Eurocontrol/PRU a Raportului ACE Benchmarking 2014;
- Demararea activităților de realizare a capitolelor privind indicatorii de performanță incluși în Planul de Afaceri Strategic, Planul Anual R.A. ROMATSA;
- Studii, calcule, analize pentru elaborarea strategiei ROMATSA privind furnizarea serviciilor de navigație aeriană la aeroporturile regionale;
- Participarea la atelierele organizate de Comisia Europeană privind studiile asupra armonizării alocării costurilor, modulării tarifelor pentru a bonifica echiparea aeronavelor cu tehnologie SESAR, tarifelor de congestie și stabilirii de zone tarifare comune;
- Susținerea elementelor cuprinse în planul de performanță prin transmiterea de clarificări, informații suplimentare, analize;
- Țintele de performanță pentru România pentru cea de-a doua perioadă de referință au fost aprobate de Comisia Europeană, în conformitate cu Decizia de punere în aplicare (UE) nr. 348/2015;
- Participarea la întâlnirea "Social Consultation Forum" organizată la Nivelul DANUBE FAB în data de 15 decembrie 2015;
- Participarea la ședințele ANSP Board și Governing Council ale DANUBE FAB din perioada 27-28.10.2015;
- Participarea la atelierul organizat de EUROCONTROL privind reforma administrativă a organizației – octombrie 2015;
- Participarea la ședința grupului de lucru EUROCONTROL ACE Benchmarking – octombrie 2015;
- Elaborarea punctelor de vedere în domeniul performanței asupra propunerilor Comisiei Europene în cadrul dezvoltării cadrului legislativ privind Cerul Unic European;
- Realizarea de informări privind principalele elemente ale Schemei de Performanță și Schemei de Tarifare, precum și în privința Țintelor de performanță;
- Activități legate de elaborarea și susținerea Planului de Performanță pentru cea de-a doua perioadă de referință.

(c) Activități privind tarifele de navigație aeriană:

- Bazele de cost preliminare pentru stabilirea tarifelor unitare pentru anul 2016 au fost transmise la Eurocontrol și Comisia Europeană la 30.05.2015 conformitate cu mandatele MT nr. 21.047/29.05.2015 (pentru activitatea de rută) și 20.642 din 28.05.2015 (pentru activitatea de navigație aeriană terminală pe aeroporturile din București);
- Un delegat al serviciului a susținut baza de cost de rută la consultările multilaterale desfășurate în cadrul Comitetului lărgit pentru tarife de rută Eurocontrol. În cursul consultărilor, reprezentanții operatorilor aerieni au felicitat România pentru buna performanță;
- Bazele de cost finale pentru stabilirea tarifelor unitare pentru anul 2016 au fost transmise la Eurocontrol și Comisia Europeană la 29.10.2015 conformitate cu mandatele MT nr. 34048/30.09.2015 (pentru activitatea de rută și terminal pentru aeroporturile din București);
- Delegați ai serviciului Analiza Performanței și Benchmarking au participat, de asemenea, la activități în cadrul structurilor EUROCONTROL:
 - ✓ Comitetul lărgit pentru tarife de rută Eurocontrol – sesiunea 104 (iunie 2015);
 - ✓ Grupul de studiu al Comitetului lărgit – ședința 51 (aprilie 2015);
 - ✓ Comitetul Permanent Financiar – ședința 24 (martie 2015);
 - ✓ Grupul de lucru al utilizatorilor STATFOR;
 - ✓ Grupul de lucru ACE Benchmarking;
 - ✓ Grupul de studiu al Comitetului lărgit – ședința 52 (septembrie 2015);

- ✓ Comitetul Permanent Financiar – sesiunea 25 (octombrie 2015);
- ✓ Atelier de lucru Comitetul Permanent Financiar – septembrie 2015;
- ✓ Grupul de lucru al utilizatorilor STATFOR – noiembrie 2015.
- Specialiștii Serviciului Analiza Performanței și Benchmarking au asigurat suport și expertiză pentru unele delegații ale României la alte foruri internaționale (Single Sky Committee, pregătire SES 2 plus, etc.).

(d) Alte activități:

- Asigurarea expertizei în cadrul unor grupuri de lucru constituite în cadrul ROMATSA:
 - ✓ Pentru elaborarea strategiei privind prestarea serviciilor de navigație aeriană la aeroporturi (exceptând Aeroporturi București);
 - ✓ Pentru participarea ROMATSA la licitațiile pentru prestarea serviciilor centralizate Eurocontrol.
- asigurarea expertizei în cadrul unor grupuri de lucru constituite în cadrul ROMATSA pentru elaborarea strategiei privind prestarea serviciilor de navigație aeriană la aeroporturi (exceptând Aeroporturi București).

D. Dezvoltare sisteme

a) Activități legate de implementarea proiectului ATM2015+

- Managementul Tehnic al Proiectului ATM 2015+ a cuprins:
 - ✓ Validare a procedurilor de testare (STD) – finalizată;
 - ✓ Validarea proiectelor de instalare a echipamentelor (SIP) – finalizată;
 - ✓ Coordonarea activității și participarea la procedurile de testare FAT și SAT.
- Management Securitate Informatică:
 - ✓ validarea cerințelor de implementare a măsurilor de securitate informatică și a procedurilor de testare aferente;
 - ✓ Testarea componentei de securitate informatică în cadrul procedurii de SAT.
- Testarea preliminară a unor componente ale sistemului ATM2015+
- Modificarea aplicațiilor ROMATSA pentru valorificarea datelor transmise de sistemul Indra prin intermediul sistemului ROMATSA Gateway.

b) Proiecte interne SDS

- Finalizarea noii versiuni a Sistemului SRS (Sistem Rezervă SUR) în vederea procesării și afișării informațiilor de supraveghere radar Mode S și WAM. Noua versiune SRS a fost autorizată de AACR prin „Autorizația în vederea punerii în serviciu și exploatare nr. ANS 16/2015”.

c) Cooperări internaționale

- Elaborarea împreună cu celelalte compartimente ROMATSA și BULATSA implicate a DANUBE FAB Anual Plan 2016 și DANUBE FAB Strategic Program 2016-2020;
- Asigurarea suportului tehnic pentru implementarea Night Free Routes între FIR București și FIR Budapesta
- Participarea din parte Romatsa la lucrările Consorțiului european GAMMA pentru realizarea unui proiect de Management Global al Securității în ATM;
- Extinderea coordonării automate prin implementarea mesajelor de dialog și de transfer al comunicației cu ACC Sofia. Testele tehnice au fost finalizate. Mesaje de transfer al comunicației sunt folosite operațional;
- Colaborarea cu Indra SA în vederea participării comune la SESAR 2020 –CWP/HMI (PJ16).

d) Activități desfășurate pe linia securității informatice:

- Implementarea Sistemului de Management al Securității Informatice pentru sistemele operaționale;

e) Activități legate de alte proiecte ROMATSA:

- Pregătirea standului ROMATSA la World ATM Congress 2015 Madrid.

3.4. ACTIVITATEA PRIVIND SIGURANȚA, CALITATEA ȘI SECURITATEA AERONAUTICĂ

Obiectivul principal pentru anul 2015 al activităților Direcției Siguranță și Calitate l-a constituit consolidarea Sistemului de Management al Siguranței și Sistemului de Management al Calității și de Mediu, pentru a asigura menținerea valabilității certificatelor care atestă conformarea la cerințele Regulamentului UE nr. 1035/2011, standardelor ISO 9001:2008 și ISO 14001:2004, în condițiile realizării indicatorilor din **Planul Național de Performanță**.

Obiectivele specifice pe domenii de activități au fost subordonate **îmbunătățirii** continue a Sistemelor de Management al Siguranței, al Calității și de Mediu, **implementării** în ROMATSA a Sistemului de Management al Securității (aeronautice și informatice) și **funcționării corespunzătoare** a DANUBE FAB.

A. Activități în domeniul managementului siguranței

Principalele activități desfășurate în anul 2015 în domeniul „managementul siguranței” au fost:

- îmbunătățirea Sistemului de Management al Siguranței în conformitate cu recomandările AACR, EUROCONTROL, EASA și ICAO în vederea creșterii nivelului de siguranță a serviciilor de navigație aeriană furnizate de ROMATSA;
- auditarea internă de siguranță a subunităților regiei (*au fost efectuate toate cele 17 misiuni de audit intern de siguranță, planificate pentru anul 2015*);
- elaborarea ediției 12.0/04 Noiembrie 2015 a Manualului de Management al Siguranței, ediție care documentează modalitatea de acceptare a Manualului de Management al Siguranței de către AACR;
- evaluarea riscurilor și stabilirea măsurilor de reducere a acestora pentru proiecte importante ale ROMATSA (*26 rapoarte de evaluare a riscurilor și 35 de fișe pentru stabilirea semnificației pentru siguranță a modificării*);
- elaborarea planurilor de măsuri în urma auditurilor interne de siguranță și auditurilor de supraveghere efectuate de AACR, precum și urmărirea stadiului de implementare a acestor măsuri;
- colectarea informațiilor referitoare la evenimentele de siguranță raportate, investigarea lor și urmărirea stadiului de implementare a recomandărilor de siguranță (*măsurile corective și preventive necesare*);
- monitorizarea indicatorilor de performanță în domeniul SIGURANȚĂ, în conformitate cu cerințele din Planul Național de Performanță;
- asigurarea reprezentării și contribuției ROMATSA pe domeniul siguranță în grupurile de lucru pe specialități la EUROCONTROL, CANSO și DANUBE FAB.

Pe tot parcursul anului 2015 s-a acordat o atenție deosebită atât funcționării sistemului de raportare a evenimentelor de siguranță, cât și conținutului informațional vehiculat de acest sistem. În cursul anului 2015 au fost înregistrate 1086 rapoarte de evenimente de aviație civilă (dintre care 8 din surse externe) corespunzând unui număr de 1061 evenimente (pentru un eveniment pot exista mai multe raportări), clasificate după cum urmează:

- 6 accidente (7 rapoarte).
ROMATSA nu a avut contribuție la producerea acestor accidente.
- 750 „evenimente ATM de siguranță” (771 rapoarte) din care:
 - ❖ evenimente ATM de siguranță de natură operațională—în număr de 401 (406 rapoarte);
 - ❖ evenimente ATM de siguranță de natură tehnică – în număr de 349 (365 rapoarte).
- 305 „evenimente Non ATM” (308 rapoarte)

Conform datelor statistice prezentate în documentul EUROCONTROL SRC55 din Ianuarie 2016 „Raport de Siguranță Anual 2015”:

- media nivelului de raportare a evenimentelor ATM de siguranță pentru statele ECAC în anul 2014 a fost de 1500 raportări la 1.000.000 ore de zbor;
- media nivelului de raportare a evenimentelor ATM de siguranță pentru cele mai bune 3 state ECAC raportoare în anul 2014 a fost de 5000 raportări la 1.000.000 ore de zbor.

Conform documentului EUROCONTROL „Departures, Arrivals, Internals and Overflights (DAIO) Report for Romania” în anul 2015 numărul de ore de zbor din FIR București a fost de 348.000.

Pentru comparație (raportări în cadrul ROMATSA în anul 2015 versus raportări la nivelul statelor ECAC în anul 2014), corespunzător volumului de ore de zbor pentru România, raportările evenimentelor ATM de siguranță luate în considerare sunt:

- la nivelul ROMATSA: 750
- la nivelul mediei statelor ECAC: 522
- la nivelul mediei celor mai bune 3 state ECAC raportoare: 1740

Rezultă că nivelul de raportare a evenimentelor ATM de siguranță în ROMATSA este cu **44%** peste media statelor ECAC (**750 în comparație cu 522**) și reprezintă **43,1%** din nivelul mediu al celor mai bune 3 state raportoare (**750 în comparație cu 1740**), ceea ce evidențiază:

- un bun nivel de raportare (peste media statelor ECAC);
- nevoia de îmbunătățire continuă a culturii de siguranță (nivel de raportare sub nivelul celor mai bune 3 state raportoare);

În cursul anului 2015, au fost efectuate 21 de cercetări imediate locale și o investigație ulterioară internă pentru evenimentele ATM de siguranță raportate:

- Serviciul Siguranță și Investigații, pe baza punctelor de vedere ale compartimentelor de specialitate și a analizei proprii, a completat anumite elemente din cercetarea imediată locală;
- procesele de cercetare imediată locală și investigare ulterioară internă s-au desfășurat în conformitate cu procedurile Sistemului de Management al Siguranței PIN 1212 și PIN 1213.

Toate evenimentele specifice (de natură tehnică) și cele operaționale de tip încălcare eșalonare și incursiuni la pistă au fost evaluate cu ajutorul instrumentului de lucru RAT (Risk Analysis Tool) ceea ce reprezintă realizarea indicatorului de performanță principal de siguranță (conform Schemei de performanță) la nivel de 100%.

Cauzele sau elementele favorizante ale producerii evenimentelor de siguranță raportate se încadrează în următoarele tipuri principale:

- disfuncționalități ale software-ului SELEX faza 4 (HCI CWP, ARTAS Gateway, servere RFB);
- disfuncționalități ale software-ului echipamentelor de supraveghere (radare primare, radare secundare, servere WAM);
- cedări hardware ale echipamentelor (hard disk, monitoare, antene, senzori, etc);
- întreruperi totale ale alimentării cu energie electrică (majoritatea cauzate de factori externi – lucrări în zona de aeroport/ secționări cabluri);
- aplicarea neadecvată /incompletă a prevederilor procedurilor operaționale și operativ-tehnice în vigoare;
- aplicarea neadecvată /incompletă a prevederilor procedurilor specifice Sistemului de Management al Siguranței referitoare la evaluarea și reducerea riscurilor;
- lipsa, în reglementările aplicabile, a unor prevederi comune operatorilor aerieni și serviciilor de navigație aeriană ca de exemplu stabilirea și respectarea de distanțe minime de apropiere (o zonă tampon), atât laterale, cât și verticale pentru zborurile VFR, de căile aeriene care sunt spațiu aerian controlat;
- devieri de la regulamentele de circulație a vehiculelor și persoanelor pe suprafața de mișcare a aeroporturilor;
- coordonări incomplete/ ineficiente între unitățile de trafic aerian sau între partea operațională și partea tehnică;
- întârzieri în percepția situațiilor conflictuale sau de emiterie a instrucțiunilor necesare;
- interpretarea incorectă a informațiilor afișate în ferestrele și etichetele asociate zborurilor (alerte, chenare, schimbări de culoare);
- dificultăți legate de transmiterea și recepția convorbirilor cu aeronavele (read-back/ hear-back, suprapuneri de comunicații, frazeologie incompletă/ neadecvată)
- confuzii de call-sign-uri la nivelul piloților și controlorilor;
- omiterea efectuării informărilor de trafic esențial;
- autorizări inadecvate, secvențe inadecvate de transmitere a informațiilor/ mesajelor;
- vectorizări întârziate față de evoluția conflictului;

- lipsa întocmirii de planuri de migrare (activități pas cu pas, responsabilități, comunicare) pentru implementarea modificărilor;
- limitări ale procesului de instruire al CTA în ceea ce privește cunoașterea de către CTA a capacităților sistemelor operaționale;
- lipsa documentării unor informații privind capacitățile, modul de lucru sau limitările sistemelor operaționale;
- existența unor prevederi contradictorii în documentațiile sistemelor operaționale.

În urma investigării evenimentelor au fost emise un număr de peste 150 de recomandări de siguranță.

Recomandările se încadrează în următoarele tipuri principale:

- diseminarea rezultatelor investigării evenimentelor, ca mijloc principal de conștientizare a personalului în ceea ce privește cauzele, măsurile corective și preventive, lecțiile învățate și riscurile asociate activității proprii;
- pregătirea individuală specifică;
- reinstruirea întregului personal;
- includerea în pregătirea recurentă și la simulator a unor situații similare celor investigate;
- îmbunătățirea activității de pregătire prin includerea de noi cursuri;
- includerea în teme de pregătire a unor noi module dezvoltate pe baza lecțiilor învățate;
- revizuirea și îmbunătățirea procedurilor și instrucțiunilor de lucru, fie operaționale fie tehnice;
- îmbunătățirea sistemelor tehnice (hardware, software) sau înlocuirea acestora cu unele noi;
- îmbunătățirea sau reproiectarea procedurilor de zbor utilizate de operatorii aerienei;
- aplicarea adecvată a procedurilor de evaluare și reducere a riscurilor;
- propuneri de îmbunătățire a reglementărilor naționale aplicabile;
- îmbunătățirea colaborării civil militare;
- informarea și coordonarea privind activitățile tehnice și operaționale;
- stabilirea de cerințe operaționale și tehnice de către compartimentele de specialitate;
- informarea operatorilor aerieni despre informațiile rezultate în urma investigațiilor la nivelul ROMATSA;
- informarea tuturor părților interesate (SMFA, CIAS, AACR, Aeroporturi, AOPA) despre informațiile rezultate în urma investigațiilor la nivelul ROMATSA;
- publicarea pe INTRANET ROMATSA – secțiunea siguranță de rapoarte, ghiduri și alte materiale de promovare a siguranței.

Recomandările de siguranță au condus la scăderea și/ sau evitarea repetării tipurilor de evenimente investigate și diseminate.

Obiectivul de siguranță ROMATSA este "creșterea nivelului de siguranță astfel încât numărul de accidente, incidente grave sau periculoase induse de serviciile de navigație aeriană furnizate de ROMATSA să nu crească și, atunci când este posibil, să scadă".

Cantitativ, acest obiectiv este numit Nivel de Siguranță Minim Acceptabil (NmA) și a fost exprimat prin valori maxim acceptabile pentru numărul de accidente, incidente grave și incidente majore induse de ROMATSA.

În tabelul următor sunt prezentate comparativ obiectivele de siguranță anuale și nivelul de siguranță realizat de către ROMATSA în cursul anului 2015 :

Indicatori performanță	Nivel de Siguranță Minim Acceptabil Obiectiv anual (valori maxim acceptabile)	Nivel de Siguranță 2015 (realizat)
Număr accidente cu contribuție ROMATSA	0	0
Număr incidente grave cu contribuție ROMATSA	max. 1	0
Număr incidente majore cu contribuție ROMATSA	max. 9	2

Obiectivul de siguranță ROMATSA pentru anul 2015 a fost îndeplinit.

Această realizare a fost posibilă prin contribuția și efortul conjugat al personalului din prima linie, respectiv a controlorilor de trafic aerian și personalului tehnic-operativ dar și a tuturor salariaților ROMATSA.

B. Activități în domeniul managementului calității și managementului de mediu

Principalele activități desfășurate în cursul anului 2015 în domeniul „managementul calității și de mediu” au fost:

- actualizarea documentului „Manualul Sistemului de Management Integrat Calitate și Mediu RA ROMATSA” la nivelul ediției 7.0/10.09.2015, „Manualul Procedurilor SMC RA ROMATSA” la nivelul ediției 7.0/10.09.2015 și „Manualul Procedurilor SMM RA ROMATSA” la nivelul ediției 4.0/10.09.2015;
- auditarea internă de calitate și de mediu a subunităților regiei (*au fost efectuate toate cele 17 misiuni de audit intern de calitate și mediu, planificate pentru anul 2015*);
- diseminarea de către specialiștii DSC, în cadrul întregii structuri SMS și SMC/ SMM ROMATSA pe parcursul activităților de audit intern de siguranță, calitate, mediu, precum și a celor legate de menținerea certificatelor ROMATSA conform EU nr. 1035/2011, ISO 9001:2008 și ISO 14001:2004, a informațiilor și recomandărilor conținute în rapoartele de audit și supraveghere AACR, Bureau Veritas și în rapoartele de audit intern de siguranță, calitate și mediu;
- elaborarea planurilor de măsuri în urma auditurilor interne de calitate și mediu și auditurilor de supraveghere efectuate de AACR și Bureau Veritas, precum și urmărirea stadiului de implementare a acestor măsuri;
- monitorizarea indicatorilor de performanță în domeniul MEDIU, în conformitate cu cerințele din Planul Național de Performanță;
- asigurarea reprezentării ROMATSA pe domeniul calitate și mediu în grupurile de lucru pe specialități la EUROCONTROL, CANSO, DANUBE FAB ș.a.;
- realizarea Analizei Efectuate de Management la cel mai înalt nivel a Sistemului de Management Integrat Calitate și Mediu RA ROMATSA, în vederea îmbunătățirii sistemului;
- monitorizarea satisfacției clienților interni (salariați) și externi realizată prin prelucrarea datelor din chestionare specifice;
- desfășurarea auditului de **recertificare** în vederea reconfirmării pentru ROMATSA a certificatului **ISO 9001:2008** (domeniul: **calitate**) și a certificatului **ISO 14001:2004** (domeniul: **mediu**) cu firma Bureau Veritas Certification în Administrația Centrală și în următoarele subunități ale regiei: DR București, DSNB București, DSNB Baia Mare, DSNB Satu Mare, DSNB Iași și DSNB Bacău.

C. Activități în domeniul managementului securității aeronautice și informatice

Principalele activități desfășurate în anul 2015 în domeniul „managementul securității aeronautice și informatice” au fost:

- urmărirea stadiului de implementare a planurilor de măsuri rezultate în urma auditurilor interne de securitate aeronautică și informatică;
- audit de securitate aeronautică și informatică la DSNB ARAD;
- urmărirea implementării montării și dării în folosință a unui sistem TvCI de supraveghere perimetrală a obiectivului CDZ București, care cuprinde și un modul de identificare a numerelor de înmatriculare ale autovehiculelor, în vederea accesului controlat prin barierele de la punctele de acces Poartă 1 și Poartă 2;
- actualizarea bazei de date cu numerele de înmatriculare ale autovehiculelor cu drept de acces în incinta CDZ București, necesară pentru funcționarea sistemului de recunoaștere automată a acestora;
- procesarea documentelor și totodată efectuarea verificărilor de securitate aeronautică a personalului societăților prestatoare de servicii pe baza de contract, în scopul emiterii permiselor de identificare și acces în facilitățile R.A. ROMATSA;
- amendarea documentului „Programul de pregătire în domeniul de securității aeronautice”;

- amendarea documentului „Procedura de raportare obligatorie a actelor de intervenție ilicită și a evenimentelor ce privesc securitatea aviației civile”;
- a efectuat instruirii de securitate aeronautică pentru RLSA din cadrul subunităților ROMATSA cât și a salariaților ROMATSA care desfășoară activități în incinta CDZ București;
- a instruit personalul de pază al Jandarmeriei Române care asigură paza și securitatea facilităților vitale (zona cu acces limitat) CDZ București;
- pregătirea auditului de securitate aeronautică și informatică realizat de autoritatea națională de supraveghere în domeniul securității aeronautice (AACR) în luna noiembrie;
- participarea la testarea SAT – fază I (București) privind îndeplinirea cerințelor de securitate cibernetică pentru noul sistem operațional ATM 2015+;
- pregătirea specifică domeniului securitate aeronautică a personalului propriu și cel desemnat din subunități.
- asigurarea reprezentării și contribuției ROMATSA pe domeniul securitate aeronautică și informatică în grupurile de lucru stabilite la nivelul EUROCONTROL, DANUBE FAB, CANSO;

CONCLUZIE:

Prin contribuția și efortul conjugat al personalului DSC, al personalului din structurile de siguranță, calitate, mediu și securitate (*coordonatorii locali în domeniu*), precum și al tuturor salariaților ROMATSA, s-a reușit în anul 2015 realizarea obiectivelor propuse: menținerea certificatului de furnizor de servicii de navigație aeriană conform cu Regulamentul UE nr. 1035/2011, recertificarea sistemelor SMC / SMM și menținerea certificatelor ISO 9001:2008 și ISO 14001:2004, în condițiile respectării cerințelor din Planul Național de Performanță.

3.5. ACTIVITATEA PRIVIND DANUBE FAB

Proiectul DANUBE FAB

DANUBE FAB reprezintă blocul funcțional de spațiu aerian înființat de România și Republica Bulgaria prin „Acordul între România și Bulgaria privind instituirea Blocului Funcțional de Spațiu Aerian DANUBE FAB” (Acordul DANUBE FAB), semnat la Bruxelles la 12 decembrie 2011 și ratificat prin Legea nr. 192/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 741 din 2 noiembrie 2012.

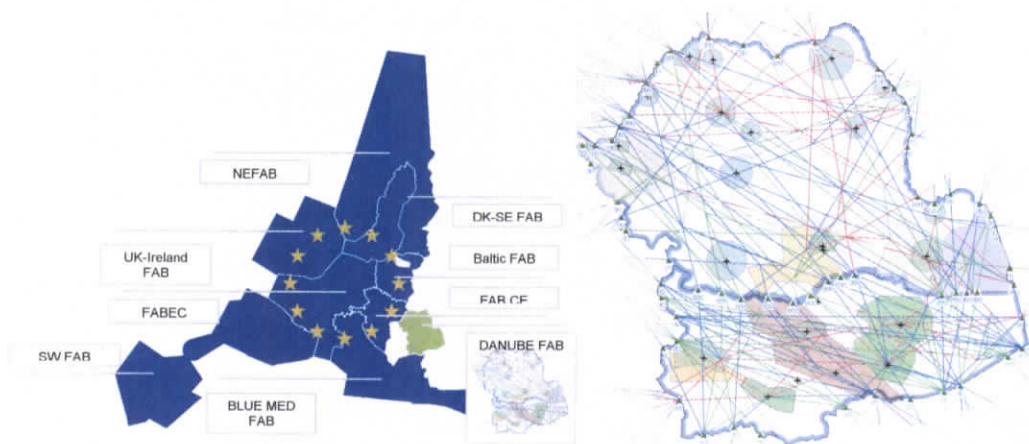

Figura 1 - DANUBE FAB

Subsecvent Acordului DANUBE FAB s-au semnat Acordul de Cooperare dintre cele două Autorități Naționale de Supervizare și Acordul de Cooperare dintre cei doi Furnizori de Servicii de Navigație Aeriană, ROMATSA și BULATSA.

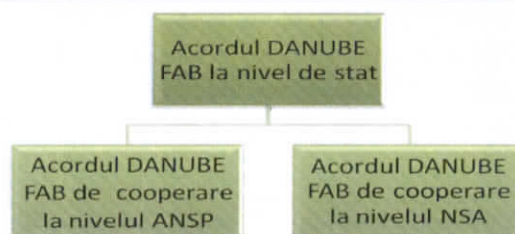

Figura 2- Structura cadrului principal de reglementare DANUBE FAB

Intrarea în vigoare a acestui document a condus la stabilirea organismelor care guvernează DANUBE FAB, astfel: Consiliul de Guvernare (Governing Council), Comitetul autorităților naționale de supervizare (NSA Board) și Comitetul furnizorilor de servicii de navigație aeriană (ANSP Board).

Figura 3 - Structura organizatorică DANUBE FAB

Totodată, în conformitate cu prevederile Acordului DANUBE FAB, pentru a-și îndeplini atribuțiile, Comitetul furnizorilor de servicii de navigație aeriană a înființat Comitetul permanent pentru strategii și planificare (SAPSC), care la rândul său, a înființat alte două comitete permanente suport: Comitetul permanent operațional (OSC) și Comitetul permanent pentru siguranță, calitate mediu și securitate (SQSESC).

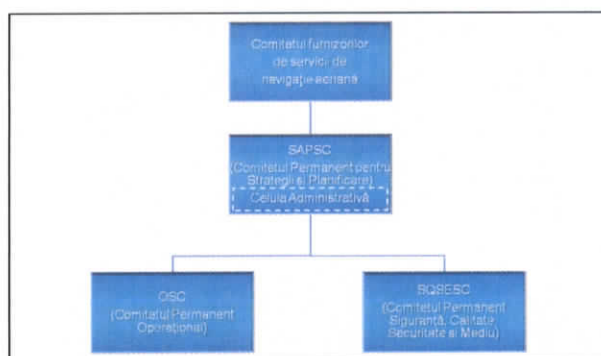

Figura 4 – Organismele suport create la nivelul ANSP Board.

Întâlniri structuri de guvernare DANUBE FAB

În anul 2015 au avut loc cea de-a cincea și cea de-a șasea întâlnire a Consiliului de guvernare DANUBE FAB în 27 mai 2015, la București, respectiv în 28 octombrie la Sofia, Republica Bulgaria.

La cea de-a cincea întâlnire a fost invitat și a participat cu statut de observator un reprezentant al Comisiei Europene, în cadrul mecanismului de monitorizare propus de către DANUBE FAB prin documentul „Observațiile DANUBE FAB privind scrisorile oficiale de punere în întârziere privind cauzele nr. 2014/2102 și nr 2014/2103”.

În cadrul celei de-a șasea întâlniri a Consiliului de Guvernare DANUBE FAB, i-a fost acordat Republicii Macedonia statutul de observator în cadrul DANUBE FAB. Tot în cadrul acestei întâlniri s-a luat notă asupra închiderii de către Comisia Europeană a cauzelor de punere în întârziere nr. 2014/2102 și nr 2014/2103, deschise împotriva Republicii Bulgaria și, respectiv, României, în legătură cu implementarea DANUBE FAB.

De asemenea, ulterior întâlnirii Consiliul de guvernare DANUBE FAB a transmis o scrisoare către Comisia Europeană cu elementele relevante din cadrul întâlnirii, în calitate a Comisiei de observator în cadrul DANUBE FAB.

Cele două întâlniri ale Consiliului de Guvernare DANUBE FAB au fost precedate de întâlnirile Comitetului furnizorilor de servicii de navigație aeriană (ANSP Board), în datele de 26 mai 2015, la București și, respectiv, 27 octombrie, la Sofia, Republica Bulgaria.

Planificare strategică

În anul 2015 au fost definitivare și adoptate documentele "*Programul Strategic DANUBE FAB pentru perioada 2015-2019*", "*Planul Anual DANUBE FAB pentru anul 2015*" și "*Raportul Anual DANUBE FAB pentru anul 2014*", documente realizate în conformitate cu prevederile Acordului DANUBE FAB.

În a doua jumătate a anului 2015 au fost inițiate documentele "*Programul Strategic DANUBE FAB pentru perioada 2016-2020*" și "*Planul Anual DANUBE FAB pentru anul 2016*". La sfârșitul anului 2015, ambele documente la nivel strategic DANUBE FAB se aflau într-un stadiu avansat de elaborare la nivelul celor doi furnizori de servicii de navigație aeriană din cadrul DANUBE FAB (ROMATSA și BULATSA), în vederea coordonării cu celelalte părți implicate, finalizării și aprobării lor în prima parte a anului 2016.

De asemenea, în anul 2015 a fost pregătită și transmisă către Comisia Europeană o versiune revizuită a Planului de Performanță DANUBE FAB pentru cel de-al doilea ciclu de referință 2015-2019.

Consultare cu partenerii sociali

Procesul de consultare cu partenerii sociali în cadrul DANUBE FAB este asigurat prin organizarea în mod regulat a Forumului de Consultare Socială (SCF), în conformitate cu prevederile Acordului de cooperare semnat la nivelul ROMATSA și BULATSA.

Astfel, în anul 2015 au avut loc trei întâlniri ale SCF, prezidate de către cei doi directori generali ai ROMATSA și BULATSA: SCF/8 (19 ianuarie, Bansko, Republica Bulgaria), SCF/9 (8 iulie, Mamaia, România) și SCF/10 (15-16 decembrie, Borovets, Republica Bulgaria). În cadrul acestor întâlniri le-au fost prezentate reprezentanților sindicatelor și ai organizațiilor profesionale principalele proiecte operaționale implementate sau în curs de implementare în cadrul DANUBE FAB, alte proiecte prioritare, precum și dezvoltările legislative la nivel European cu impact asupra furnizorilor de servicii de navigație aeriană.

Activități cu privire la finanțarea europeană

Cei doi furnizori de servicii de navigație aeriană din cadrul DANUBE FAB (ROMATSA și BULATSA) au fost acceptați să fie finanțați de către INEA în perioada 2013-2015 pentru punerea în aplicare a următoarelor pachete de lucru din cadrul IDP: Airspace management improvements and data sharing (Free Routes) și Air-Ground Data link projects (DLS - CPDLC).

Bugetul estimat în cadrul aplicației de finanțare a fost de 2.788.000 euro, cu un procent de finanțare din partea INEA de 50%, restul fiind suportat în mod egal din fondurile proprii ale ROMATSA și BULATSA.

Livrabilele acțiunii pentru anul 2015 au fost:

- Simulare în Timp Real (Real Time Simulation - RTS) pentru Free Routes;
- Dosar de Siguranță (Safety Case) pentru Free Routes.

În anul 2015 au avut loc o serie de întâlniri de pregătire a Simulării în Timp Real pentru extinderea aplicării conceptului Free Routes Airspace (RTS FRA) la nivel DANUBE FAB, culminând cu participarea la simularea propriu-zisă, ce a avut loc în perioada 26 octombrie – 13 noiembrie 2015, la Centrul Experimental EUROCONTROL (CEE) din Bretigny. Acest proiect a fost finalizat în decembrie 2015, prin emiterea raportului final al simulării.

În paralel cu simularea în timp real, a fost elaborat și Dosarul de Siguranță pentru FRA (SC FRA), în urma unei serii de discuții și întâlniri, incluzând participarea la Simularea în Timp Real. Dosarul de Siguranță SC FRA a fost finalizat și livrat tot în luna decembrie 2015.

De asemenea, în data de 5 noiembrie 2015 a fost organizat la Bretigny, Franța, de către echipa de simulare Network Manager din cadrul CEE, în cooperare cu ROMATSA și BULATSA, evenimentul DANUBE FAB RTS "Visitor's Day". Acesta a fost realizat cu scopul prezentării către toate părțile interesate și totodată, către partenerii DANUBE FAB a așteptărilor și rezultatelor simulării în timp real a implementării conceptului FRA în cadrul spațiului aerian DANUBE FAB.

Activități privind cooperarea/coordonarea regională și Inter-FAB

În anul 2015 principalele activități ce au avut în legătură cu cooperarea/coordonarea inter-FAB au fost următoarele:

- participarea la două întâlniri ale Comitetului de Coordonare al GateOne (GCC), în cadrul cărora au fost coordonate documentele pentru întâlnirile GateOne la nivel CEO. În cadrul acestora din urmă au avut loc discuții pe teme CANSO, extinderea GateOne (SMATSA și M-NAV au semnat în mod formal Declarațiile de Aderare la parteneriatul GateOne), precum și un schimb de informații privind bunele practici. De asemenea, au avut loc discuții referitoare la modificarea mecanismului de luare a deciziilor în cadrul GateOne, identificarea unor proiecte comune din cadrul SESAR și a fost adoptat logo-ul oficial al parteneriatului;
- organizarea unei întâlniri cu BLUE MED FAB la World ATM Congress (WATMC) 2015 desfășurat în Madrid/Spania, ca parte a acordului de cooperare încheiat în anul 2014;
- participarea în data de 17 septembrie 2015 la o întâlnire informală între reprezentanții DANUBE FAB și DFS, organizată în vederea realizării unui schimb bilateral de experiență, la sediul celei din urmă din Langen, Germania;
- organizarea și participarea la București în perioada 14-15 octombrie 2015 la cel de-al doilea "Atelier de coordonare inter-FAB", la care au fost prezenți reprezentanți ai tuturor celor 9 FAB-uri. În cadrul atelierului a fost înființată în mod formal Platforma de Coordonare Inter-FAB (IFCP) prin adoptarea Termenilor de Referință ai acesteia. De asemenea, cu acest prilej a fost inițiată elaborarea, în coordonarea DANUBE FAB, a unei Strategii de Comunicare a platformei;
- semnarea cu FAB CE la București în 14 octombrie 2015, în cadrul celui de-al doilea "Atelier de coordonare inter-FAB", a unui Acord cadru de cooperare similar celui semnat cu BLUE MED FAB în anul 2014.

Activități de comunicare

În anul 2015 au avut loc o serie de activități legate de promovarea proiectelor comune din cadrul DANUBE FAB, și anume:

- participarea cu secțiunea DANUBE FAB în cadrul standului ROMATSA în luna martie la WATMC Madrid și în luna iunie la BIAS;
- coordonarea publicării în Revista de informare BLUE MED (newsletter) a unui interviu cu Directorii Generali ai ROMATSA și BULATSA;
- coordonarea și publicarea unor comunicate de presă în legătură cu principalele realizări din cadrul DANUBE FAB;
- pregătirea și distribuirea unui newsletter în luna decembrie, care a cuprins toate acțiunile importante recente întreprinse de către DANUBE FAB.

3.6. COORDONAREA OPERAȚIUNILOR DE CĂUTARE ȘI SALVARE (CC-SAR)

La baza întregii activități a stat preocuparea pentru întărirea capacității Centrului de Coordonare SAR de îndeplinire a atribuțiilor rezultate din HG 741/2008.

Acțiuni realizate la nivelul anului 2015:

- finalizarea procesului de stabilire a cerințelor operaționale pentru modernizarea aplicației software SAR;
- stabilirea suportului hardware necesar desfășurării acesteia și alocarea prin buget a fondurilor necesare acestor achiziții de tehnologie IT și servicii;
- actualizarea planurilor operaționale de intervenție ale ISU județene, a protocoalelor și procedurilor comune de acțiune încheiate cu organizațiile cu atribuții în domeniul SAR, analiza și avizarea acestora, înaintarea acestora la MT și DSU, după caz;

- organizarea și desfășurarea unui exercițiu de comunicații SAR cu personalul FIC;
- organizarea colocviului de selecționare a coordonatorilor de misiune și instructorilor SAR;
- au fost realizate doua exerciții trimestriale de comunicații sub supravegherea Administratorului Operațional SAR;
- s-au continuat discuțiile cu TEAMNET, autorul aplicației software SAR și a rezultat că acesta nu este în măsură să execute up-grade-ul, propunând să ne ofere o alta aplicație. În această situație, potrivit prevederilor legislației în vigoare s-a decis organizarea unei licitații internaționale și s-a trecut la redactarea caietului de sarcini;
- a fost elaborat GEN 3.6 din AIP – România în conformitate cu prevederile actuale ale legislației și reglementările în vigoare;
- prin grija Administratorului Tehnic SAR au fost calibrate 23 de stații noi de lucru SAR care urmează să fie trimise la IGSU și IGAV, pentru a le înlocui pe cele vechi;
- este în curs de finalizare analiza planurilor operaționale de intervenție ale celor 41 de ISU, urmând să fie înaintate la COSU/MT și IGSU; în prezent așteptăm de la 17 ISU procedurile comune de intervenție pe care au omis să le trimită împreună cu planurile menționate;
- s-a participat la convocările organizate la nivelul COSU/MT pe linia raportării evenimentelor deosebite, coordonării și gestionării situațiilor de urgență;
- la solicitările ISU Arad, Satu Mare, Oradea, Suceava și Bacău, CC SAR a participat potrivit competențelor la exercițiile organizate de acestea.
- participarea, potrivit atribuțiilor care îi revin prin Regulamentul aprobat prin HG 741/2008, la gestionarea "Crizei planorului dispărut" în toată perioada de căutare (aproximativ toată luna august 2015) până când, la nivelul Comitetului Național pentru Situații de Urgență, s-a hotărât să se renunțe. La bilanțul activităților, CC – SAR a făcut propuneri concrete privind dotarea tuturor tipurilor de aeronave cu ELT și a piloților cu PLB. Totodată, a propus introducerea obligativității pentru sportivii care pilotează parapante sau deltaplanuri să anunțe la organele de poliție zona în care urmează să evolueze;
- participarea la mai multe exerciții organizate cu IJSU astfel:
 - exercițiu de simulare de producere de catastrofă aeriană–organizat de IJSU Arad;
 - exercițiu de utilizare a aplicației SAR – organizat de IJSU Suceava;
 - ședință pregătitoare pentru efectuarea unui antrenament SAR – IJSU Gorj;
 - ședință cu tema "Gestionarea unei situații de urgență generată de un accident de aviație civilă" pregătitoare pentru efectuarea unui antrenament și exercițiu de simulare de catastrofă aeriană – IJSU Gorj;
- participarea la ediția anuală a "Ședinței comune search and rescue ROMATSA R.A. DSNAR Arad – SRI";
- pentru 23 de stații noi SAR (IGSU - 19 buc. și IGAv - 4 buc.) s-au elaborat, întocmit și semnat Contractele de Comodat între ROMATSA R.A. și cele două Inspectorate; stațiile s-au trimis către Inspectorate pentru a le înlocui pe cele vechi;
- prin grija Administratorului Tehnic SAR a început configurarea și calibrarea a 11 stații noi de lucru SAR care urmează să fie trimise la unitățile de trafic ale R.A. ROMATSA (ACC, APP, TWR), pentru a le înlocui pe cele vechi;
- finalizarea analiza Planurilor Operaționale de Intervenție în caz de accident de aviație civilă ale celor 41 de IJSU și au fost înaintate către COSU/MT și IGSU; în prezent așteptăm de la 15 IJSU Procedurile privind intervenția comună în situații de urgență pentru căutarea și salvarea de vieți omenești în situația producerii unui accident de aviație pe care au omis să le trimită împreună cu Planurile menționate;
- participarea la convocările organizate la nivelul COSU/MT pe linia raportării evenimentelor deosebite, coordonării și gestionării situațiilor de urgență;
- în urma Exercițiilor Trimestriale de Comunicații SAR efectuate de către personalul CITA ACC București cu atribuții pe linie de SAR a reieșit faptul că unele numere de telefon/fax ale utilizatorilor SAR fie nu există, fie nu funcționează/nu sunt alocate; pe cale de consecință s-a efectuat centralizarea și actualizarea tuturor datelor de contact ale utilizatorilor SAR din fiecare județ;

- începerea redactării modelului Planului Local pentru furnizarea serviciului de alarmare privind căutarea și salvarea aeronavelor aflate în primejdie; acesta va fi distribuit tuturor unităților ATC din teritoriu și din București pentru a fi întocmit cu asigurarea îndeplinirii procedurilor RACR-ATS și RACR-PIAC în domeniu;
- redactarea Caietului de sarcini pentru achiziția serviciilor de mentenanță destinate infrastructurii hardware SAR;
- participarea la exercițiu de simulare și antrenament search and rescue pe aeroportul Satu Mare – organizat de conducerea aeroportului Satu Mare în cooperare cu Brigada Antitero a SRI direcția de informații Satu Mare;
- în luna octombrie s-a continuat activitatea de instruire SAR cu personalul CTA din cadrul TWR Arad și s-a procedat la completarea fișelor personale din Anexa nr.1 capitolul 11 anexe DGR-DGO-PIN 4651-POCTA-SAR care reflectă activitatea de refresher SAR pentru acest compartiment de dirijare și control al traficului aerian de aeroport;

la solicitarea ATSR transmisă prin intermediul Directorului General, au fost elaborate propuneri de modificare a HG 74/1991 și HG 741/2008 în scopul clarificării unor aspecte privind rolul ROMATSA în gestionarea acțiunilor de căutare-salvare, în situația producerii unui accident de aviație în FIR București.

3.7. ACTIVITATEA DE ORGANIZARE ȘI RELAȚII

A. Activități în domeniul Organizării

În perioada 01.01.2015 – 28.02.2015 și 01.09.2015-31.12.2015 activitatea de organizarea a fost în responsabilitatea Serviciului de Organizare și Protocol iar în perioada 01.03.2015-31.08.2015 a Biroului de Organizare și Relații cu sindicatele conform organigramei aprobate de Consiliul de Administrație prin (HCA nr. 2/29.01.2015).

Organigrama a intrat în vigoare cu data de 01.03.2015 și a fost valabilă până în data de 01.09.2015 când Consiliul de Administrație RA ROMATSA a dispus revenirea la vechea structură organizatorică valabilă înainte de 01.03.2015 și vechea organigramă iar activitatea de organizare și relații cu sindicatele a trecut în responsabilitatea Serviciului de Organizare și Relații;

Activitățile pe linie de organizare desfășurate au fost:

- În primul semestru al anului 2015, în conformitate cu Hotărârea Consiliului de Administrație nr.13/02.06.2014, se implementează noua structură organizatorică a regiei, astfel:
 - schimbarea denumirii subunității RA ROMATSA - Administrația Centrală în Sediul Central;
 - desființarea subunității DR București, ca urmare a comasării acesteia cu subunitatea RA ROMATSA – Sediul Central;
- au fost demarate negocierile în 15.04.2015 pentru noul Contract Colectiv de Muncă 2015/2017;
- participare la negocieri și realizarea comunicării și informării sindicatului ATSR în ceea ce privește poziția Comisiei Patronatului și a mandatului dat acesteia de către Consiliul de Administrație;
- conciliere a conflictului Contractului Colectiv de Muncă declanșat de sindicatul reprezentativ la nivel de unitate în prezența reprezentantului de la Ministerul Muncii;
- asigurarea comunicării și colaborării din partea Comisiei Patronatului în perioada grevei de avertisment în data de 15.07.2015 între orele 11.00-13.00;
- negociere și întocmire Contract Colectiv de Muncă înregistrat la MMFPSPV – ITMMB cu nr. 309/31.08.2015;
- întocmire și aprobare Regulament de Organizare și Funcționare – Administrația Centrală – ediția 16.0 din data de 01.09.2015;
- întocmire și aprobare Act Adițional nr. 1 înregistrat la MMFPSPV – ITMMB cu nr. 02 din 01.10.2015;
- întocmire și aprobare Regulament de Organizare și Funcționare Satu Mare – ediția 5.2 din data de 08.10.2015;
- întocmire și aprobare Act Adițional nr. 2 înregistrat la MMFPSPV – ITMMB cu nr. 03 din data de 23.12.2015.

B. Activități în domeniul Relațiilor

Cooperare internă și externă

1. principalele evenimente/manifestări organizate la inițiativa societății/regiei sau la care au participat membrii delegați ai societății, în plan intern:

- În cursul anului 2015, R.A. ROMATSA a colaborat cu direcțiile de specialitate din Ministerul Transporturilor (Direcția Transport Aerian, Direcția Comunicare, Relația cu Sindicatele, Patronatele și Organizațiile Neguvernamentale) cu Autoritatea Aeronautică Civilă Română, Compania Tarom, Ministerul Apărării Naționale, Statul Major al Forțelor Aeriene, Asociația Aeroporturilor din România, etc. Aceste colaborări au avut ca rezultat dezvoltarea și perfecționarea relațiilor și eforturilor ce au ca obiectiv principal armonizarea și integrarea României în sistemul specializat european (EUROCONTROL, Uniunea Europeană, etc.) și asigurarea, împreună cu MapN a utilizării coordonate a spațiului aerian al României de către aviația civilă și militară.
- pe plan intern RA ROMATSA a participat la workshop-ul **InterFAB**, eveniment organizat la București în perioada 14-15 octombrie (reprezentanți la întâlnire: Baltic Fab, Blue Med Fab, FABEC, etc).

2. deplasări în exterior la conferințe, evenimente, întâlniri de lucru etc. în domeniul transporturilor aeriene, scopul și costurile suportate/fiecare eveniment:

- Pe parcursul anului 2015, relațiile R.A. ROMATSA cu organizațiile aeronautice internaționale din profilul său (ICAO, EUROCONTROL, CANSO, EASA) și cu furnizorii de servicii de navigație aeriană din alte state europene s-au intensificat, unul din principalele motive fiind necesitatea cooperării în plan regional și asigurarea unui lobby la nivel european în vederea asigurării unei poziții avantajoase a României în cadrul structurilor ATM viitoare, rezultate prin aplicarea conceptului Cer European Unic;
- Cu acordul Consiliului de Administrație și în condițiile stabilite prin reglementările MT privind relațiile mass-media, managementul regiei a acordat o atenție deosebită promovării imaginii regiei și a României pe plan extern prin participarea la Congresul Mondial ATM, din luna martie 2015, de la Madrid, unde regia a avut ca obiective:
 - promovarea Simulatorului integrat (ACC, APP, TWR);
 - promovarea produselor dezvoltate în cadrul RA ROMATSA și anume: ROMAWOS, NIDS, Rezerva SUR;
 - promovarea imaginii și rezultatelor obținute în proiectul DANUBE FAB;
 - promovarea centrelor de pregătire de la Constanța și Cluj în domeniul MET / pregătire CTA / ATSEP;
 - promovarea complexă a imaginii RA ROMATSA, atât ca furnizor de servicii ANS cât și ca producător de produse pentru pregătire și echipamente în domeniul ATM.
- În anul 2015 au fost aprobate de către MT deplasări externe în Serbia, Croația, Ungaria, Belgia, Germania, Spania, etc.

3. obiective atinse sau alte rezultate în domeniu

În conformitate cu reglementările MT privind relațiile mass-media și cu aprobarea Consiliului de Administrație, managementul regiei a acordat o atenție deosebită promovării imaginii regiei și a României pe plan intern și extern, unde regia a avut ca obiective:

- promovarea SIMULATORULUI INTEGRAT (ACC, APP, TWR) în vederea unei eventuale vânzări ulterioare a software-ului;
- promovarea produselor dezvoltate în cadrul RA ROMATSA și anume: ROMAWOS, NIDS, Rezerva SUR;
- promovarea imaginii și rezultatelor obținute în proiectul DANUBE FAB;
- promovarea centrelor de pregătire de la Constanța și Cluj în domeniul MET / pregătire CTA / ATSEP;
- promovarea complexă a imaginii RA ROMATSA, atât ca furnizor de servicii ANS cât și ca producător de produse pentru pregătire și echipamente în domeniul ATM.

R.A. ROMATSA nu și-a promovat imaginea prin machete publicitare în mass-media.

3.8. ACTIVITATEA PRIVIND RESURSELE UMANE

Furnizarea serviciilor de navigație aeriană de o manieră sigură, eficientă și continuă este susținută de implementarea celor mai bune practici în vederea utilizării resurselor umane și integrării factorului uman în operarea sistemului ATM.

În vederea reorganizării regiei pe baze de eficiență, în spiritul cerințelor de implementare accelerată a obiectivelor Cerului Unic European într-un mod eficient și eficace, consolidând în același timp poziția de furnizor de servicii de navigație aeriană performant în plan regional cât și în plan european, prin valorificarea maximă a expertizei operaționale, tehnice și umane de specialitate, activitățile din domeniul resurselor umane - complexe și extinse ca urmare a numărului mare de angajați și a răspândirii teritoriale a acestora, a modificărilor intervenite în legislația națională în materie și a specificului obiectului de activitate (care induce cerințe suplimentare pentru personal în interesul siguranței navigației aeriene) – au fost realizate cu respectarea prevederilor legale și a reglementărilor aeronautice naționale și internaționale.

Acțiuni realizate în anul 2015

- aprobarea unei noi organigrame a RA ROMATSA cu valabilitate din data de 01.03.2015, prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 2 / 29.01.2015;
- aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al RA ROMATSA – Sediul Central, prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 3 / 24.02.2015;
- organizarea interviurilor în vederea confirmării/numirii în funcțiile de conducere executivă;
- întocmirea deciziilor de numire în funcții de conducere executivă precum și fișele de post și actele adiționale la CIM aferente;
- întocmirea statului de funcții, precum și statul de personal al RA ROMATSA – Sediul Central, în concordanță cu organigrama aprobată;
- elaborarea Deciziei Directorului General al RA ROMATSA privind structura Sediului Central și repartizarea salariaților pe locuri de muncă;
- întocmirea fișelor de post și actelor adiționale la CIM pentru personalul de conducere și cel de execuție din cadrul RA ROMATSA – Sediul Central;
- demararea acțiunii de semnare a fișelor de post și a actelor adiționale la CIM între conducerea RA ROMATSA și salariații din cadrul RA ROMATSA – Sediul Central;
- modificarea Regulamentului de Organizare și Funcționare și modificarea, în mod corespunzător, a fișelor de post pentru salariații din cadrul DSNAR București;
- negocierea CCM 2015/2016;
- desfășurarea activității de resurse umane în absența CCM, ca urmare a expirării acestuia începând cu data de 01.06.2015;
- aprobarea acordării unor drepturi salariaților regiei, precum și continuarea derulării contractelor de prestări servicii privind licențierea personalului, pentru servicii medicale și asigurarea personalului operativ, prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 10/29.06.2015;
- întocmirea deciziilor privind acordarea sporului pentru activități suplimentare pentru perioada iunie-decembrie 2015;
- acordarea majorată a sporului pentru complexitate dirijare rută și a sporului pentru coordonare unitate trafic pentru supervisor centru(F4) și supervisor sală(F3) de la ACC București.
- având în vedere încetarea perioadei de valabilitate a Contractului Colectiv de Muncă al R.A. ROMATSA la data de 31.05.2015, Consiliul de Administrație ROMATSA, întrunit în ședința extraordinară din data de 28.08.2015, a luat act de informarea privind stadiul conflictului colectiv de muncă declanșat la R.A. ROMATSA;
- aprobarea noilor organigrame ale AC și DRB cu valabilitate din data de 01.09.2015;
- întocmirea statului de funcții, precum și a statului de personal al Administrației Centrale și DR București, în concordanță cu organigrama aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 12/28.08.2015;

- aprobarea componenței și mandatului Comisiei Patronatului de negociere și semnare a Contractului Colectiv de Muncă ROMATSA 2015/2017 prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr 12/28.08.2015;
- finalizarea negocierii și semnarea CCM 2015/2017;
- anularea Deciziei Directorului General al RA ROMATSA nr. 114/26.02.2015 privind structura Sediului Central și repartizarea salariatilor pe locuri de muncă;
- emiterea Deciziei Directorului General al RA ROMATSA nr.1406/31.08.2015 privind structura Administrației Centrale și repartizarea salariatilor pe locuri de muncă;
- întocmirea deciziilor de schimbare a locului de muncă al salariatilor care au fost mutați de la DR București și DSNA București în data de 01.03.2015;
- anularea Deciziilor Directorului General privind acordarea unor sporuri în perioada de după expirarea perioadei de valabilitate a CCM 2014/2015;
- întocmirea fișelor de post și a actelor adiționale la CIM pentru personalul de conducere și cel de execuție din cadrul RA ROMATSA – Administrația Centrală și RA ROMATSA – DR București;
- semnarea fișelor de post și a actelor adiționale la CIM între conducerea RA ROMATSA și salariatii din cadrul Administrația Centrală și DR București;
- modificarea, în mod corespunzător și a fișelor de post pentru salariatii din cadrul DSNA București;
- elaborarea unei propuneri de modificare a Procedurii privind angajarea, avansarea și promovarea personalului – PIN 0253 și transmiterea acesteia către Sindicatul ATSR în vederea formulării unui punct de vedere;
- negocierea și semnarea Actului Adițional nr. 1 la CCM 2015/2017, cu valabilitate de la data de 01.10.2015 și întocmirea, în mod corespunzător, a actelor adiționale la CIM pentru întreg personalul din cadrul R.A. ROMATSA;
- În cursul lunii iunie 2015 s-a definitivat procesul de selecție în vederea ocupării a 45 de posturi de Controlor de trafic aerian Ab-Initio/în pregătire/în formare. În urma concursului de selecție, organizat în perioada octombrie 2014 - iunie 2015, au fost selecționate un număr de 28 de persoane care, începând din luna septembrie 2015, au început pregătirea ab-initio (basic & rating), în cadrul Simulatorului din cadrul DSNAR Constanța în vederea obținerii licenței CTA;
- demararea unui nou proces de recrutare și selecție a personalului care va urma un curs de formare în vederea pregătirii pentru obținerea licenței de CTA stagiar;
- în anul 2015 au fost angajate 46 persoane (din care 28 de persoane pe posturi de Controlor de trafic aerian Ab-Initio/în pregătire/în formare) și au încetat raporturile de muncă cu regia un număr de 45 persoane (pensionare limită de vârstă, pensionare limită de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare pentru activitate încadrată în grupe de muncă, conform legislației anterioare, deces, încetare CIM pe durată determinată la expirarea duratei contractului, încetare CIM cu acordul părților);
- organizarea de concursuri interne în vederea ocupării unor posturi vacante din cadrul regiei;
- întocmirea situațiilor necesare întocmirii BVC 2016;
- elaborarea propunerii de modificare a Procedurii privind angajarea, avansarea și promovarea personalului – PIN 0253 și discutarea modificărilor cu reprezentanții desemnați de către Sindicatul ATSR;
- demararea întocmirii unei proceduri privind evaluarea performanțelor salariatilor;
- efectuarea acțiunilor specifice în vederea implementării sistemului e-management:
 - în lunile noiembrie și decembrie 2015 s-a efectuat o amplă mobilizare a salariatilor SRU pentru operarea datelor din facturile din luna iulie aferente celor 9 contracte derulate în cadrul serviciului pentru tragerea unei concluzii privind fiabilitatea soluției propuse de furnizor;
 - menținerea bazei de date prin actualizarea permanentă a modificărilor intervenite în cadrul regiei atât din punct de vedere al organizării, structurii și posturilor precum și din punct de vedere al modificărilor intervenite în evoluția salariatilor.

Formarea profesională a salariaților regiei constituie o direcție de acțiune prioritară, materializată prin planificarea, coordonarea și realizarea unui program complex de pregătire - Planul de Formare Profesională pentru anul 2015.

Prioritatea o constituie formarea profesională a personalului operațional (CTA, CITA, PNA, MET), în paralel urmărindu-se asigurarea ritmicității pregătirii personalului suport, în concordanță cu prevederile Legii nr. 53/2003, republicată – Codul Muncii.

Pregătirea profesională a personalului R.A. ROMATSA a urmărit atât utilizarea resurselor proprii (cursuri de pregătire pentru care ROMATSA este certificată de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română) cât și participarea la cursurile de specialitate realizate de către furnizorii acreditați de servicii de pregătire profesională (Școala Superioară de Aviație, British Council, CODECS, Inspectoratele Teritoriale de Muncă, KPMG, CISCO, QUASSARO, ORACLE – pe plan intern și IANS, PANAM, IATA, NATS - pe plan extern).

Acțiuni realizate în anul 2015

- desfășurarea cursurilor de pregătire recurentă, precum și programelor de pregătire profesională, pentru personalul CTA, CITA, PNA, MET, cursuri/programe destinate obținerii/revalidării licențelor profesionale, a unor noi calificări și autorizări asociate, precum și pentru extinderea competenței pe sectoare suplimentare;
- reluarea cursurilor de refresher în Statele Unite pentru CTA, ca urmare a încheierii contractului cu PanAm International Academy;
- începerea, din data de 16.10.2015, a cursul de pregătire în vederea obținerii licenței CTA de către 28 CTA Ab-Initio/în pregătire/în formare, organizat la DSNAR Constanța cu lectori și instructori ROMATSA;
- participarea personalului din administrație (PAD) la cursuri de perfecționare specifice fiecărui domeniu de activitate (economic, juridic, resurse umane, achiziții publice, mediu, sănătate și securitate în muncă, PSI etc.);
- urmare a instalării de noi echipamente (NDB, DVOR, DME), a avut loc participarea personalul PNA la cursuri de școlarizare organizate de furnizorii de echipamente, pentru cunoașterea, exploatarea și întreținerea echipamentelor nou instalate;
- în baza memorandumului încheiat în august 2014 între ROMATSA și SELEX ES Inc. – SUA, pentru instruirea clienților SELEX ES Inc., în data de 13 februarie 2015 a avut loc, la sediul SELEX ES din Kansas - SUA, ceremonia de absolvire a cursurilor de instructori pentru sisteme DVOR 1150A și DME 1118A/1119A. Instructorii ROMATSA, certificați de către compania SELEX ES, vor instrui la rândul lor în Centrul de Pregătire de la Cluj - Napoca, pe sisteme identice cu cele utilizate în exploatare, personalul tehnic ROMATSA, personalul tehnic al clienților companiei SELEX, precum și alt personal interesat în cunoașterea, întreținerea și exploatarea echipamentelor DVOR/DME SELEX.
- inaugurarea Centrului De Pregătire Tehnică Și Testare "Inginer Ion Tomescu", realizat împreună cu SELEX ES Inc.-SUA în data de 05.03.2015, la sediul ROMATSA DSNA-CLUJ, în prezența partenerilor americani;
- planificarea, organizarea, monitorizarea acțiunilor necesare privind:
 - revalidarea aptitudinii medicale a personalului ROMATSA cu statut de personal aeronautic nenavigant (din controlul traficului aerian, protecția tehnică și meteorologică a navigației aeriene și de telecomunicații aeronautice), precum și efectuarea controalelor medicale anuale de sănătate pentru ceilalți salariați, prevăzute de lege;
 - menținerea și/sau creșterea competenței personalului aeronautic nenavigant, formarea profesională continuă și examinarea de către AACR în vederea prelungirii valabilității documentelor nominale de calificare.

3.9. ACTIVITATEA PRIVIND SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ ȘI CEA DE APĂRARE ÎMPOTRIVA INCENDIILOR

Activitatea de SSM și All, la nivelul R.A. ROMATSA s-a desfășurat în conformitate cu prevederile legislației naționale. Integrarea activității s-a făcut relativ ușor având în vedere existența unei colaborări anterioare foarte eficientă.

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ

Pe parcursul anului 2015 membrii CIPP în conformitate cu Planul de Prevenire și Protecție 2015, au efectuat acțiuni de îndrumare și control în teritoriu la șase subunități. Constatările s-au evidențiat în procesele verbale încheiate.

Ca o concluzie generală se poate afirma că activitatea de SSM și All se desfășoară în conformitate cu legislația în vigoare, nefiind găsite neconformități sau abateri de la regulile stabilite prin procedurile interne. Fapt constatat și de salariații Servicului de Calitate care au controlat unele dintre aceste subunități, precum și de auditul extern.

Achiziția de echipamente individuale de protecție și de lucru, materiale igienico-sanitare s-a făcut în mod normal, acolo unde a fost cazul, respectându-se încadrarea în sumele prevăzute de fiecare subunitate în PAAP și PAAS 2015.

Vizita medicală pe linie de medicina muncii s-a desfășurat în conformitate cu contractele încheiate cu furnizorii de aceste servicii, cu toate că la începutul colaborării cu Medlife (ianuarie 2015) au existat unele disfuncții dar care pe parcurs s-au remediat.

În luna septembrie 2015, s-a încheiat etapa de determinări de noxe profesionale la unele locuri de muncă care au suferit re tehnologizări sau reamenajări majore de spațiu. Rezultatul determinărilor de noxe profesionale, a confirmat că măsurile organizatorice și tehnice luate de managementul regiei au fost corecte, baremele măsurătorilor încadrându-se în standardele aplicabile în România.

Compartimentul Intern de Prevenire și Protecție a derularea și încheiat un contract cu Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare în Turism, prin care s-au stabilit arealele geografice cu potențial balneoclimatic la nivel european (30.07.2015) și mondial (30.09.2015).

Scopul acestui studiu este de a elimina interpretarea ambiguă a DL 125/1990 și a leg.95/2008, care prevăd unele drepturi ptr. controlorii de trafic și personalul tehnic nenavigant.

Un alt studiu care a fost demarat de CIPP este cel de „Evaluare a efortului neuropsihic, a factorilor psihosociali de risc și a stresului în muncă la controlorii de trafic aerian”.

Acest studiu va fi efectuat de INCDPM București, care va duce la:

- creșterea performanței profesionale,
- utilizarea optimă a resurselor umane,
- gestionarea eficientă a riscurilor profesionale,
- cheltuieli reduse cu asigurările sociale și de risc profesional și nu în ultimul rând, la fundamentarea solicitării către organele legislative decizionale, ca profesia de controlor de trafic aerian să fie introdusă în categoria de profesii cu risc deosebit.

Începerea efectivă a studiului se va face după ce se vor selecta grupele de subiecți care vor face obiectul studiului și se va derula pe parcursul anului 2016.

APĂRAREA ÎMPOTRIVA INCENDIILOR (All)

Pe linie de apărare împotriva incendiilor, facem cunoscut că pe parcursul anului 2015, nu s-au produs evenimente deosebite. Sistemele de stingere cu INERGEN care echipează o serie de obiective ale ROMATSA R.A. au fost verificate trimestrial de către prestatorul contractat, SC SIGURA SA, conform legislației în vigoare și a clauzelor contractuale.

La CDZ București s-a efectuat verificarea prizelor de pământ și a circuitelor electrice, de către administratorul clădirii DR București.

La cele șase subunități controlate nu s-au constatat nereguli, acestea gestionând cu atenție problematica specifică All :

- cosirea succesivă a vegetației acolo unde realitatea din teren a impus acest lucru;
- înlocuirea pichetelor degradate;

- verificarea sistemelor de detecție a incendiilor;
- verificarea anuală a stingătoarelor din dotare;
- verificarea și întreținerea instalațiilor de climatizare;
- verificarea hidranților acolo unde sunt în proprietate ROMATSA.

La CDZ București s-au făcut două exerciții de evacuare în caz de incendii cu trupe specializate ale ISU, exerciții care au demonstrat încă odată că sunt foarte utile și că la nivelul CDZ București echipa de intervenție și comisia tehnică All stăpânește problematica specifică.

La cele șase subunități controlate de către salariații CIPP s-a realizat și evaluarea conformării pe linie de legislație ISU, cerință a Manualului de mediu.

3.10. ACTIVITATEA PRIVIND DOCUMENTELE CLASIFICATE ȘI PROTECȚIA CIVILĂ

În perioada ianuarie - decembrie 2015 în cadrul Compartimentului Documente Clasificate și Protecție Civilă pe lângă sarcinile administrative uzuale ce revin acestui compartiment s-au desfășurat și următoarele activități specifice conforme cu atribuțiunile cuprinse în fișa compartimentului după cum urmează:

- emiterea a 39 de autorizatii de acces la informatii clasificate secret de serviciu pentru personalul propriu;
- au fost emise 7 de autorizatii de acces la informatii clasificate secret de stat, din care 1 autorizatie nivel SSID, 2 autorizatii nivel strict secret si 4 autorizatii nivel secret ;
- a fost actualizata si transmisa catre S.M.F.A. lista cuprinzand personalul de management, operational si tehnic ce necesita acces in spatiile destinate CR – 2;
- au fost actualizate listele cu functii din cadrul R.A.ROMATSA care au acces la informatii clasificate secret si strict secret si inaintate Oficiul Registrului National al Informatiilor Secrete de Stat si Serviciului Roman de Informatii;
- a fost actualizata lista cu functiile din cadrul R.A.ROMATSA care au acces la informatii clasificate secret de serviciu;
- în perioada 28.05-29.05.2015 a fost efectuata procedura de pregatire periodica anuală a responsabililor cu protecția informatiilor clasificate, situații de urgență și MLM din cadrul subunităților ROMATSA;
- a fost asigurată participarea la instructajele periodice lunare organizate de catre Inspectoratul pentru Situații de Urgență al sectorului 1 Bucuresti ;
- au fost intocmită Tematica de pregatire pentru situatii de urgenta pentru anul 2015;
- a fost intocmita Structura procesului de instruire a salariatilor ROMATSA in domeniul situatiilor de urgenta in conformitate cu O.M.A.I. 712/2005 ;
- coordonarea la nivelul subunitatilor a activitatilor de documente clasificate, situații de urgenta si MLM;
- au fost intocmite si aprobate partial documentele de MLM pentru salariatii Administratia Centrala si D.R.Bucuresti;
- în perioada 10-11.02.2015 a avut loc un control din partea Serviciului Român de Informații pe linia protecției informațiilor clasificate în urma căruia nu au fost semnalate incidente de securitate;
- actualizarea listei cu funcțiile din cadrul R.A.ROMATSA care au acces la informațiile clasificate secret de serviciu;
- actualizarea listei cu persoanele din cadrul R.A.ROMATSA care au acces la informatii secret de serviciu;
- efectuarea misiunilor de audit intern privind protectia informatilor clasificate, situatii de urgenta si MLM la subunitatile DR Bucuresti,DSNA Bucuresti ,DSNA Cluj, DSNA Sibiu, DSNA Iasi;
- verificarea și actualizarea planurilor pentru situații de urgență de la nivelul subunităților R.A.ROMATSA.

3.11. ACTIVITATEA DE AUDIT INTERN ȘI CONTROL**A. CONTROLUL activității desfășurate în semestrul II al anului 2015****Control Intern**

În cursul anului 2015 au fost efectuate:

- pe domeniul **SIGURANȚĂ** – 17 misiuni de audit intern de siguranță.
- pe domeniul **CALITATE** și **MEDIU** – 17 misiuni de audit intern de calitate și mediu.

Control Extern

În cursul anului 2015 în ROMATSA au fost efectuate următoarele controale externe:

- pe domeniul **SIGURANȚĂ**: 13 misiuni de audit extern de siguranță, de către AACR;
- pe domeniul **CALITATE**: 1 misiune de audit extern de siguranță, de către Bureau Veritas.
- pe domeniul **ECONOMIC**:

Situația controalelor aflate în desfășurare la R.A. Romatsa anul 2015 se prezintă astfel:

- începând cu data de 24.01.2014 la sediul regiei se desfășoară o acțiune de control a Corpului de Control al Primului Ministru, având ca obiect verificarea dispozițiilor legale și a normelor interne cu privire la angajarea, testarea, perfecționarea profesională, obținerea și/sau prelungirea autorizațiilor/atestatelor specifice, precum și salarizarea personalului cu atribuțiuni în domeniul traficului aerian, alte aspecte relevante considerate de echipa de control.
- cu adresa nr. 1199928/06.03.2014 (înregistrată la R.A. Romatsa cu nr. 5147/11.03.2014), A.N.A.F. – D.G.A.M.C. a transmis înștiințare către R.A. Romatsa privind reluarea inspecției fiscale suspendată anterior prin adresa ANAF nr. 1051124/29.05.2013. La rândul ei, această inspecție a fost suspendată prin adresa 1538AIF/20.04.2015.
- prin Avizul nr. 1513/24.03.2014, Primăria Arad – Direcția Venituri – Serviciul Control Venituri a demarat o acțiune de verificare declarații fiscale pentru impozitul pe clădiri și verificarea evidenței fiscale și contabile la DSNAR Arad;
- cu Ordinul de Serviciu nr. 11/ 21.08.2014 A.N.A.F. – D.C.M.A.C. a trimis la R.A. ROMATSA o echipă de verificare a serviciilor turistice achiziționate de R.A. ROMATSA pentru perioada 2010 – 2014; în prezent această verificare este suspendată;
- cu Ordinul de Serviciu nr. 11/ 21.08.2014 A.N.A.F. – D.C.M.A.C. a trimis la R.A. ROMATSA o echipă de inspecție fiscal pentru verificarea serviciilor turistice pentru perioada 2009 – 2014; în prezent această verificare este suspendată;
- în perioada 07.09-23.10.2015 Curtea de Conturi a efectuat controlul situației evoluției și modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și legalitatea realizării veniturilor și efectuării cheltuielilor pentru perioada 2013-2014. Acest control a fost finalizat prin Rapoartele nr. 33573/23.10.2015 și nr. 41569/27.10.2015;

MENTIONĂM URMĂTOARELE : Controalele de la Corpul de Control al Primului Ministru și cele de la A.N.A.F sunt încă deschise.

B. AUDIT INTERN

În cursul anului 2015, în baza Planului de audit intern care a fost elaborat având în vedere Planul multianual de audit intern 2014 - 2018, au fost derulate misiunile planificate, respectiv un număr de 5 (cinci) misiuni, după cum urmează :

- raport de audit intern nr. 8.282 / 20.03.2015 („Activitatea Serviciului CNS - planificare, organizare și control”);
- raport de audit intern nr. 18.305 / 05.06.2015 („Activitatea de securitate aeronautică și informatică desfășurată de compartimentul de specialitate – planificare, organizare și control”);
- raport de audit intern nr. 28.514 / 28.08.2015 („Activitatea Serviciului Coordonare Programe – planificare, organizare și control”);
- raport de audit intern nr. 34.648 / 30.10.2015 („Activitatea de pază a obiectivelor R.A. ROMATSA - planificare, organizare și control la nivelul Serviciului Administrativ - Patrimoniu R.A ROMATSA”);

- raport de audit intern nr. 39.153 / 30.12.2015 („Sistemul contabil și fiabilitatea acestuia în cadrul R.A. ROMATSA”);

Prin rapoartele prezentate, Compartimentul Audit Intern a oferit conducerii R.A. ROMATSA informații și asigurare că:

- obiectivele R.A. ROMATSA sunt aduse la îndeplinire în cadrul domeniului auditat;
- politicile și procedurile sunt întocmite, aprobate și respectate;
- informațiile și înregistrările sunt disponibile, corecte, integre, de calitate, auditabile și accesibile numai persoanelor autorizate;
- riscurile sunt administrate corespunzător.

Rapoartele de audit intern s-au finalizat printr-o serie de recomandări, agreeate cu structurile auditate.

Prin recomandările făcute în cadrul misiunilor finalizate în cursul anului 2015, respectiv 24 recomandări, s-a urmărit, în principal, îmbunătățirea activităților derulate și creșterea gradului de urmărire a riscurilor (prin diminuare a nivelurilor acestora și/sau menținerea lor sub control).

Trebuie făcută mențiunea că, urmare analizelor de risc efectuate pentru fiecare misiune în parte, nivelul de risc aferent activităților/obiectivelor specifice prevăzute în misiunile respective derulate, este mic și nu au fost constatate disfuncționalități de fond sau majore.

De asemenea, conform procedurilor specifice pentru activitatea de audit intern, în cursul anului 2015 s-au derulat activități permanente de urmărire a recomandărilor incluse atât în rapoartele misiunilor de audit intern derulate în perioadele anterioare cât și pentru cele derulate în 2015, purtând corespondență cu structurile auditate responsabile cu implementarea acestora și ținând o evidență corespunzătoare.

Pe tot parcursul anului și atunci când a fost cazul, Compartimentul Audit Intern a participat, în calitate de invitat, la ședințele Grupului de Lucru pentru dezvoltarea Sistemului de Control Intern/Managerial din cadrul ROMATSA, acordând, ori de câte ori a fost cazul, consiliere specifică pe problemele dezbătute în acest domeniu.

Printre alte activități desfășurate, Compartimentul Audit Intern a asigurat și asigură Secretariatul Comitetului de Audit al Consiliului de Administrație R.A. ROMATSA, organ constituit conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernarea întreprinderilor publice, cu completările și modificările ulterioare, dar a participat și la activități de pregătire/formare profesională, incluse în PFP al R.A. ROMATSA.

Planul anual de audit intern aprobat de conducerea regiei a fost realizat în procent de 100%.

C. CONTROLUL FINANCIAR DE GESTIUNE

Din punct de vedere al cadrului legal normativ, specific activității de control financiar de gestiune, acesta este conturat, în principal, de prevederile Legii nr. 107/2012 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 94/2011 privind organizarea și funcționarea inspecției economico-financiare și ale HG nr. 1151/27.11.2012 pentru aprobarea normelor metodologice privind modul de organizare și exercitare a controlului financiar de gestiune. Reglementările interne în materie au fost DGR-CFG-PIN550-NORMECFG, ediția 5.0 /01.09.2014.

În perioada amintită, RA ROMATSA a făcut obiectul controlului Curtii de Conturi a României, care s-a încheiat prin Raportul de control nr. 33753/25.10.2015, în baza căruia s-a emis Decizia Curtii de Conturi a României nr. III/39/11.11.2015, emisă de către directorul Direcției I din cadrul Departamentului III, pentru înlăturarea deficiențelor constatate.

1. Cu ocazia controlului efectuat de auditorii publici externi din cadrul Curtii de Conturi, privind organizarea activității de control financiar de gestiune la RA ROMATSA, în perioada 2013-2014, au fost constatate un număr de 3 deficiențe, consemnate în Minuta nr. 32137/08.10.2015, pe care le enumărăm mai jos:

Def.1. Nu au fost elaborate programele de activitate anual, trimestrial și lunar de control financiar de gestiune, fiind elaborate numai programe semestriale. De asemenea, programul de activitate semestrial nu cuprinde toate elementele prevăzute în art. 7 alin. 3 din HG 1151/2012.

Def.2. Neorganizarea activității de control financiar de gestiune la nivelul subunităților din structura operatorului economic, pentru controlul gestiunilor respectivelor structuri.

- Def.3. Conducatorul operatorului economic nu a asigurat informarea Consiliului de Administratie cu privire la rezultatele controlului financiar de gestiune (art. 10 alin. 3, din HG 1151/2012).
2. Conducerea regiei a luat act de abaterile respective si a hotarat prezentarea, in CA din data de 29.10.2015, a urmatoarelor documente: programul de control financiar de gestiune pe trim. IV 2015, informare privind exercitarea si rezultatele misiunilor de CFG efectuate in anul 2014 si referat privind reorganizarea activitatii de CFG la nivelul subunitatilor RA ROMATSA.
 3. In ceea ce priveste Programul de control CFG, intocmit pentru trim. IV 2015 si prezentat spre aprobare CA din data de 29.10.2015, acesta cuprindea un numar de trei controale la subunitati si tot atatea gestiuni controlate, respectiv: A.C. ROMATSA, DSNA Craiova si DSNA Tg. Mures.
Dat fiind faptul ca, momentul intocmirii programului de control CFG pe trim. IV 2015 a corespuns cu finalizarea controlului CCR si cu masurile dispuse in ceea ce priveste reorganizarea activitatii CFG, avand termen 31.12.2015, cu avizul Directorului General, cele trei controale nu s-au mai efectuat, accentul fiind pus pe urgentarea indeplinirii masurilor restante aferente controalelor CFG anterioare. Astfel, in CA din data de 20.11.2015 s-a prezentat stadiul realizarii programului de control CFG pe primele 9 luni ale anului 2015, prin Informarea CFG nr. 35607/11.11.2015.
 4. Gradul de indeplinire a programului CFG, pe intreg anul 2015, a fost indeplinit in proportie de 33,33 %, respectiv: 1 control neplanificat efectuat la DSNA Cluj (trim. I 2015) si 3 controale planificate neindeplinite (trim. IV 2015).
 5. In ceea ce priveste organizarea CFG in teritoriu, Consiliul de Administratie, prin Hotararea nr. 18/29.10.2015, la pct. 11 a decis:
"Delegarea de atributii CFG zonal la DSNAR Arad, DSNA Bucuresti si DSNAR Constanta...".
Decizia respectiva nu a fost viabila, din discutiile avute cu auditorii CCR rezultand ca este necesar sa se suplimenteze cu 3 posturi Serviciul CFG din cadrul Administratiei Centrale, pe care sa fie angajati 3 economisti care sa acopere, pe parcursul unui an, verificarea de fond a tuturor celor 16 subunitati. In acest fel, functia tehnica traditionala a CFG fiind asigurata.
 6. In urma analizei efectuate in cadrul Comitetului de Directie, a reiesit ca procesul de redimensionare a serviciului CFG si asigurare cu personal, este un proces in evolutie, avand 2 etape:
 - a) **in etapa I-a**, prioritara este angajarea a **2 economisti I**, care sa asigure verificarea de fond a cel putin 12 subunitati din cele 16, anual, restul de 4 subunitati urmand a fi verificate o data la doi ani;
 - b) **in etapa a II-a**, pentru indeplinirea celei de-a doua functii a CFG, prevazuta de HG nr. 1151/27.11.2012, o functie de consultanta si ajutor in luarea deciziei de catre Management cat si controlul activitatii la nivelul RA ROMATSA/Administratia Centrala, urmand sa fie angajati **2 economisti experti I**, care sa posede cunostinte – nu neaparat experienta - de management strategic, management general, statistica economica, previziune economica, sa fie familiarizati cu managementul de proiect, managementul riscurilor etc.
 7. Pana la data prezentei, au fost luate urmatoarele masuri concrete pentru reorganizarea Serviciului CFG:
 - a) a fost aprobata de catre Directorul General transformarea celor 2 posturi de Expert I in Economist I si organizarea unui concurs intern pentru ocuparea acestora, dat fiind faptul ca prin iesirea la pensie locurile au ramas vacante;
 - b) au fost admisi pe cele 2 posturi de economist I, in urma concursului intern, organizat in 2 etape, finalizat pe data de 16.01.2016, urmasorii: seful serviciului Financiar-Contabilitate din DSNA Bacau si un economist din cadrul Serviciului de Proceduri si Monitorizare a Achizitiilor din Administratia Centrala;
 - c) cei 2 economisti si-au ocupat locurile in cadrul Serviciului CFG, incepand cu data de 01.04.2016;
 - d) au fost modificate si actualizate "Instructiunile privind organizarea si desfasurarea controlului financiar de gestiune in RA ROMATSA", codificate DGR-CFG-PIN0550-CFG, ed. 6.0 din 21.01.2016.

8. Obiectivele imediate ale Serviciului CFG sunt următoarele:

- Restabilirea funcționării controlului financiar de gestiune, cel puțin la parametrii anteriori și recuperarea anului pierdut prin cuprinderea în programul de control pe anul 2016 (aflat în lucru) a majorității subunităților, perioada verificată fiind 2013-2015. Stabilirea gestiunilor, ce urmează a fi controlate, se va face pe baza dimensiunii, a istoricului de control și a studiului de risc.
- Obținerea aprobării Consiliului de Administrație privind celelalte 2 posturi de Expert I. Angajarea acestora se va face prin concurs extern.
- Asigurarea perfecționării permanente a controlorilor CFG prin cursuri de perfecționare.

4. **CONCLUZII PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ ÎN ANUL 2015****Realizarea obiectivelor și criteriilor de performanță din contractul de mandat al Consiliului de Administrație:**

La 31 decembrie 2015 realizarea obiectivelor și criteriilor de performanță stabilite pentru Consiliul de Administrație al R.A. ROMATSA se prezintă astfel:

Obiective și criterii de performanță	U.M.	2015 Aprobant	2015 Realizat	% Realizat/ Planificat 2015
1. Obligații restante – în prețuri curente – TOTAL din care:	mii lei	0	0	REALIZAT
1.1. Bugetul statului	mii lei	0	0	REALIZAT
1.2. Bugetul asigurărilor sociale	mii lei	0	0	REALIZAT
2. Reducerea cheltuielilor (cheltuieli totale la 1000 lei venituri totale)	lei/ 1000 lei	971,16	990,31	NEREALIZAT
3. Productivitatea muncii (Venituri totale/ nr. mediu personal)	mii lei/ pers.	520,16	592,83	REALIZAT
4. Implementare DANUBE FAB conform reglementărilor europene aplicabile și Acordului dintre România și Republica Bulgaria	-	Raport anual stadiu implementare plan strategic DANUBE FAB	Raportul Anual DANUBE FAB 2015 adoptat de Consiliul de Guvernare DANUBE FAB în cadrul GC7 din aprilie 2016*	REALIZAT
5. Dezvoltarea și implementarea sistemului ROMATSA ATM 2015+, în conformitate cu regulamentele europene aplicabile	-	Derulare Faza I - Step I	Derulare Faza I - Step I	REALIZAT
6. Tariful unitar de rută conform plan național de performanță	lei	165,16	164,60	REALIZAT
7. Întârzieri de max. 0,5 min./ zbor	min./ zbor	0,5	0,03**	REALIZAT

* Raportul este disponibil pe http://www.danubefab.eu/en/files_22/

** Indicatorul se calculează la nivel anual, ca raport între numărul de minute de întârziere și numărul de zboruri. Întârzierile înregistrate în anul 2015 au fost de 18.823 minute (aferește trim. III), defalcate după cum urmează:

- 3.259 minute de întârziere - din cauze codificate cu "I" - Industrial Action ATC (conflict de muncă) - luna iulie 2015;
- 87 minute de întârziere - din cauze codificate cu "E" - Equipment non-ATC (probleme sistem SELEX) - luna august 2015;
- 15.477 minute de întârziere - din cauze codificate cu "T" - Equipment ATC (probleme sistem SELEX) - luna august 2015.

Consiliul de Administrație a sprijinit îndeaproape activitatea de management executiv al regiei, s-a implicat activ în stabilirea măsurilor din competența sa pentru depășirea dificultăților și soluționarea problemelor importante pentru realizarea obiectului de activitate al unității și a adus o contribuție valoroasă la realizările R.A. ROMATSA raportate mai sus;

În cursul anului 2015, managementul R.A. ROMATSA a urmărit constant realizarea obiectivelor stabilite și aprobate, pentru toate domeniile prezentate;

Acțiunile de aliniere a României la cerințele Eurocontrol privind managementul traficului aerian au fost urmărite constant și au fost realizate în termenele prevăzute. Acțiunile și programele desfășurate au ținut cont și de alinierea la cerințele standardelor internaționale aplicabile activității regiei.

ABREVIERI:

AACR	= Autoritatea Aeronautică Civilă Română
ABP	= Plan de Afaceri Anual
ACC	= Centru de Control Regional
ADS-B	= Sistem de supraveghere de tip ADS-B
AIP	= Publicație de Informare Aeronautică
AIC	= Circulară de Informare Aeronautică
AIRAC	= Reglementare și control de Informare Aeronautică
AIS/AIM	= Servicii de Informare Aeronautică/Management Informații
Aeronautice	
ALRS	= Serviciu de alertare
AMHS	= Sistem de gestionare a mesajelor aeronautice
ANCOM	= Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații
ANRE	= Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
ANSP	= Furnizor Servicii Navigație Aeriană (Air Navigation Services Provider)
AO	= Operatorii aerieni
APP	= Centrul de control de apropiere
ARO	= Birou briefing de aerodrom
ARN	= Rețeaua Europeană de Rute ATS
ATM	= Managementul Traficului Aerian (Air Traffic Management)
ATS	= Servicii de Trafic Aerian (Air Traffic Services)
ATC	= Controlul Traficului Aerian (Air Traffic Control)
ATFM	= Managementul Fluxurilor de Trafic Aerian (Air Traffic Flow Management)
A-SMGCS	= Sistem Avansat de Control al Mișcărilor la Sol
BI	= Business Intelligence
BULAF	= Bulgarian Air Force
CANSO	= Civil Air Navigation Services Organization
CCM	= Colaborare Civilă Militară
CDZ/DSNA	= Centru Dirijare Zbor/Direcție de Servicii de Navigație Aeriană
CITA	= Controlor Informare Trafic Aerian
CIPP	= Compartiment Intern de Prevenire și Protecție
CMIC	= Comitetul Eurocontrol pentru interfața Civil-Militară
CNS	= Comunicații / Navigație / Supraveghere
CONOPS	= Concept of Operations (Concept de Operațiuni)
COM	= Comunicații
CTA	= Controlor de Trafic Aerian
CWP	= Stație de lucru (Control Working Position)
DME	= Echipament de măsurare a distanței
DSC	= Direcția Siguranță și Calitate
EASA	= Agenția Europeană de Siguranță a Aviației
EACCC	= Celula de Coordonare a Crizei în Aviația Europeană
ECM	= Enterprise Content Management
ERP	= Enterprise Resource Planning
FAT	= Test de acceptare la producător
FAB	= Bloc de Spațiu Aerian Funcțional
FDP	= Flight Data Processing (procesarea datelor de zbor)
FIC	= Centru de informare a zborurilor
FIS	= Servicii de informare a zborurilor
FPL	= Plan de Zbor
FPPS	= Sistem de Pre-procesare a Planului de Zbor (Flight Plan Pre-processing System)
FRA	= Free Route Airspace

GAT	= Trafic Aerian General (toate mișcările aeronavelor civile și de stat conform procedurilor ICAO)
ICAO	= International Civil Aviation Organization
IFR	= Zboruri executate cu respectarea regulilor de zbor după instrumente
ILS	= Sistem de aterizare după instrumente
LARA	= Local and Sub-Regional Airspace
LAN	= Local Area network
LSSIP	= Program Local de Implementare a Cerului Unic European
LVO/LVTO	= Operațiuni în condiții de vizibilitate redusă
MBI	= Teme de Briefing obligatorii
MET/MIM	= Meteorologie/ Managementul Informațiilor Meteorologice
MLM	= Mobilizare la Locul de Muncă
MTI	= Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
NATMC	= Comitetul NATO pentru traficul aerian
NAV	= Navigație
NIDS	= New Information Display System (Sistem Operativ de Afisare Informatii si Date)
OAT	= Trafic Aerian Operational (toate mișcările aeronavelor care nu sunt în conformitate cu regulile GAT și pentru care se aplică reguli și proceduri specifice fiecărei autorități naționale)
ORNISS	= Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat
PAA	= Programul Anual de Achiziții
PIAC-ATS	= Proceduri și Instrucțiuni de Aeronautică Civilă "Servicii de Trafic Aerian"
PIAC – LCTA	= Proceduri și Instrucțiuni de Aeronautică Civilă "Licențiere CTA"
PMO	= Project Management Office
PNA	= Protecția Navigației Aeriene
PR NAV	= Navigație Aeriană de Precizie
REAC	= Raportări Evenimente Aviație Civilă
RTS	= Raportul Simulării în Timp Real
SAF	= Siguranță (Safety)
SAR	= Search and Rescue (Căutare și Salvare)
SAT	= Teste de acceptare la beneficiar
SBP	= Plan de Afaceri Strategic
SES	= Cer Unic European (Single European Sky)
SMSI	= Sistem de Management a Securității Informatice
SMR	= Managementul Activității de Ruta
SMT	= Managementul Activității de Terminal
SMPP	= Managementul Pregătirii Profesionale
SMFA	= Statul Major al Fortelor Aeriene
SPMA	= Serviciul Proceduri și Monitorizare Achiziții
SRU	= Serviciul Resurse Umane
SSS	= System Segment Specification
STS	= Serviciul de Telecomunicații Speciale
SUR	= Supraveghere Radar
TEN-T	= Rețeaua Trans-Europeană de Transport
TMA	= Zona Terminală de Control
TWR	= Turn de Control de Aerodrom
UMP	= Unitatea de Management a Programului
VCS	= Sistem de comunicare vocală
VHF	= Frecvențe foarte înalte
VoIP	= Voice over IP (Voce peste internet)
WAN	= Wide Area Network
WAM	= Wide Area Multilateration